

HET ARCHIEF VAN DE TAFEL VAN DE H. GEEST VAN 's-HERTOGENBOSCH

Regesten van oorkonden

**deel 4
nr's 995 - 1260
(1387 - 1399)**

**door
dr. A.C.M. Kappelhof
Den Haag**

Herzien 2018

INHOUDSOPGAVE

REGESTENLIJST

Index op geografische namen 's-Hertogenbosch binnen de muren
Idem, namen buiten de stad 's-Hertogenbosch

Index van zaken

Bijlage I Oorkonde d.d. ca 20 september 1293
(niet gepubliceerd in het Oorkondenboek Noord-Brabant)

1387

995.

1387, 7 februari

Betalingsbelofte na uitgifte erfcijns huis Empel

Ghiselbertus z.v.w. Petrus van der Woert belooft te betalen
aan: Albertus Buc, pastoor van de kerk van Erp
wegens: een huis c.a. in Empel OP DE WOERT grenzend aan DIE KORESTRATE
voor: erfcijns 24 schellingen payment
extra onderpand: 1 morgen land in Empel in (het) LAERSKEMPKEN.

996.

1387, 13 februari

Uitgifte erfcijns goed Boxtel

Jacobus z.v.w. Henricus gend. (de) Kelneer van Bucstel en Everardus z.v.w. Arnoldus gend.
Ghenen soen gehuwd met Theoderica d.v.w. Henricus voornd. geven uit
aan: Rutgherus van Boemel z.v. Johannes van Boemel
van de volgende goederen in Boxtel:

1. huis, erf en hof in Boxtel tussen een weg en Cherlacus en Gloria k.v.w. Henricus (de) Kelneer enerzijds en de Dommel anderzijds
2. de helft van deze weg, een poort die daarop staat en ligt naast de Dommel en de brug
3. een akker
4. een beemd aan de overzijde van de Dommel
5. een hof in Boxtel op de HULSDONC grenzend aan de heer van Boxtel in de richting van de watermolen

voor:

1. de erop rustende lasten n.l. een erfcijns van 4 oude groten en £ 3 licht geld [= payment] aan de heer van Boxtel voor welke cijns brood en bier in Boxtel zullen worden verkocht en gekocht (juiste toedracht niet duidelijk)
2. een erfcijns van £ 14 payment zoals dat in Boxtel ter beurze loopt, aan de uitgever

voorwaarden: Rutgerus heeft het recht de weg en de brug te gebruiken en moet deze samen met Gheerlacus c.s. onderhouden.

Slecht leesbaar.

997.

1387, 14 februari

Vestiging erfcijns land Boxtel-Elde

Willelmus Abensoen van Bucstel vestigt
t.b.v. Gerardus van Vessem, smid

van: erfcijns 40 schellingen payment
uit: de helft van 4½ bu land in Boxtel in EILDE
lasten: de hertogscijns.

997a.

1387, 8 maart

Erfdeling

goederen in 's-Hertogenbosch, Blaarthem, Woensel, Oisterwijk en Helvoirt

Partijen:

- A. Gijsbrecht van den Hazenbosch en Hendrik Machelmsz. beide k.v.w. Machelm van Tricht (DE TRAIECTO)
- B. niet vermeld

Zij delen de goederen die wijlen hun moeder Beatrix heeft verworven toen zij weduwe was en die zij had geërfd van haar moeder jonkvrouwe Liesbeth. Zij delen verder de goederen die zij van wijlen hun broer Jacob hebben geërfd.

aan A. wordt toebedeeld:

1. de helft van een huis en erf in de Orthenstraat
2. ½ morgen land op de HOGHE VOGELDONC
3. een erfpacht van 22 lopen rogge uit goederen in Blaarthem – St Severinus
4. een erfpacht van 8 lopen (twee derde rogge en een derde boekweit) uit het goed HETSENROEDE in Woensel
5. een erfpacht van 7 mud rogge Eindhovense maat uit het goed KAUWERSYNSTER in Blaarthem – St. Severinus
6. een erfcijns van 10 pond payment en een niet genoemd aantal cijnsgoederen tot deze hoeve behorende en te leveren in Oisterwijk
7. een hoeve van 15 bunder in Helvoirt.

Gevidimeerd in de oorkonde van 16 juni 1425 (nr. 1704).

998.

1387, 14 maart

Betalingsbelofte na uitgifte hofstad erfcijns Windmolenberg

Gheerlacus Boest belooft te betalen

aan: Henricus Weyer van Berchem

wegens: een hofstad c.a. in de straat die loopt van de Hinthamerstraat in de richting van de WYNMOLENBERCH

voor: erfcijns £ 5 payment

lasten: 10½ penningen oude cijns aan de hertog en een erfcijns van 3 schellingen aan het kapittel

Op de rug: aantekening over een transactie d.d. 6 april 1431 door Johannes van Beerze procurator van de Tafel van de H. Geest (waarschijnlijk een uitgifte).

Slecht leesbaar.

999.

1387, 21 maart

Vestiging erfcijns huis ZILE

Godefridus van Winckel, timmerman, vestigt

t.b.v. Woltherus gend. Wal, smid

van: erfcijns 20 schellingen payment

uit: huis c.a. bij DIE ZILE aan de overzijde van het water

lasten: erfcijns van £ 3 aan een onbekende(n)

Op de rug: Vughterstraat; die Vondelingen.

1000.

1387, 21 maart

Verkoop land en erfcijns Empel

Gerardus van Achel gehuwd met Elizabeth d.v. Henricus Wolf verkoopt

aan: Henricus voornd.

van: een derde deel van een kamp in de jurisdictie van Empel grenzend aan DIE LUCHTERCAMP en een derde deel van een erfcijns van 20 schellingen (onderpand niet vermeld)

lasten: hertogscijns

Gevidimeerd in nr. 1213, 27 januari 1397

1001.

1387, 11 april

Verkoop erfcijns goederen Veghel

Johannes natuurlijke z.v.w. Roverus, pastoor van Veghel, verkoopt

aan: Johannes van Hoelaer, ceintuurmaker

van: de helft van een erfcijns van £ 13 payment

uit: huis en hof in Veghel en een kamp, waarop dit huis staat en zijn aandeel in een kamp gend. OSSELAER aldaar.

Slecht leesbaar.

1387, 24 april

zie nr. 1012

1002.

1387, 23 mei

Uitgifte erfcijns land Berghem

Johannes z.v.w. Boudewinus van den Water geeft uit
aan: Lambertus z.v.w. Johannes Bathen soen
van: 1½ morgen land in Berghem in KAUWELILLE
voor: de erop rustende lasten gend. ONRAET SOPNI (??) en een erfcijns van 30 schellingen
aan de uitgever
Slecht leesbaar.

1003.

1387, 7 juni

Vestiging erfcijns land Vrijdom

Johannes van Zwalmen, schoenlapper, vestigt
t.b.v. Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van: erfcijns 40 schellingen payment
uit: 1 morgen land in DIE VLIEDERT
lasten: erfcijns van 6 schellingen payment aan de stad.

1004.

1387, 10 juni

Testament Jan Slotel (volledig)

Notaris Leonius van Schijndel ('Scindel'), priester bisdom Luik, oorkondt

Jan Slotel, poorter van 's-Hertogenbosch, maakt zijn testament
hij is ziek van lichaam, maar gezond van geest
hij herroept alle eerder gemaakte testamenten [de gebruikelijke clause] behalve een
testament dat verleden is voor deze notaris; daarvan blijft alleen een legaat van een erfcijns
van £ 3 oudgeld voor Katryn zijn echtgenote als lijfrente van kracht

legaten:

1. aan de St. Lambertuskerk van Luik £ 5
2. aan de fabriek van de St. Janskerk 40 schellingen
3. aan de minderbroeders 40 schellingen bestemd voor een jaargetijde
4. aan de predikheren 40 schellingen bestemd voor een jaargetijde
5. aan de arme zieken in het gasthuis naast de Gevangenpoort 10 schellingen
6. aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof 10 schellingen
7. aan het Neynselsgasthuis 10 schellingen
8. aan het Anthoniusgasthuis 10 schellingen
9. aan deken en kapittel van de St. Janskerk een erfcijns van 6 schellingen en 2 penningen
uit een huis op het einde van de Vughterstraat bestemd voor een jaargetijde
10. aan de armen van 's-Hertogenbosch een erfpacht van 3½ mud rogge uit de hoeve van
w. Gerard van Melkrode; dit door de executeurs onder de armen te verdelen
11. aan voornde armen een erfpacht van 1½ mud uit 2½ mud rogge verschuldigd door de
kinderen v.w. Jan Kupers in Best
12. aan de kinderen van Heilwych zijn natuurlijke dochter een erfpacht van 1 mud rogge

- uit de 2½ mud voornd., op voorwaarde dat indien zij overlijden zonder wettig nageslacht na te laten, dat dit legaat dan naar de armen van 's-Hertogenbosch gaat; mocht Heilwych of haar echtgenoot Godfried een deel van de goederen die aan haar als bruidsschat zijn beloofd willen hebben, dan vervalt dit legaat
13. zijn voor- en achterhuizen moeten na zijn dood door de executeurs worden verkocht; van de opbrengst zullen zij renten en erfpachten kopen die voor de helft bestemd zijn voor de kinderen v.w. Heilwych (zie 12.) en voor de andere helft naar de kinderen van Aleid d.v. Jan Louwers; voor deze beide legatarissen geldt de voorwaarde dat als zij overlijden zonder wettig nageslacht na te laten, dat het legaat dan naar de armen van 's-Hertogenbosch gaat
  14. aan de armen van 's-Hertogenbosch een erfcijns van £ 3 oudgeld bestemd voor een uitdeling van brood en schoenen
  15. aan de armen van 's-Hertogenbosch de helft van 2 morgen land achter Deuteren bestemd voor brood en schoenen als voor
  16. aan Hendrik Buk, kanunnik van de St. Janskerk, een erfcijns van £ 5 als lijfrente; na zijn dood gaat dit naar de kinderen van Aleid (zie 13.)
  17. aan Winrik Schreinmaker als lijfrente een erfpacht van ½ mud rogge uit goederen in Gestel
  18. aan zijn naaste erfgenamen een erfpacht van ½ mud rogge uit goederen in Vught
  19. aan Heilwych voornd. zijn beste bed met de bedekking ('coopertorium') en 2 paar linnen lakens
  20. aan Heilwych zijn beste tafeltje

bijzonderheden:

testamenten die hij nog zal maken zijn niet geldig; wie zich verzet tegen de bepalingen van dit testament, wordt uitgesloten van zijn erfdeel of legaat

executele:

Hendrik Buk en

Winrik Schreinmaker;

zij hebben de bevoegdheid om mede-executeurs te benoemen en zich te laten vervangen door anderen;

zij ontvangen voor hun moeite een erfcijns van £ 2 te betalen uit de meest gerede goederen van het sterfhuis;

plaats van de handeling:

woonhuis van de testator

getuigen van de handeling:

Hendrik Jordaansz. van Oirschot de Slootmaker;

Jan Ronde de Wagenmaker

Op 10 juni 1387 wijzigt hij dit testament. Aan de kinderen v. Jan Schreinmaker, broer van Winrik een van de executeurs, legateert hij alle goederen die hij van Jan voornd. had verworven: de bepaling over de bruidsschat van Heilwych wordt herhaald.

getuigen van de handeling:

Hendrik Jordaansz. voornd en
Gielis Pelgroms ('Peregrini')

op de rug:

rogpachten in Best;

Op 24 april 1403 (nr. 1320) dragen de dan in functie zijnde executeurs Lodewijk Buk, die Hendrik Buk is opgevolgd, en Hendrik Schreinmaker, die Winrik is opgevolgd, hun bevoegdheden over aan Hendrik z.v. Mattheus, meester van de Tafel van de Heilige Geest van 's-Hertogenbosch; deze handeling vindt plaats in de kooromgang ('ambitus') van de kerk van de Minderbroeders; de oorkonde is ondertekend door ... Heym.

Deze goederen zijn kennelijk later aan de Tafel van de H. Geest gekomen met de erop rustende verplichting een spynde te organiseren.

1005.

1387, 4 juli

Kwitantie deling erfenis

door: Walterus Steympel gehuwd met Margareta heeft ontvangen

van: Henricus van Beke zijn schoonvader

wegens: 100 gouden schilden, 12 Hollandse PLACMEUWEN gerekend per stuk, in plaats erfgoederen

voorw.: bij een deling van de erfenis van Henricus zal Walterus dit inbrengen (REMPORTARE) of alle erfgenamen zullen dit vooruit ontvangen.

1006.

1387, 19 september

Testament Sofie van Lith (volledig)

Notaris Jan Sceyvel van 's-Hertogenbosch oorkondt

Sofie van Lith, begijn in het Klein begijnhof, maakt haar testament
zij is gezond van lichaam en geest

legaten:

1. aan de St. Lambertuskerk van Luik 10 schellingen
2. aan deken en kapittel van de St. Janskerk een erfpacht van 2 sester rogge uit 4 sester rogge uit een erfgoed gend. 'des Weverserfenisse van Wilshusen' bestemd voor een jaargetijde
3. aan de minderbroeders een erfpacht van 1 mud uit 2 mud rogge uit goederen in het dorp 'Hees' en wel uit een huis c.a. 'aen die Vorst' bestemd voor een jaargetijde en een maandstond voor de zielen van haarzelf, haar ouders en Aleid van der Heiden, haar tante; voorwaarde is dat de Minderbroeders deze rente niet mogen vervreemden, anders valt de rente toe aan de Tafel van de H. Geest
4. aan de minderbroeders een erfpacht van 1 mud uit 2 mud rogge uit het onderpand

- vermeld onder 3. bestemd voor een wekelijkse mis voor het zieleheil van haarzelf en haar ouders; voorwaarde: als onder 3.
5. aan de predikheren een erfcijns van 5 schellingen uit £ 3 uit 3 morgen land gend. 'die Byescamp' buiten de muren van 's-Hertogenbosch bestemd voor een jaargetijde
  6. aan het Klein Begijnhof een erfcijns van 5 schellingen uit £ 3 (als onder 5)
  7. aan het Groot Begijnhof een erfcijns van 5 schellingen uit £ 3 (als onder 5)
  8. aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof een erfcijns van 5 schellingen uit £ 3 (als onder 5)
  9. aan de arme zieken in het gasthuis bij de Gevangenpoort een erfcijns van 5 schellingen uit £ 3 (als onder 5)
  10. aan de armen in het Anthoniusgasthuis naast de Bazeldonksebrug een erfcijns van 5 schellingen uit £ 3 (als onder 5)
  11. aan de Tafel voornd. een erfpacht van 1 mud uit 4 mud rogge uit erfgoederen in Helvoirt in Leendonk bestemd voor een spynde te houden op haar sterfdag
  12. aan haar nicht jonkvrouwe Belie van Empel een erfpacht van 1 mud uit 4 mud rogge (als onder 11) zolang zij leeft en na haar dood aan het de Tafel voornd.
  13. aan Jut d.v.w. Hendrik, deken van de kerk van Grave, haar nicht, een erfpacht van 1 mud uit 4 mud rogge (verder als onder 11 en 12)
  14. aan Mechteld d.v. Gooswyn Model van Loon, haar nicht, een erfpacht van 1 mud uit 4 mud rogge (verder als onder 11 en 12)
  15. aan Mechteld Vinnen, begijn in 's-Hertogenbosch en haar bijzondere vriendin ('socio special') een erfpacht van 1 mud rogge uit een erfgoed in Boxtel in Leemputten als lijfrente; na haar dood gaat dit naar de tafel van de H. Geest

plaats van de handeling:

op het Klein Begijnhof in de kamer van de testatrix

getuigen van de handeling:

Albert Buk, kanunnik van de St. Janskerk, en
Jan van Straten, clericus;
Mechteld Vinnen voornd.

1007.

1387, 10 oktober

Overdracht erfcijns landerijen Berkel

Johannes Lysscap z.v.w. Thomas z.v.w. Thomas Valant draagt over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: erfcijns 40 schellingen zwarte penningen tournoois te betalen op het goed van Jacobus van Berkel

uit: drie stukken land in Berkel gend SPEELHOEVEL, D'BROKELEN en D'ACHTERSTE ACKER groot tesamen 1½ mz.

Ook opgenomen in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 163r/v. Aldaar ook de vestiging van deze rente op 30 april 1335.

1008.

1387, 11 oktober

Overdracht tocht ligging onbekend

Albertus z.v.w. Petrus van Lyt en echtgenoot van Luytgardis w.v. Reynerus z.v.w. Rodolphus van den Laer draagt over

aan: Rodolphus z.v.w. Henricus gend. Rolofs soen van den Laer

van: de tocht waar Luytgardis recht op heeft op de goederen die Rodolphus z.v.w. Henricus voornd. door de dood van Reynerus zijn toegevallen en deze Rodolphus na de dood van Luytgardis zullen toevallen.

1009.

1388, 2 januari

Overdracht erfcijns landerijen Berghem

Henricus Raet gehuwd met Bela d.v.w. Henricus van den Laer draagt over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

uit: een stuk land in de parochie van DURE naast DIE QUADE HEGACKER groot 1 s. gerstzaad

Op de rug: blijkt, dat het hier ging om afkoop van een erfcijns rustend op land van de Tafel van de H. Geest

1010.

1388, 4 januari

Vestiging erfcijns huizen Vismarkt

Arnoldus z.v.w. Martinus Gobyen en zijn kinderen Martinus, Bartholomeus en Johannes vestigen

t.b.v. Willelmus Scilder

van: erfcijns £ 4 payment

uit: twee huizen c.a. voorbij de brug.

1011.

1388, 11 maart

Verkoop erfcijns Boxtel

Jacobus z.v.w. Henricus (de) Kelner van Bucstel verkoopt

aan: Rutgerus van Boemel

van: de helft van de erfcijns van £ 14 payment (zie nr. 996).

1012.

1388, 6 april (grosse)

1380, 2 mei (minuut)

Testament Hendrik Maaszoon van Hintham (volledig)
huis Orthenstraat
stichting gasthuis

Notaris Adam van Mierde van 's-Hertogenbosch, clericus Luik, oorkondt

Hendrik Maaszoon van Hintham, poorter van 's-Hertogenbosch, maakt zijn testament
hij is gezond van geest, maar ligt ziek op bed
hij is gehuwd met Aleid en woont in Hintham

legaten:

1. aan de St. Lambertuskerk van Luik 12 plakmeeuwen eens
2. aan de St. Janskerk 12 plakmeeuwen eens
3. aan Onze Lieve Vrouw in de St. Janskerk 12 plakmeeuwen eens
4. aan de kapelaan van de St. Janskerk 12 plakmeeuwen eens op voorwaarde dat hij de naam van de testator in zijn boek schrijft en diens ziel aanbeveelt in de gebeden van de gelovigen
5. aan de koster van de St. Janskerk 6 plakmeeuwen eens
6. aan Tafel van de H. Geest zijn huis in de Orthenstraat na de dood van Aleid zijn echtgenote
7. aan de Tafel voornd. een erfcijns van £ 3 en 5 schellingen uit een erfgoed in Hintham na de dood van zijn echtgenote
8. aan de predikheren ½ mud rogge eens
9. aan de minderbroeders ½ mud rogge eens
10. aan het Anthoniusgasthuis 2 sester rogge eens
11. aan de armen wonend in 'Eyghen' [= Rosmalen] 2 mud rogge eens
12. aan de armen in Hintham 1 mud rogge eens
13. aan Aleid, Truda, Mette, Herman en Jan k.v.w. Jan Bekker zijn huis en hof in Hintham; zijn echtgenote heeft daarvan zolang zij leeft het vruchtgebruik
14. aan Willem Vos z.v.w. Jan Vos 20 lichte schilden, uit te keren na de dood van zijn echtgenote
15. aan Thomas z.v.w. Bele, zijn zuster, na de dood van zijn echtgenote 'dat Riedebeemdeken in die Hyntsche beemde' en 1 morgen land 'int Rulken'
16. aan Thomas zijn natuurlijke zoon zijn huis en hof in Hintham, waarin hij nu woont, en 3 lopenzaad aangelegen land, een stuk land gend. 'Calfhoevel', een hofstad en een broek gend. 'Elswas' daaraan gelegen en tenslotte 1 morgen land 'in die Slaghen'; dit wordt van kracht na hun beider dood
17. aan Thomas voornd. 14 oude schilden te betalen binnen één jaar na de dood van een van hen beiden
18. aan de kerk van Rosmalen een stukje beemd gend. 'tWogeswat beemt in die Hynsche Beemt'
19. aan de dienstdoend priester in de kerk van Rosmalen 4 plakmeeuwen om zijn naam in het boek te schrijven en om zijn ziel aan te bevelen in de gebeden van de gelovigen
20. voor een uitdeling onder de armen in 's-Hertogenbosch te houden binnen één maand na zijn dood 40 lichte schilden
21. 5 mud rogge voor een dergelijke uitdeling te doen na voornde maand

bijzonderheid: de oorkonden betreffende de legaten vermeld onder 16 en 17 worden, zolang Aleid leeft, in veilige bewaring gegeven ('custodia'), zodat Thomas ze na haar overlijden gemakkelijk terug kan vinden

plaats van de handeling:

woonhuis van de testator in Hintham in de parochie van 's-Hertogenbosch

getuigen van de handeling:

Aart van (den ?) Hout, priester;

Willem Hels;

Jan van Kessel;

Jan Klaaszoon;

Jan Hels;

Aleid Bekkers;

Jan van Zanbeke en

Aleid, echtgenote van de testator

+

Aanvulling testament Hendrik Maaszoon van Hintham

1387, 24 april

voor/van: als vorig

legaten:

22. aan Klaas van Beers 14 mud rogge en 30 gouden guldens, uit te keren voor de helft na zijn dood en voor de andere helft na de dood van zijn echtgenote; dit is bestemd voor de armen van 's-Hertogenbosch
23. aan Thomas (zie 15) 'dat Petercelyvelt' bij Hintham op voorwaarde dat hij aan de armen die op 24 december aan zijn deur komen vragen ½ mud rogge geeft
24. aan Thomas zijn kleine neef, 1 sesterzaad land gend. 'dweerlant' in Rosmalen, op voorwaarde dat hij aan de kerkfabriek van Rosmalen een erfcijns van 5 schellingen betaalt

plaats van de handeling:

als vorig

getuigen van de handeling:

Jacob van Kessel;

Aart van Meenle en

Bele en Liesbeth gezusters en d.v.w. Bele, de zuster van de testator

+

Aanvulling testament Hendrik Maaszoon van Hintham

1388, 6 april

voor/van: als vorig

legaten:

25. aan de kinderen van Thomas z.v.w. Bele alle goederen die hij eerder aan Thomas had vermaakt, op voorwaarde dat zijn echtgenote en Thomas daarvan zolang zij leven het vruchtgebruik hebben

26. Stichting gasthuis voor passanten

aan de kinderen v.w. Mette d.v.w. Jan Bekker een kamer in Hintham met een beemd, op voorwaarde dat Mette daarvan zolang zij leeft het vruchtgebruik heeft; aan dit legaat is nog een bijzondere voorwaarde verbonden: de legatarissen moeten de twee bedsteden ('lectistadia') in deze kamer onderhouden en wanneer de bedden aan hen worden overgedragen dan moeten zij deze gereed maken en bestemmen om aan armen onderdak te verlenen ('ad hospitandum pauperes honeste vite qui non fuerint publice meretrices'); deze armen moeten een eerlijk leven leiden, dus geen publieke vrouwen, geen 'levones' [= niet duidelijk; soms van laevus = linkshandig, duister, wordt bedoeld sinistere lieden?], geen 'ribaldi' [= rabauwen] die zich aan doodslag schuldig hebben gemaakt; hij wil dat er armen gehuisvest worden die goed en welgemanierd ('morosus') zijn

27. legaat nr. 7 gaat nu naar de kinderen v.w. Bele zijn zuster; zijn echtgenote heeft hiervan zolang zij leeft het vruchtgebruik

28. Dirk van der Wagen en Klaas van Beers moeten deze uitdeling samen regelen, waarbij zijn echtgenote adviseert

plaats van de handeling:

in de stad 's-Hertogenbosch in het woonhuis van de testator in de Orthenstraat

getuigen van de handeling:

Gysbert van Bakel en
Willem van Vught, priesters;
Steffie van Bommel

Het testament wordt gemaakt op 2 mei 1380 en aangevuld op 24 april 1387 en op 6 april 1388; op de laatste datum wordt de oorkonde uitgevaardigd.

1013.

1388, 5 mei

Overdracht tocht goederen Lith

Johannes van Tephelen w.v. Hildegardis draagt na verkoop over aan: Johannes z.v.w. Bernardus van Overmere t.b.v. diens zoon Engbertus van: de tocht op de helft van een huis en hof in Lith, de helft van 2 morgen land op een eiland aldaar en de helft van 4 morgen land aldaar OP BEEMDEN, waarvan 16 h. en 7 h. afzonderlijk liggen en de helft van alle overige goederen

Op de rug: 5½ oude schilden

Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 27r/v.

1014.

1388, 6 mei

Vestiging erfcijs goederen Lith

Engbertus z.v. Johannes van Tephelen vestigt t.b.v. Jacobus van Berze van der Horst

van: erfcijns 5½ oude schild
uit: de goederen vermeld onder nr. 1013
lasten: herencijnzen
Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 27v- 28r.

1015.
1388, 6 mei

Verpachting goederen nr. 1013

Engbertus (zie nr's 1013-1014) verpacht
aan: Johannes zijn vader
van: de goederen omschreven in nr. 1013
voor: de lasten gend. ONRAET en de erfcijns van 5½ oude schilden
bijz.: de transactie wordt als volgt geformuleerd: LOCAVIT RECTO LOCATIONIS MODO en
duurt zolang Johannes leeft.

1016.
1388, 11 mei

Verkoop erfcijns land Vrijdom

De stad 's-Hertogenbosch (schepenen, gezworenen, rentmeesteren, dekenen van de ambachten, een deel van de goede knapen en de gemene stad) draagt na verkoop over
aan: Jan z.v.w. Geryt gend. Vosse
van: erfcijns £ 3 payment
uit: 10 morgen land in de Duizend Morgen, 4 morgen land OP DIE SLAGEN, 4 morgen OP DIE ORTHENSSCHE DONC en 2 morgen OP DAT OETHEREN (in totaal dus 10 morgen)
Taal: Middelnederlands
Met het beschadigde grootzegel van de stad
analyse
De stad 'verkoopt' een erfcijns die Jan schuldig was aan haar, waardoor deze teniet gaat.

1017.
1388, 11 mei

Verkoop erfcijns Vrijdom

De stad 's-Hertogenbosch (als zie nr. 1016) draagt na verkoop over
aan: Jan van der Zidewynden
van: erfcijns 6 schellingen en 8 penningen payment
uit: 4 h. land OP DIE HOEGEDONC
Op de rug: dit gaf de echtgenote van Mercelys van Heukelom
Taal: Middelnederlands
analyse
De stad 'verkoopt' een erfcijns die Jan schuldig was aan haar, waardoor deze teniet gaat.

1018.

1388, 11 mei

Verkoop erfcijns Vrijdom

De stad 's-Hertogenbosch (als zie nr. 1016) verkoopt

aan: Jan Hack en Agnees d.v.w. Zeebrecht van Maren

van: erfcijns 3 schellingen payment

uit: ½ morgen land uit de Duizend Morgen IN DEN VLIEDERT

Taal: Middelnederlands

Het grootzegel van de stad is verdwenen.

analyse

De stad 'verkoopt' een erfcijns die Jan schuldig was aan haar, waardoor deze teniet gaat.

1019.

1388, 11 mei

Verkoop erfcijns Vrijdom

De stad 's-Hertogenbosch draagt na verkoop over

aan: Aelbrecht den Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: een TYNS van in totaal 9 pond 8 schellingen en 2 penningen payment

uit:

in totaal 31 morgen 2 hont en 17 vierkante roeden land te weten:

1. 5 morgen OP DIE OETHEREN v.w. Anssem sVleeshouwers
2. 2 morgen aldaar v.w. heer Geryt Vos
3. 1 morgen aldaar van Ghibe van Ghestel
4. 1 morgen OP DIE SLA GEN toegevalen aan de THG uit de Duizend Morgen
5. 1 morgen aldaar van Jan van Mol
6. 4 morgen aldaar van Geryt Eelkens
7. 1 morgen OVER DIE VOERT van Geryt Steenwech
8. 4½ morgen en 13 roeden OP DIE ASSMYT van Jan van Holaer
9. 4 morgen IN DEN PEPER van Jan Koyt
10. 3 morgen en 5 h. IN DEN VLIEDERT van Wynric van Oyen
11. 2 morgen aldaar van Methe Martens en Lemke Dennentop
12. 1 morgen aldaar van Corstiaen en Henric k.v.w. Andries Berwout
13. 1 morgen OP DIE HASELDONC van Geryt Steenwech

Taal: Middelnederlands

analyse

De toedracht van de transacties beschreven in de nr's 1016- 1019 is waarschijnlijk als volgt: met toestemming van de hertog van Brabant, Jan III, verkocht de stad 's-Hertogenbosch maximaal 1000 morgen land uit de gemene gronden gelegen rondom de stad. Deze vergunning moet vóór 1344 gegeven zijn (zie: Enklaar, *Gemene gronden* p. 38-39). De stad gaf percelen uit in erfcijns tegen een bedrag van 6 schellingen payment per morgen, waarbij de poorters en instellingen gevestigd in de stad zoals de Tafel van de H. Geest vermoedelijk een voorkeursrecht hadden. Later verkocht de stad de erfcijnzen aan de 'gelders' (=debiteuren), waardoor zij teniet gingen en de debiteuren deze gronden in vrije eigendom kregen. De geldbehoefte van de stad zou wel eens te maken kunnen hebben met de aanleg van nieuwe stadsmuren, de koop van privileges van hertogin Johanna of de bouw van de St.

Janskerk. Een dergelijke gang van zaken deed zich ook voor bij de gemene gronden van de stad Breda (zie: F.F.X. Cerutti e.a., *Geschiedenis van Breda* deel I).

1020.

1388, 15 mei

Overdracht erfcijns huis Crullartstraatje

Johannes van Scynle draagt over

aan: Johannes van Overbeke, de gelder van de erfcijns

van: de helft van een erfcijns van £ 3 payment

uit: huis in het straatje dat loopt van de Kerkstraat naar de Colperstraat.

Slecht leesbaar.

1021.

1388, 24 september

Vestiging erfcijns huis Den Dungen

Nicholaus z.v.w. Woltherus van Arkel vestigt

t.b.v. Henricus Bollensoen

van: erfcijns 20 schellingen payment

uit: huis en hof in Den Dungen grenzend aan DIE POELDONCSCHIE STEGE

lasten: er zijn lasten, maar ze worden niet omschreven.

1022.

1388, 24 september

Erkenning recht van naasting nr. 1021

door: de koper van nr. 1021

t.b.v. Henricus van den Doerne

1023.

1388, 24 september

Overdracht recht van naasting nr. 1021

door: Henricus nr. 1022

aan: de koper nr. 1021

--

1388, 7 oktober

Geminuteerd testament van Belia d.v.w. Petrus Vernymensoen van Arle. Gegrosseerd op 7 september 1413 (nr. 1548)

1024.

1388, 5 november

Betalingsbelofte na uitgifte erfcijns en erfpacht landerijen Berlicum-Looffaart

Willelmus van Helen belooft te betalen

aan: Henricus Buc, priester

wegens: een stuk land en een stuk beemd aaneengelegen in Berlicum op de LOEFFOERT in
DIE AUDEHOEVE

voor: erfcijns 40 schellingen en erfpacht 1 mud rogge

1025.

1388, 9 november

Overdracht erfcijns beemd Haren-Belveren

Amelius van Bardwijn draagt over

aan: Henricus die Man

van: erfcijns 20 schellingen payment

uit: een beemd gend. DIE GROETBEEMT in Haren in BEILVER naast de RUDONC.

1026.

1388, 25 november

Verkoop land St. Michielsgestel

'Gherart van den Velde ende Elyaes Willems zoen', schepenen van St. Michielsgestel
oorkonden

Gherijt z.v. Herman Baten soen draagt na verkoop over

aan: Ruelke van der Stappen

van: een stuk land te Gestel DOER DIE TWE VEKEN

Taal: Middelnederlands

Het schependomszegel is verdwenen.

1027.

1388, 19 december

Overdracht erfcijns huis Hinthamereind

Walterus Claes soen draagt over

aan: Lambertus z.v. Johannes van Herlaer

van: erfcijns 25 schellingen payment

uit: een huis c.a. op het Hinthamereind voor en midden 18 voet en achter 16 voet breed,
aan de achterzijde zich uitstrekkend tot aan een visvijver (VIVARIUM).

1028.

1388, 19 december

Verkoop huis Hinthamereind

Walterus z.v. Nycholaus van Hyntham draagt na verkoop over

aan: Lambertus z.v. Johannes van Herlaer

van: een deel van een huis op het Hinthamereind (een ander huis dan het huis vermeld in nr. 1027)

lasten: erfcijns 50 schellingen

Slecht leesbaar.

Er wordt gesproken van 50 schellingen zonder nadere aanduiding; vermoedelijk betreft het payment.

1029.

1388, 22 december

Overdracht huis Berghem

voor: Lambert Corstiaens, Jan Rutgerssoen, Goyart Reynersz. en Johan Michielsz.,
schepenen van Oss

Dirck, Jan, Vranck, Aleyt, Jan en Emont, kinderen resp. schoonzonen van Henrick (sr) z.v.w.
Henric Strix dragen over

aan: Henrick (jr.) z.v. Henric Strix voornd. sr.

van: huis en hofstad lands in Berghem te DUER grenzend aan het erfgoed van de Tafel van de H. Geest

lasten: erfpacht 1 mud rogge

Met het schependomszegel van Oss.

1030.

1389, 3 februari

Testament Arnoldus Bac erfpacht (volledig)

Oisterwijk-Kerkhoven

Oorkonders:

(oorspronkelijk) Willelmus van Hukelem, priester

(uittreksel) notaris Petrus Polslauer clericus bisdom Luik

Arnoldus Bac Spilmakers en Margareta zijn echtgenote wonend in de parochie van Haren in DIE GHEVER maken hun testament

legaten:

1. Aan de kanunniken van de St. Janskerk een erfpacht van 4 lopen rogge voor een jaargetijde voor de ouders van Margaretha en voor Aleidis van der Voort haar tante (MATERTERE)
2. aan de Lieve Vrouwe Broederschap in 's-Hertogenbosch een erfpacht van 4 lopen rogge in ruil waarvoor de beide testatoren worden opgenomen in de broederschap
3. aan de Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch een erfpacht van 2 lopen rogge

4. aan de Tafel in Helvoirt een erfpacht van 8 lopen rogge waaruit jaarlijks aan de pastoor aldaar worden betaald 3 schellingen payment voor een jaargetijde,
5. aan de Tafel van Haaren een erfpacht van 4 lopen rogge waaruit jaarlijks 3 schellingen payment worden betaald aan de pastoor aldaar voor een jaargetijde,
6. aan de Tafel van Oisterwijk een erfpacht van 4 lopen rogge
7. aan de kerk aldaar een erfpacht van 3 lopen rogge
8. aan de gebroeders ('consociis') van Oisterwijk een erfpacht van 2 lopen rogge voor een jaargetijde voor hen en voor hun ouders
9. aan de Lieve Vrouwe broederschap in Oisterwijk een erfpacht van 2 lopen rogge in ruil waarvoor zij worden opgenomen in de broederschap.

Deze erfpachten gaan uit de hoeve van Kerkhoven (KARCOVEN) waarop thans Hendrik DIE WIJSE woont

bijzonderheid: gemaakt op verzoek van Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

plaats van de handeling:
(uittreksel) de St. Janskerk.

getuigen van de handeling:
Tielmannus van Doorn priester,
Jan van den Cloot,
Jan van Middegaal,
Hendrik van Oss,
en meerdere anderen.

1031.

1389, 6 februari

Verkoop erfpacht kamp Schijndel

Henricus z.v.w. Johannes van der Bruggen, wever, draagt na verkoop over
aan: Eustacius van Hedechusen

van: erfpacht 2 mud rogge

uit: een kamp van Petrus van der Hautert groot 3 bunder minus 11 roeden in Schijndel in
DIE HAUTAERT.

1032.

1389, 22 februari

Overdracht erfcijs huis Den Dungen

Henricus Bollensoen draagt over

aan: Elisabeth zijn zuster

van: erfcijs 20 schellingen payment

uit: huis en hof in Den Dungen

Op de rug: 'hier is geen possessie aff'.

1033.

1389, 22 februari

Betalingsbelofte na uitgifte erfpacht hofstad Berlicum

Henricus Buc van Heze belooft te betalen

aan: Antonius en Yvels broeders en k.v. Johannes van Berlikem z.v.w. Johannes Oly

van: erfpacht 1 mud rogge

uit: een hofstad in Berlicum in DIE AUDE HOEVE

lasten: 15 penningen oude cijns aan N.N.

Zie ook nr. 1039.

1034.

1389, 24 februari

Kwitantie koop erfcijns ligging onbekend

Symon van Gheldenaken erkent ontvangen te hebben van Wellinus van Beke het geld dat deze hem schuldig was wegens de aankoop van een erfcijns van £ 20 payment.

1034a

1389, 20 maart

Verkoop kamp Vrijdom

Agnes w.v. Petrus Vette z.v.w. Willelmus Vette van Beilver, Johannes en Willelmus haar zonen en Baudewinus Arts soen haar schoonzoon dragen na verkoop over

aan: Willelmus en Gerardus k.v. Willelmus van Zelant

van: een kamp (als nr. 769a en 769b)

1035.

1389, 12 mei

Verkoop erfcijns nabij Grote Hekel

Gerisius van Os verkoopt

aan: Henricus Mutsart

van: erfcijns 23 schellingen payment

uit: de helft van een huis, erf en hof en de PANNITONSORII (=werktuigen om lakens mee te schereren) voorbij de brug die ligt naast het erfgoed v.w. Gerardus metten Koyen tussen het water en de gemene plaats welk huis behoort aan Franco uten Ramen

Uit andere stukken blijkt, dat de genoemde brug lag nabij de huidige Grote Hekel.

1036.

1389, 3 juni

Vestiging erfcijs landerijen Nuland

Walterus van Berze z.v. Johannes van Berze en Theodericus Writer van Vechel vestigt
t.b.v.: Johannes van Holaer ceintuurmaker
van: erfcijs £ 4 payment
uit: een akker in Nuland, een beemd OP GROET NUWELANT, een beemd als voor en een
beemd in het NUWELANDER BOSSCHE
lasten: erfpacht van 4 mud rogge; een erfcijs van 1 oude REAEL; de gebuurcijs
Op de rug: hiervan heeft het St. Antoniusgasthuis 20 schellingen.

1037.

1389, 5 juni

Vestiging erfpacht landerijen Waalre

Willelmus Houbraken vestigt
t.b.v.: Gerardus Heynsoen van Hezewijc
van: erfpacht 2 mud rogge
uit:
1. een beemd gend. DAT ALKENBROEC in de parochie van WADERLE grenzend aan DIE
DOMMEL
2. een beemd gend. DIE WILDERT grenzend aan het erfgoed van de abt van
EPTERNAKEN [= Echternach]
3. een akker gend. DAT LOKE groot 5 lopenzaad
4. een stuk land AEN DEN LANGEN PAEL
lasten: erfpacht van 1 mud rogge rogge Kempenlandse maat
Op de rug:
-nu het convent Van der Hagen bij Eindhoven
-Langheen Heynen soen van Heeswijc heeft dit vermaakt aan de huisarmen van 's-
Hertogenbosch

1038.

1389, 26 juni

Vestiging erfpacht huizen Vrijdom

Henricus z.v.w. Marcellius Heynmans soen vestigt
t.b.v. Martinus Monic
van: erfpacht 1 mud rogge
uit: 2 huizen met hun hof in Orthen in MAELSTRAM
lasten: erfcijszen van 6 groten en 2 schellingen aan de hertog

1039.

1389, 30 juni

Verkoop erfpacht hofstad Berlicum

Antonius en Yvels broeders en k.v. Johannes van Berlikem z.v.w. Johannes Oly dragen na verkoop over
aan: Arnoldus Vogeleer
van: erfpacht 1 mud rogge (zie nr. 1033)
Van deze oorkonde en de oorkonde vermeld onder nr. 1033 is in de zeventiende eeuw een ongedateerd authentiek afschrift gemaakt.

1040.

1389, 26 juli

Overdracht erfcijns huis Windmolenberg

Willelmus Hoef gehuwd met Metta w.v. Petrus Crabbart z.v.w. Hermannus van Dalem draagt over
aan: Marcellus z.v.w. Arnoldus Marcellijssen gehuwd met Aleidis d.v. Theodericus van Keppel
alias van Doerne
van: erfcijns 40 schellingen payment
uit: huis c.a. naast de WYNMOLENBERCH
bijz.: de overdracht geschiedt in naam van de hertog volgens het recht van de stad 's-Hertogenbosch.

1041.

1389, 29 juli

Overdracht erfcijns nr. 1040

Marcellus en Aleidis (zie nr. 1040) dragen over
aan: Gerardus van Derenborch
van: erfcijns 40 schellingen payment (zie nr. 1040).

1042.

1389, 7 augustus

Overdracht tocht op erfcijns land Schijndel

Jutta natuurlijke d.v.w. Henricus z.v.w. Aleydis van der Poorten verwekt bij Elizabeth gend. Lizemoye draagt over de tocht
aan: Libertus haar zoon
van: erfcijns £ 3 en 10 schellingen payment
uit: 8 bunder land in Schijndel tussen de DOELENDONC en de hoeve van Johannes die Wilde met de erop staande gebouwen
Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 100 r/v.

1043.

1389, 8 augustus

Overdracht erfcijns nr. 1042

Libertus z.v.w. Johannes van Landen en Jutta voornd. dragen over
aan: Henricus Buc, kanunnik van de St. Janskerk
van: erfcijns £ 3 en 10 schellingen payment (zie nr. 1042)
Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 100 v-101r.

1044.

1389, 16 september

Vestiging erfcijns huis Vismarkt of Brede Haven

Henricus van der Dale gehuwd met Heylwigis d.v.w. Paulus die Mandemaker vestigt
aan: jonkvrouwe Heylwigis van Neynsel t.b.v. de Infirmierie van het Groot Begijnhof
van: erfcijns £ 3 payment
uit: de helft van een huis c.a. en hof voorbij de Visbrug
lasten: erfcijns van 20 schellingen oudgeld aan de infirmerie; erfcijnzen van 20 schellingen
en 21 schellingen aan andere personen uit het hele huis.

1045.

1389, 23 september

Verkoop erfgoed Vrijdom-Eindhouts

Rutgerus z.v.w. Tielmannus Pauwelssoen draagt na verkoop over
aan: Rutgerus van Audenhoven z.v.w. Willelmus van Audenhoven
van: 1/5de deel van een erfgoed op EYNDHOUTS.

1046.

1389, 4 november

Betalingsbelofte na uitgifte erfcijns kamp Schijndel-Elde

Heilwigis w.v. Wautgherus Pinappel belooft te betalen
aan: Leonius en Theoderica k.v.w. Godefridus van Erpe, Johannes z.v. Godefridus voornd. en
Johannes van Dommellen
wegens: de helft van een kamp gend. DIE EFTERSTEN CAMP v.w. Godefridus van Os ridder in
Schijndel in EILDE met een recht van weg en veedrift door de daaraan grenzende
MIDDELSTEN CAMP en de VOORSTE CAMP naar de gemeijnte
van: £ 12 payment
lasten: hertogscijns
Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 85r.

1047.

1389, 4 december

Vestiging erfcijns huis Hinthamereind

Johannes Buekentop vestigt
t.b.v. Jacobus van den Hoevel
van: erfcijns £ 3 payment
uit: huis c.a. op het Hinthamereind
Op de rug: St. Jacobs Kerkhof.

1048.

1389, 17 december

Verkoop erfcijns kamer Markt-Koopmanskameren

Bertha d.v.w. Theodericus z.v.w. Godefridus Sceyvel draagt na verkoop over
aan: Jacobus van den Wiel
van: erfcijns £ 10 payment
uit: een kamer met de grond eronder in de Koopmanskameren tussen de kamer van Reinier van BAERLEHAM en de kamer van de kinderen van wijlen meester Godfriedsz.
bijzonderheid: Agnes de moeder van Bertha en thans gehuwd met Gheerlacus Boest doet afstand van haar recht van tocht.

1049.

1389

Deze oorkonde is onleesbaar

1050.

1390, 28 januari

Verkoop beemd Udenhout

Katherina w.v. Johannes Smyt van Karrichoeven en haar kinderen Laurencius, Margareta en Elizabeth dragen na verkoop over
aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van: de helft van 4 bunder beemd in Udenhout OP DEN EYNSSCHER grenzend aan de WESTERINGE
lasten: 1½ kapoen, 4 oude groten, 2½ penningen oudgeld en 50 schellingen aan erfcijnzen aan N.N.

1051.

1390, 3 februari

Verkoop erfcijns beemd Dinther

Arnoldus van Ghele z.v.w. Egidius van Ghele draagt na verkoop over
aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van: erfcijns 2 oude schilden
uit: de helft van een beemd gend. DIE ZIELDONC groot 4 bunder minus 48 roeden in Dinther op DIE ARRENBERCH grenzend aan DEN AUDEN BEEMT.

1052.

1390, 3 februari

Verkoop erfcijns goederen Dinther

Arnoldus van Ghele z.v.w. Egidius van Ghele draagt na verkoop over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: erfcijns 2½ oude schilden

uit: een derde deel van een erfgoed gend. DIE LANGDONC in Dinther grenzend aan de
pastoor (INVESTITUS) van Heeswijk groot 10 bu minus 36½ roeden

Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 62v.

1053.

1390, 3 februari

Verkoop erfcijns goederen Dinther

Arnoldus van Ghele z.v.w. Egidius van Ghele draagt na verkoop over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: erfcijns 2½ oude schilden

uit: een derde deel van een erfgoed (als nr. 1052)

Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 63v- 64r.

1054.

1390, 3 februari

Verkoop erfcijns beemd Dinther

Arnoldus van Ghele z.v.w. Egidius van Ghele draagt na verkoop over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: erfcijns 2 ½ oude schilden

uit: de ander helft van de beemd omschreven in nr. 1051

Op de rug: (16de eeuws) De Tafel bezit het onderpand; gelegen TOTTER HOVEN in Dinther
Uitgewonnen in 1483 (zie nr. 2978).

1055.

1390, 24 februari

Overdracht erfcijns huis Den Dungen

Elizabeth zuster van Henricus Bollenzoon draagt over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: erfcijns 20 schellingen payment

uit: huis en hof in DIE DONGEN.

1056.

1390, 24 februari

Vestiging lijfrente

Albertus de Wael namens de Tafel van de H. Geest verkoopt

aan: Hilla d.v. Arnoldus Bolle

van: een lijfrente van 20 schellingen payment

uit: al de goederen van de Tafel.

De in de nr's 1055-1056 genoemde transacties hangen waarschijnlijk met elkaar samen

1057.

1390, 1 maart

Betalingsbelofte na uitgifte huis Vughterdijk

Everardus gend. Willelmus soen die Plattynmaker belooft te betalen

aan: Nycholaus z.v.w. Nycholaus van Arle

wegens: de helft van een huis en hof op de Vughterdijk achterwaarts strekkend tot aan het water

voor: erfcijns £ 4 payment

Deze vormt een keten met de oorkonden nrs. 1088 en 2364 en is geplaatst onder de datum 11 maart 1508.

1058.

1390, 11 maart

Overdracht erfpachten Nistelrode, Esch en Uden

Arnoldus gend. Nolleken z.v.w. Gerongius de handschoenmaker draagt over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: 1. erfpacht 1 mud rogge

2. erfpacht 1 mud rogge

3. erfpacht 1 mud rogge

uit:

1. (ad 1.) 1 bunder land in Nistelrode op de WYST en uit een huis, een schuur en nog een schuur die daarop staan

2. (ad 2.) twee stukken land in Esch gend. DIE ESSCHERBRAKE en DIE BREDEBEEMT

3. (ad 3.) twee stukken land in Uden gend. op DIE DERPEHOEVE en IN DIE VLUUDE en uit een erfpacht van 22 lopen rogge uit een stuk land OPT HOGHE HOLTKEN, een stuk land aldaar, een stuk land groot 9 lopenzaad gend. DAT PETERS HEYLAER naast AEN DIE HOEVE, een stuk land aldaar, een stuk land grenzend aan DIE AEN WEYNDER en een stuk land aldaar.

1059.

1390, 7 april

Verkoop land Schijndel

Hermannus z.v.w. Johannes van Scynle draagt na verkoop over

aan: Gerardus gend. Wytmeri

van: een stuk land in Schijndel IN DIE BRAKEN.

1060.

1390, 28 april

Vestiging erfcijns goederen St. Oedenrode-Vressel

Petrus gend. van den Stocvenne vestigt

t.b.v.: Wynricus Scrymaker t.b.v. hemzelf en van Henricus Buc, priester

van: erfcijns van 1 oud schild

uit: huis, hof en aangelag in St. Oedenrode in VERITSEL op STOCVENNE aan drie zijden

omgeven door de gemeijnte en uit een beemd in ONSTADEN

lasten: herencijns en een achtste deel van een voeder hooi aan N.N.

Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f109r/v.

1061.

1390, 13 mei

Overdracht tocht erfpacht goederen Helvoirt

Jutta natuurlijke d.v.w. Henricus z.v. Aleidis van der Poorten en Elisabeth gend. Lysemoye;

Jutta is weduwe van Johannes van Landen; zij draagt over

aan: haar zoon Libertus

van: de tocht op een erfpacht van 1 mud rogge

uit: een huis c.a. en 4 lopenzaad rogland daaraan gelegen in Helvoirt (HEYLVOERT).

1062.

1390, 14 mei

Overdracht erfpacht nr. 1061

Libertus (zie nr. 1061) draagt over

aan: Henricus Buc, priester

van: de erfgoederen omschreven in nr. 1061

De nr's 1061 en 1062 behoren vermoedelijk tot het archief van de Bonnefantten

1063.

1390, 8 juni

Erfdeling goederen Haaren en Esch

Partijen

A: Rutgerus en Henricus k.v.w. Henricus Berwout

B: Theodericus van Enghelant gehuwd met Yda; Henricus gend. Hadewige PELLICIATOR (= bontwerker?) gehuwd met Elisabeth, beide d.v.w. Henricus Berwout
Zij verdelen de erfenis van Henricus Berwout

aan A: een huis c.a. in de Kerkstraat en een erfpacht van 5 morgen uit een hoeve gend. TER BOYDONC in Haaren en Esch en een erfcijns van 40 schellingen uit niet nader omschreven goederen in Esch

Het deel van Partij B wordt niet vermeld.

1064.

1390, 30 juni

Overdracht erfcijns nabij Grote Hekel (nr. 1035)

Henricus Mutscart draagt over

aan: Jacobus van den Hoevel

van: erfcijns 23 schellingen payment

uit: zie nr. 1035.

1065.

1390, 23 juli

Testament Albertus Buc goederen (aanvulling)

ligging onbekend

Oorkonders:

(het oorspronkelijke testament) notaris Nycholaus Reynaldi van den Grave clericus bisdom Luik

(deze aanvulling) notaris Leonius van Scindel, priester

Albertus Buc, priester in de kerk van St. Dyonisius te Luik, kanunnik van de St. Janskerk van 's-Hertogenbosch en pastoor van Erp, maakt zijn testament

legaat:

aan Arnoldus zijn natuurlijke zoon gedurende zijn leven alle goederen van w. Ghiselbertus Buc, de broeder van Albertus, voor zover hij daar niet reeds over heeft beschikt; na de dood van Arnoldus komen deze goederen aan de Tafel van de H. Geest

plaats van de handeling:

in het woonhuis van de testator in 's-Hertogenbosch in de slaapkamer.

getuigen van de handeling:

Hendrik Buc

Wouter Meelman, beide priesters

Johannes van ?

Johannes Hacken

Heilwych zijn vrouw

Agnes van Maren
Arnoldus z.v. ?
alleen uit het bisdom Luik

1066.

1390, 3 augustus

Uitgifte erfpacht kamp Vrijdom Deutenen

Johannes DE GLOBO (= van den Cloot) geeft uit
aan: Gerardus Cluet z.v.w. Gerardus Heylen soen
van: een derde deel van de tiende kamp in OETHEREN in de richting van Vught groot in
totaal 10 morgen in het VUCHTBROEC vroeger door Johannes van de stad verkregen door
koop voor de cijns aan de stad en een erfpacht van 10 sester rogge.

1067.

1390, 11 augustus

Vestiging erfcijns huis nabij Baseldonksebrug

meester Arnoldus z.v.w. meester .... vestigt
t.b.v. Gerardus van Gheffen
van: erfcijns 20 schellingen
uit: huis c.a. in .... bij DIE BASELDONCSCHIE BRUGHE grenzend aan het water
Op de rug: 'die borch van des hertoghen busch'
Door beschadiging (vraat) deels onleesbaar.

1068.

1390, 16 augustus

**Testament Boudewyn Gruter van Oss
erfcijns Vinkel (volledig)**

Notaris Pieter Polslauwer, clericus Luik oorkondt

Boudewyn (de ?) Gruter van Oss, clericus en wonend in 's-Hertogenbosch, maakt zijn
testament
hij is gezond van geest, maar ziek

legaten:

1. aan de St. Lambertuskerk van Luik 12 plakken eens
2. aan de fabriek van de St. Janskerk een kistje ('capsulam dictam cofferen de cypresso')
[= cederhout]
3. aan de minderbroeders 12 plakken eens
4. aan de predikheren 12 plakken eens
5. aan de kapelaan van de St. Janskerk 12 plakken eens
6. aan de koster aldaar 6 plakken eens

7. aan de Lieve Vrouwebroederschap 2 Gelderse guldens bestemd voor een beter gewaad eens
8. aan Aleid Emkensdr. 20 lichte schilden eens
9. aan Jan z.v. Jan Odeleers 10 lichte schilden eens
10. aan het de Tafel van de H. Geest een erfcijs van £ 4 uit een vijfde deel van een erfgoed in Vinkel
11. aan de Tafel voornd. al zijn overige goederen
12. aan de kinderen v.w. zijn broer Hendrik een aantal bedragen die deze hem schuldig was en zoals deze zijn beoorkond voor schepenen van 's-Hertogenbosch, te weten:
  - @ 6 mud rogge, £ 20 Vlaams en 12 oude schilden door hem aan Hendrik Buk gegeven [= geleend]
  - @ £ 48 en 16 schellingen door hem gegeven [= geleend] aan Gooswyn Keryszoon van Kessel

De betreffende schepenoorkonden moeten worden vernietigd

13. de kwestie van het geld dat Jacob echtgenoot van zijn zuster Liesbeth hem moest betalen; het gaat om £ 39 en 12 schellingen oudgeld (de oude groot vlaams gerekend voor 16 penningen), waarvan hij reeds 8 stukken goud en £ 5 ontving, alles ter waarde van £ 17 Vlaams; zijn executeurs moeten naar hun goeddunken handelen
14. aan de kinderen van w. Deenke, zijn broer, een schepenschuldbekentenis verleden voor schepenen van Oss ter waarde van £ 40 beloofd aan Godfried zijn broer

bijzonderheid:

wie zich tegen de bepalingen van dit testament verzet wordt uitgesloten van zijn erfdeel of legaat

executele:

Albert de Waal;
Aart Heynenszoon en
Jan Deenszoon

plaats van de handeling:

het huis waar Albert de Waal, meester van het de Tafel van de H. Geest, thans woont

getuigen van de handeling:

Aart van (den ?) Hout, priester en kanunnik van de St. Janskerk;
Albert de Waal, meester van de Tafel van de H. Geest;
Adam van Mierde, notaris;
Willem van Tuil;
Wouter de Gruter;
Eva de echtgenote van Albert voornd.;
Aleid weduwe v. Dirk Iwansz. en
Christina zr. van Aleid voornd.

Op de rug: aantekeningen over aflossing van resp. £ 2 en £ 1 uit deze erfcijs.

1068a

1390, 10 september

Overdracht erfcijns landerijen Berghem

Cristina d.v.w. Johannes van Esch, bakker en w.v. Johannes Uleman; Henricus van Best
gehuwd met Sophia dr. van Cristina dragen over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: erfcijns £ 5 payment

uit: landerijen vermeld in nr. 451a

Alleen voorkomend in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 34r.

1069.

1390, 24 september

**Testament Dirk van der Aa (volledig)
erfpacht Geffen**

notaris Pieter Polslauwer van 's-Hertogenbosch, clericus Luik, oorkondt

Dirk van der Aa maakt zijn testament

gezond van geest, maar zwak van lichaam doordat hij zwaar gewond is ('atrocious vulneratus')

legaten:

1. aan de St. Lambertuskerk van Luik 4 Hollandse guldens
2. aan de dienstdoende kapelaan in de St. Janskerk 12 plakken
3. aan zijn halfzuster Katryn 3 morgen uit 9 morgen land in Geffen; zij is een natuurlijk kind en gehuwd met Jan van Vught; na haar dood gaat de helft van dit land naar Katryn en Liesbeth, dochter van Katryn voornd.; de andere helft gaat naar de kinderen uit het huwelijk van Jan van Vught en Katryn voornd.
4. aan deken en kapittel van de St. Janskerk een erfcijns van £ 3 uit de overige 6 morgen land in Geffen en uit een erfcijns van 10 oude schilden uit een huis in de Orthenstraat onder de last van een jaargetijde voor de zielen van hemzelf, Liesbeth, wijlen zijn zuster
5. aan het de Tafel van de H. Geest een erfpacht van 4 mud rogge uit de 6 morgen voornd. en uit de erfcijns van 10 oude schilden voornd. onder de last van een spynde te houden op zijn sterfdag
6. aan zijn bloedverwant Willem van Tuil is hij 8 Hollandse gulden schuldig; deze scheldt hij hem kwijt en hij vermaakt er nog eens 6 van deze guldens bij
7. voor een bedevaart naar St. Adrianus van 'Gheertsbergh' [Geraardsbergen] door iemand te ondernemen 3 Hollandse gulden
8. aan de kluizenares die woont in de kerk van het Begijnhof 1 Hollandse gulden
9. aan jonkvrouwe Johanna van Rysingen 1 Hollandse gulden
10. aan Weindelmoed van der Waden 1 Hollandse gulden
11. aan de pastoor van St. Michielsgestel een erfcijns van 1 Vlaamse groot uit de 6 morgen land voornd.
12. in verband met een schuld van 48 'cleyken' en een ruit aan de Minderbroeders vermaakt hij aan hen 5 Hollandse gulden

plaats van de handeling:

woonhuis van Gerard van der Aa, broer van de testator, in 's-Hertogenbosch

getuigen van de handeling:

Jan van Gestel;

Jan Kuist;

Boudewyn van Tiel;

Willem van Tuil;

vrouwe Katryn echtgenote van Hendrik van Moordrecht, ridder;

vrouwe Liesbeth echtgenote van Gooswyn van der Aa, ridder en

Liesbeth van Uden

St. Adrianus in Geraardsbergen was een pestheilige.

1070.

1390, 24 september

Vestiging erfpacht land Oirschot-Boterwijk

Willelmus van der Heer vestigt

t.b.v. Berisius van den Grave, bakker

van: erfpacht 1 mud rogge

uit: huis en hof met 1 mudzaad aangelegen land in Oirschot in BOTERWYC grenzend aan Philippus van Gheldorp, priester, en uit een erfpacht van 3 mud rogge Oirschotse maat uit een erfgoed daarnaast gelegen.

lasten: de grondcijns; erfpacht van 2 mud rogge en een erfcijs van 50 schellingen

1071.

1390, 29 oktober

Overdracht land nabij Vlijmen/Vrijdom

Jacobus, Ghiselbertus en Jutta k.v.w. Willelmus Coptiten dragen over

aan: Godescalcus van Meghen

van:

de helft van een derde van de vijfde kamp, groot 6 morgen en 1 hont land gelegen vóór (ANTE) Vlijmen aan de overzijde van de straat in de richting van DIE CROMVOERTSCHE BEEMDE en de helft van een derde van de derde kamp groot 8 morgen 2 hont en 60 roeden gelegen als het vorige perceel

Op de rug: over 6 morgen en 1 hont land IN DIE CROMVOERTSCHE BEEMPDEN;

op bevel van 2 schepenen is een van de beide zegels opnieuw aangebracht (RESIGILLATUM)

Geen aanduiding van parochie of jurisdictie, waar deze landerijen gelegen zijn

1072.

1390, 12 december

Vestiging erfcijs erfgoed Volderstraat

Johannes van Vlimen, zijn zuster Luytgardis, en Reynaldus en Arnoldus zijn kinderen

vestigen

t.b.v.: Mechtildis d.v.w. Jacobus Coptyt

van: erfcijns £ 5 uit £ 14 payment

uit: een erfgoed achter het huis van gende Luytgardis, aan de overzijde van het water, naast het straatje dat loopt van de stal van Gerardus gend. met den Koyen naar BUERDE en uit de 5 PANNITONSORII (=ramen?) die daarop staan

Op de rug: Volderstraat £ 5 (zestiende-eeuws schrift).

1073.

1390, zonder dag (sic)

Verkoop perceel uit gemeijnt Oisterwijk

Schepenen en gezworenen van de vrijheid Oisterwijk handelend met toestemming van 'de goede lude' van de vrijheid en de 'goede lude' die tot de gemeijnte behoren verkopen

aan: Henrick gend. van der Dysen z.v.w. Henric van der Dyesen

van: 2 bunder erf, heide en weide gelegen in Oisterwijk OVER DEN BEEMPDEN VAN DER DYSEN tussen de 10½ bunder gekocht door Jan die Jode en de 5 bunder gekocht door Henric van der Amervoert

bijzonderheden:

-de koopsom is reeds betaald

-men is tot de verkoop van dit perceel overgegaan om de kosten te dekken van de grens-scheidingen tussen de gemeijnte van Oisterwijk c.a. en die van Spoordonk, Oirschot en BERZE

voorwaarden:

-op deze grond mag niet worden gebouwd

-deze grond mag niet verworven of gebruikt worden door personen die geen deel uitmaken van de gemeijnte [dat wil zeggen de personen die geen rechten hebben op de gemene gronden van Oisterwijk]

Het zegel van de vrijheid is grotendeels verdwenen.

1074.

1391, 26 januari

Verkoop land St. Michielsgestel

Henricus Groveken draagt na verkoop over

aan: Matheus Stuke z.v.w. Henrica (sic) Stuke

van: de helft van een akker in St. Michielsgestel bij HEZELAER

bijz.: door Arnoldus van Haenwijk uitgegeven tegen een erfcijns van £ 4 en 4 schellingen

1075.

1391, 31 januari

Verkoop beemd Schijndel-Elde

Henricus z.v.w. Bruystinus, schoonzoon v.w. Johannes van Berlikem draagt na verkoop over
aan: Albertus de Wael
van: 1 bunder beemd in Schijndel in EILDE.

1076.

1391, 15 februari

Verpachting hoeve Gerwen

Albert de Wael meester van de Tafel van de H. Geest verpacht
aan: Bartholomeus gend. Meus z.v. Rodolphus gend. Roef Leytensoen; de vorige pachter is
Johannes van der Worden

van: de hoeve in Gerwen

voor: een pacht van 8 mud rogge rogge, 4 mud gerst en 2 steen vlas tot hekelens toe bereid
duur: voor vier jaar ingaande met Pinksteren 1391

voorwaarden:

1. de pachter betaalt alle op de hoeve rustende lasten
2. het vee (VARENDE GUEDEN) is voor de helft voor rekening van de pachter, voor de helft voor die van de verpachter
3. de pachter moet de gebouwen van de hoeve onderhouden
4. gedurende het eerste jaar ontvangt de Tafel de helft van de oogst en de pacht; de pachter blijft ook het vijfde jaar op de hoeve zitten en mag dan de helft van de oogst van dat oogstjaar meenemen
5. het koren moet in 's-Hertogenbosch geleverd worden op Lichtmis (2 februari).

1077.

1391, 24 februari

Vestiging erfcijns landerijen Lith en Kessel

Gerardus van Kessel z.v.w. Arnoldus van Hees vestigt
t.b.v. Arnoldus gend. Nolleken Geroncs

van: erfcijns 3 oude schilden

uit: 7 bunder land in Lith (in MAGNO LIT) in de MATHEEUWS HOVE, uit 16 hont land in
Kessel in het VOERBROECKE en uit 4 hont land aldaar

lasten: het onderhoud van de zegedijken

Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 21r.

1077a.

1391, 24 februari

Overdracht recht van naasting

Aart Mertensz. draagt over aan Aart gend. Nolleken Gerongs zijn recht van naasting op het
in nr. 1077 vermelde goed.

1078.

1391, 2 maart

Verkoop goederen Boxtel

'Goossewyn van Halle, Aert Michielsz., Aert van den Ors, Gysbrecht Sander Dideric sone, Jan Andries ende Gerit die Wolf', schepenen van Boxtel oorkonden

Henrick Sroeden soen van Halle verkoopt

aan: Peter van der Tommelen

van: alle goederen die zijn echtgenote Lysbet had geërfd van haar ouders

lasten: de herencijns en een erfpacht van 1 l.

bijz.: de verkoper behoudt voor zich een erfpacht van ½ mud rogge

Authentiek afschrift gemaakt door de secretaris van Boxtel N.N. Leyten.

1079.

1391, 7 maart

Verkoop huis en erfcijns nabij Vughterstraat

Stephanus z.v.w. Stephanus Hake draagt na verkoop over

aan: Wolterus Coptiten

van: een huis c.a. in de straat die loopt van de Vughterstraat naar het grote huis (MANSIO)

van Ludingus van Dijk; gelegen naast het huis van Gerardus van Derentheren; bovendien

een erfcijns van 20 schellingen op dit huis

Op de rug: (later schrift) maneant istae litterae sub custodia mense propther warandiam; 'dyt es verooft'.

1080.

1391, 7 maart

Erkenning recht van naasting

door: de koper (zie nr. 1079)

t.b.v.: Goessuinus Model z.v.w. Bertholdus Didderic soen

1081.

1391, 7 maart

Overdracht recht van naasting

Goessuinus Model (zie nr. 1080) draagt over

aan: de koper (zie nr. 1079)

Op de rug:

-van den erve Peters van Hynen opten Ziile 8 pond (?)

-dit syn die brieve van den huse opten Ziile

1082.

1391, 7 maart

Afstand rechten op nr. 1079 ZILE

door: Arnoldus en Henricus natuurlijke zonen v.w. Theodericus z.v.w. Bartholomeus z.v.

Theodericus doen afstand

van: hun rechten op het huis omschreven in nr. 1079

t.b.v.: de koper nr. 1079.

1083.

1391, 11 maart

Overdracht erfcijns huis Korenmarkt

Rodolphus en Henricus gend. Bac k.v.w. Godescalcus z.v.w. Rodolphus Roesmont dragen over

aan: Albertus de Wael t.b.v.: de Tafel van de H. Geest

van: erfcijns £ 8

uit: een huis op de Korenmarkt (AD FORUM BLADI)

bijz.: ter uitvoering van het testament van Godescalcus voornd.

1084.

1391, 28 april

Vestiging erfcijns hoeve Hintham

Thomas van Hyntham vestigt

t.b.v.: Martinus Monic

van: erfcijns £ 20 payment

uit: een hoeve in Hintham [er staat in Hintham zonder vermelding van parochie of jurisdictie]

lasten: hertogscijns

Op de rug: aantekening over een vidimus en een brand waardoor een stuk verloren is gegaan (15de eeuw);

dit is de oude brief van Dirk van der Aa.

1085.

1391, 18 mei

Vestiging erfcijns huis Orthenstraat

Johannes z.v.w. Johannes van Straten, schoenlapper, vestigt

t.b.v.: Theodericus Rover z.v.w. Theodericus Rover

van: erfcijns 30 schellingen payment (?)

uit: de helft van een huis in de Orthenstraat

lasten: de hertogscijns en een erfcijns van £ 3

Slecht leesbaar.

1086.

1391, 8 juni

Verkoop weiderecht Empel

Florencius gend. Jans soen gehuwd met Mechtildis en Zanderus gend. Gherijts soen van Kercwijn gehuwd met Heylwigis, beide dochters van Johannes van Kercwijn dragen na verkoop over

aan: Henricus Dicbier z.v. Godefridus

van: een SCAER in de jurisdictie van Empel INT PULSBROEC

1086a.

1391, 16 juni

Uitwinning goederen 's-Hertogenbosch, Woensel, Blaarthem, Helvoirt en Oisterwijk

Voor schepenen van 's-Hertogenbosch verkoopt Jan van den Kloot, die dit recht verworven had van de uitwinner Philips Jozelho alle goederen van Gijsbrecht van den Hazenbosch, Willem van Langelaar, Franco van Gestel en Gerard van der Aa met uitzondering van een huis en hof in de Orthenstraat met bijbehorend recht van weg.

De uitwinning is geschied wegens schulden.

Op het huis in de Orthenstraat blijft een lijfrente rusten te betalen aan Thomas Willemszoon en zijn broeder Jan en hun kinderen. Deze is achterstallig. Gijsbrecht blijft ook nog 10 mud rogge schuldig aan het St. Geertruijklooster in Leuven.

Gevidimeerd in de oorkonde van 16 juni 1425 (nr. 1704).

1087.

1391, 2 juli

Overdracht land Gerwen

voor: REYNER GHIBENSOEN, JAN BUBKEN, HENRIC VAN DEN ZANDE, HENRIC LOKEMAN, JAN CONYN EN JAN GOUKEN, schepenen van Nuenen

Dyrc z.v.w. Jan Coman van Gherwen draagt over

aan: Jacob zijn broer

van: een hof gend. LUTEN HOFFE in Gerwen

Met het beschadigde schependomszegel van Nuenen.

1088.

1391, 3 juli

Overdracht erfcijns Vughterdijk

Nycholaus z.v.w. Nycholaus van Arle draagt over

aan: Heylwigis Spikers

van: erfcijns £ 4 payment

uit: de helft van een huis omschreven in nr. 1057

Dit charter vormt een keten met de charters regestnrs. 1088 en 2364 en is geplaatst onder de datum 11 maart 1508.

1089.

1391, 7 augustus

Overdracht erfpacht windmolen Oisterwijk

Egidius Scoerwegge draagt over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: erfpacht 2 mud rogge

uit: de windmolen die was van heer Arnoldus Rover ridder TER NEDERVONDEREN in Oisterwijk.

1090.

1391, 7 augustus

Betalingsbelofte erfpacht hoeve Dinther

Egidius Scoerwegge belooft te betalen

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

wegens: een hoeve gend. TEN KERGULEN in Dinther

voor: 2 mud rogge

lasten: 2 oude groten aan de heer van Helmond.

Uitgewonnen op 23 juni 1512 (zie nr. 3372)

1091.

1391, 11 augustus

Overdracht erfcijns land Lith

Albertus gend. Buc van Lyt draagt over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: erfcijns 3 oude schilden

uit: 2½ morgen land in Lith in JANS HOEVE VAN DORDRECHT

Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 25r.

1091a

1391, 29 augustus

Betalingsbelofte na uitgifte erfcijns landerijen Vrijdom-Deuteren

Willelmus die Eedel belooft te betalen

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

wegens: 3½ morgen land en 2 morgen land op die OETHEREN

voor: erfcijns £ 5

Alleen afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 186r.

1092.

1391, 5 september

Betalingsbelofte na uitgifte erfpacht landerijen Boxtel-Halle

Henricus gend. Rodeken z.v.w. Henricus gend. Rode van Hal belooft te betalen aan: Willelmus van Hoelt z.v.w. Willelmus van Hoelt wegens: een vijfde deel van alle erfgoederen hem door erfenis van zijn ouders toegevallen in Boxtel in HAL met uitzondering van een vijfde deel van het huis met de hof voor: erfpacht 12 sester rogge.

1093.

1391, 5 september

Vestiging erfpacht Erp-het Hofgoed

Henricus Cnode z.v.w. Gheerlacus Cnode en Gheerlacus zijn zoon vestigen t.b.v. Johannes Berwout z.v.w. Gerardus Berwout van: erfpacht 3 mud rogge uit: het goed gend. DAT HOFGOET in Erp zijnde allodiaal goed en uit al hun overige allodiale en cijnsgoederen aldaar Op de rug: beset door Dirck van Creyelt anno (14?)37.

1094.

1391, 15 september

Vestiging erfpacht landerijen Oirschot-Aarle

Johannes z.v.w. Henricus van Arle vestigt t.b.v. Godefridus van Lyemde, bakker van: erfpacht 1 mud rogge uit: 4 lopenzaad rogland in Oirschot in de herdgang van ARLE, een stuk beemd aan het einde gelegen en 1/6 deel van 2 bunder broek gend. DIE BYEVINC aldaar.

1095.

1391, 25 september

Verkoop erfcijns hoeve Udenhout Groot Laar

Hubertus z.v.w. meester Hubertus van Horwinen draagt na verkoop over aan: Johannes Scraghe van: de helft van een erfcijns van £ 20 payment uit: het goed dat was van v.w. jonkvrouwe Elisabeth Comans in Oisterwijk op GROET LAER Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium 737, f 176v- 177r.

Commentaar

Groot Laar ligt in later tijd onder Helvoirt, zodat dus ook dit Groot Laar bedoeld kan zijn, ofschoon Helvoirt vanaf ca 1200 een zelfstandige parochie was.

1096.

1391, 5 oktober

Betalingsbelofte erfpacht land Schijndel

Johannes natuurlijke z.v.w. Johannes Houbraken belooft te betalen

aan: Ricoldus Willems soen

van: <onleesbaar>

wegens 4 lopenzaad en 10 roeden rogland en de helft van de sloten die het aan beide zijden begrenzen in Schijndel in DIE SCOETSCHHE HOEVE.

1097.

1391, 6 oktober

**Testament Henricus Broc (uittreksel)
erfcijns huis Oude Hulst**

Ghiselbertus van Bakel, priester en dienstdoend in de St. Janskerk maakt bekend dat Godefridus van Helmont priester op zijn verzoek aan Henricus Broc parochiaan de laatste sacramenten heeft toegediend. Hendrik was wel ziek maar nog bij zinnen. Hij maakte zijn testament.

legaten:

aan de fabriek van de St. Janskerk 5 schellingen eens en verder onder andere een erfcijns van 12 schellingen payment aan de Tafel van de H. Geest uit een huis op de Oude Hulst

plaats van de handeling:

niet aangeduid

getuigen van de handeling:

Walterus Gruyter, onderkoster van genoemde kerk en

Johannes Broc

en meer anderen

Het uitspreken van de laatste wil en het opstellen van de oorkonde vinden op dezelfde dag plaats. Het zegel van de oorkonder is verdwenen.

1098.

1391, 7 oktober

Erfdeling goederen Lith en Schijndel

Partijen:

A. Hermannus

B. Petrus, Gerardus, Johannes en Lambertus k.v.w. Johannes Witmeri z.v.w. Petrus Witmeri

Aan A worden toebedeeld: alle rechten op de tiende van het dorp GROET LYT en een erfcijns van 22 schellingen en 6 penningen oudgeld en een stuk land in Schijndel IN DIE BRAKEN. Het erfdeel van partij B wordt niet vermeld.
Slecht leesbaar.

1099.

1391, 7 oktober

Toewijzing ander onderpand erfcijns Hinthamereind Schijndel

door: Petrus en Johannes k.v.w. Gerardus Witmeri z.v.w. Petrus Witmeri aan: Hermannus, Gerardus en Lambertus k.v.w. Gerardus Witmeri voornd.
betreft: erfcijns £ 4 payment (?)
oud onderpand: erfgoederen in Schijndel
nieuw onderpand: huis op het Hinthamereind.
Slecht leesbaar.

1100.

1391, 13 oktober

**Testament Elizabeth Brocke (uittreksel)
erfcijns huis Oude Hulst**

Ghiselbertus van Bakel, dienstdoend priester in de St. Janskerk; deze vaardigt de oorkonde uit vóórdat hij de laatste HH. Sacramenten toedient
Elizabeth weduwe van Henricus Brocke maakt haar testament
legaten: zoals in nr. 1097
plaats van de handeling: woonhuis van de testatrix
Met het zegel van de oorkonder.

1101.

1391, 2 december

Betalingsbelofte erfpacht Deurne goed Te Papenvenne, beemd Helmond

Johannes van Bruheze belooft te betalen
aan: Arnoldus Stamelaert van den Spanct
wegens: het goed TE PAPENVENNE in Deurne toebehorend aan de heer van Helmond en door Johannes van deze verworven; een beemd in Helmond grenzend aan de AA
voor: erfpacht van 5 mud en 2 lopen rogge Helmondse maat in Deurne te leveren
lasten: 6 cijnschoenderen aan N.N.; 17 schellingen oude cijns aan de abt van Echternach; een dienst (SERVITIUM) gend. VOEGTSCAP (?)
Slecht leesbaar.

1102.

1392, 3 januari

Betalingsbelofte na uitgifte erfpacht land Vught

Walterus van Oekel belooft te betalen

aan: Johannes Paesdach z.v.w. Godefridus Vleminc

wegens: een stuk land gend. DIE BRAKE in de parochie van Vught-St. Lambertus aan alle zijden omgeven door de gemeijnte

voor: erfpacht 1 mud rogge

lasten: een andere erfpacht van 1 mud rogge

1103.

1392, 3 januari

Vestiging erfcijs land Empel-Meerwijk

Hermannus Rogghe vestigt

t.b.v.: Johannes Scraghe

van: erfcijs £ 6 payment

uit: 6 morgen land in de jurisdictie van Meerwijk in ROESELMANS LAREN tussen DIE PUTTE en MAESHOVEN

lasten: een erfcijs van 10 schellingen oudgeld (?) aan het klooster van Porta Coeli en een erfcijs van £ 3 aan een andere persoon.

Slecht leesbaar

1104.

1392, 5 januari

Afstand tocht goederen ligging onbekend

Johannes Coelborner natuurlijke z.v.w. Henricus Coelborner doet afstand

t.b.v.:

Wolterus, Egidius, Godescalcus, Johannes en Heilwigis k.v.w. Egidius Scoerwegge van Helvoert;

Johannes Ghelden, Johannes Leyten soen en Henricus z.v.w. Thomas Coelborner, schoonzonen van Egidius Scoerwegge voornd.

hij doet afstand van zijn rechten op alle goederen van w. zijn echtgenote Heilwigis d.v.w. Egidius voornd.

1105 en 1105bis

1392, 2 maart

Testament Jan van Holar en Christina (volledig)

notaris Jan van Vessem, priester bisdom Luik, oorkondt

Jan van Holar, ceintuurmaker, en Christina zijn echtgenote, poorters van 's-Hertogenbosch, maken hun testament

zij zijn beiden gezond van lichaam en geest

legaten:

1. aan de St. Lambertuskerk van Luik 10 schellingen payment eens
2. aan de St. Janskerk 1 Hollandse gulden
3. aan Pieter van Holar, zijn broer, ceintuurmaker een erfpacht van 1 mud en 2 sester rogge uit een hoeve in Holar in Olland in de parochie van St. Oedenrode; mocht hij overlijden zonder wettig nageslacht na te laten, dan gaat dit naar het gasthuis voor de armen in St. Oedenrode
4. aan Gerard, Hendrik en Liesbeth kinderen v. Jacob van Holar ieder een erfpacht van 1 mud rogge uit de hoeve vermeld onder 3.; indien één van hen overlijdt zonder wettig nageslacht na te laten, dan gaat zijn deel naar de ander; sterven zij allen zonder wettig nageslacht na te laten, dan gaat 1 mud naar de armen van Berlicum uit te reiken door de kerkmeesters aldaar, 1 mud naar de armen van Boxtel op dezelfde wijze uit te reiken en 1 mud naar de armen van Oisterwijk, zoals in Boxtel
5. aan Hille zijn zuster een kamp in Rosmalen groot 5 ½ morgen minus ½ hont zolang zij leeft; na haar dood gaat dit naar de personen vermeld onder 4
6. aan de armen van Veghel een erfcijns van 50 schellingen uit £ 6½ payment uit huis, hof en kampen in Veghel, uit te reiken door de kerkmeesters aldaar
7. aan de parochie van Erp een erfcijns van 40 schellingen uit voornde £ 6½ door de kerkmeesters uit te reiken aan de armen
8. aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof een erfcijns van 40 schellingen uit de voornde £ 6½
9. aan de arme zieken in het gasthuis bij de Gevangenpoort een erfcijns van 40 schellingen payment uit een akker in Veghel 'int druut (?) Scuckel'
10. aan het gasthuis van heer Koenraad in de Orthenstraat een erfcijns van 50 schellingen payment uit een akker van 12 lopenzaad in Boxtel in Zavendonk
11. aan het gasthuis van Aart Heym op de Vughterdijk een erfcijns van 40 schellingen payment uit 1 lopenzaad land in Boxtel achter de watermolen van Casteren en uit 4 lopenzaad land aldaar in 'die Wedehaghe'
12. aan het Neynselfgasthuis een erfcijns van 40 schellingen uit £ 4 uit een akker in Nuland, uit een beemd 'op 't Groet Nuwelant' uit nog een beemd en uit een stuk beemd in het 'Nuwelant'
13. aan het Anthoniusgasthuis bij Bazeldonk een erfcijns van 20 schellingen payment uit de £ 4 voornd.
14. aan het gasthuis van Aart Heym bij de Windmolenberg een erfcijns van 20 schellingen payment uit de £ 4 voornd.
15. aan de armen van Gestel bij Herlaar een erfcijns van 40 schellingen payment uit huis en hof op Hezelaar, uit een akker aldaar en uit 1 sesterzaad rogland, door de H. Geestmeesters van Gestel uit te delen aan de armen
16. aan de parochie van Alem een erfcijns van 40 schellingen payment uit £ 6 uit 2 mudzaad rogland uit een hoeve van Klaas van Zochel in Heesch in Zochel uit te delen door de kerkmeesters onder de armen van Alem
17. aan de parochie van Rosmalen, een erfcijns van 40 schellingen payment uit de £ 6 voornd. (verder als 15)
18. aan de parochie van Empel een erfcijns van 40 schellingen payment uit de £ 6 voornd. (verder als 15)

19. aan Hille weduwe v. Dirk van Holland, koster in Alem, zolang zij leeft, een erfpacht van 2 mud gerst uit 1 morgen land in Alem in de 'Stocbemde' en uit 1 morgen land in Maren in 'Paddelaer'; na haar dood gaat dit naar haar kinderen
20. aan de parochie van Schijndel een erfpacht van 1 mud rogge uit de helft van een kamp in Beek bij Aarle [= Beek en Donk] (verder zoals 15)
21. aan de armen van de parochie Oss een erfpacht van 1 mud rogge uit de helft van 6 bunder land in Beek bij Aarle aan de armen uit te delen door de kerkmeesters van Oss voorwaarde is dat als er in enige van de voornde dorpen een gasthuis ('hospitale') komt of er een H. Geesttafel wordt opgericht, dat deze legaten dan naar de beheerders van deze instellingen gaan en niet meer naar de kerkmeesters
22. aan de Tafel van de H. Geest in 's-Hertogenbosch zijn stenen huis in de Vughterstraat bij de Lieve Vrouwepoort bij de Markt en verder alle erfgoederen gekocht van Jan Karnauwe

executele:

meester van de Tafel voornd. en Jan Koyt

de meester mag na de dood van Jan Koyt iemand anders in zijn plaats benoemen

plaats van de handeling:

de St. Janskerk op het koor van St. Nicolaas

getuigen van de handeling:

Daniel Hol van Vlijmen, rector van de kerk van Nuland, en

Gysbert van Bakel, dienstdoend priester in de St. Janskerk

Van dit testament zijn twee identieke exemplaren bewaard; uit de dorsale aantekeningen blijkt niet, voor wie deze exemplaren bestemd zijn geweest.

Analyse

De legaten aan vrome doelen gaan naar de armen. De man kwam vrijwel zeker uit St. Oedenrode. De zeven legaten die in 's-Hertogenbosch terecht komen gaan naar armengasthuizen en de armen in het Groot Gasthuis. De parochies van Rosmalen, Alem, Empel en St. Michielsgestel hadden nog geen H. Geesttafel, Oss daarentegen had in 1389 wel een Tafel. In de parochies zonder Tafel zijn de kerkmeesters belast met de armenzorg. Dit wijst erop dat in veel plaatsen in de Meierij de Tafels van de H. Geest pas na ca. 1400 zijn ontstaan.

1105a.

1392, 12 maart

Onderhoud Graafsedijk

molen

recht van windvang

bruggen

stadspoorten

Schepenen, gezworenen, rentmeesters, dekes van de ambachten, een deel van de goede knapen en de stad 's-Hertogenbosch maken bekend dat zij aan Otto Bruystens een dijk hebben overgedragen met de last deze te onderhouden. Deze dijk loopt van de ophaalbrug voor de valpoort tot aan het huis van Gerrit van Geffen in Hintham. De weg moeten even hoog zijn als de top van de bogen van de stenen bruggen gelegen in deze dijk. De breedte hoort te zijn 41 hamervoet met uitzondering van het gedeelte tussen de houten ophaalbrug voornd. en een tweede houten brug die 34 hamervoeten breed moet zijn.

Hij krijgt daarvoor van de stad:

1. een erf gelegen tussen de dijk en de sloot van het erf van jonkvrouwe Agnes van Rijsingen
2. een erf gelegen voorbij de laatste stenen brug en grenzend aan de Pijnappelskamp
3. een erf gelegen vóór 2. en grenzend aan de dijk
4. een erf gelegen aan de dijk en wel aan de kant die ziet op de Orthenpoort strekkend van de valbrug tot DEN ZIEKENHECKEN dat staat bij de molen van Dirk van Andel
5. een stukje erf bij de molen voornd.

Deze landerijen behoorden de stad toe. De molens staande aan beide zijden van de dijk blijven in het genot van hun grond, werf en toegangswegen. de stad zal wel de twee stenen bruggen met hun stenen wangen en de beide voornoemde houten bruggen onderhouden. De wangen van de houten bruggen zullen 10 hamervoet lang zijn. De stad betaalt Otto jaarlijks een erfcijns van 32 oude schilden. Otto stelt als waarborg zijn huis voorbij de Zwengelbrug tot onderpand. Otto mag op de hem gegeven landerijen geen bo,men plaatsen behalve knotwilgen.

Gevidimeerd in nr. 1658a en in origineel aanwezig in het oud-stadsarchief van 's-Hertogenbosch. Regestenlijst-Sassen nr. 266.

Taal: Middelnederlands.

1106

1392, 30 maart

Afstand erfcijns kamer Markt-Koopmanskameren

Weyndelmodis d.v.w. Theodericus z.v.w. Godefridus Sceyvel

t.b.v.: Jacobus van den Wyel

van: erfcijns £ 10 payment

uit: een kamer met de grond onder (INFRA) de Koopmanskameren.

Slecht leesbaar.

1107.

1392, 18 april

Vestiging erfpacht goederen Rosmalen

Jacobus van Engelant z.v.w. Jacobus van Engelant vestigt

van: erfpacht 1 mud rogge

uit: 3 morgen land gend. DIE BYES CAMP oftewel DIE ROY CAMP in Rosmalen, huis en hof en 2 sesterzaad land aldaar in ENGHELANT en een akker van 14 sesterzaad rogland aldaar

lasten: 1½ penningen nieuwe cijns (?) aan N.N.; erfpacht van 2 mud rogge

Slecht leesbaar.

1108.

1392, 18 april

Betalingsbelofte na uitgifte erfpacht hofstad Berlicum Looffaart

Henricus Aben soen belooft te betalen

aan: Henricus Buc, kanunnik in de St. Janskerk

wegens: hofstad met boomgaard in Berlicum op de LOEFOERT

voor: erfpacht 1 mud rogge

1109.

1392, 30 april

Overdracht erfcijns beemd Rosmalen

Ghiselbertus en Jutta k.v.w. Willelmus Coptit dragen over

aan: Hadewigis natuurlijke d.v.w. Willelmus voornd.

van: erfcijns 2 oude schilden

uit: 1 bunder beemd in Rosmalen in DIE HYNSSCHE BEEMDE.

1110.

1392, 3 mei

Vestiging erfcijns huis Hinthamerstraat

Johannes van Ghemert z.v.w. Johannes van Ghemert vestigt

t.b.v.: Arnoldus van Beke z.v.w. Goeswinus van Beke

van: erfcijns £ 10 payment

uit: stenen huis in de Hinthamerstraat

lasten: hertogscijns

voorwaarde: de verkoper mag binnen zes jaar een ander onderpand gelegen in de stad of het vrijdom van 's-Hertogenbosch aanwijzen, mits door drie of vier wettige getuigen, schepenen of niet-schepenen, de deugdelijkheid ervan zal worden aangetoond.

Op de rug: testament van Aert van Beke.

1111.

1392, 9 mei

Betalingsbelofte erfcijns huis Oude Hulst

Walterus Jordens soen belooft te betalen

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

wegens: erfcijns 22 schellingen payment

uit: een huis op de Oude Hulst

bijz.: door Henricus Broc en zijn echtgenote ieder voor de helft vermaakt aan de Tafel;

Walterus is de huidige bewoner.

1112.

1392, 21 mei

Overdracht erfcijns beemd Udenhout

1. Vrouwe Ermegardis d.v.w. Arnoldus van Waderle en wed.v. Henricus van Werthusen, ridder, draagt over

aan: Henricus van Werthusen haar zoon en Johannes van Ghemert haar schoonzoon gehuwd met Mechtildis

van: haar tocht op een erfcijns van £ 5 en 3 kapoenen

uit: 4 bunder beemd in Udenhout INT T COMELAER

2. Henricus (jr.) voornd. draagt over

aan: Johannes van Ghemert zijn zwager

van: de helft van gende erfcijns.

1113.

1392, 22 mei

Ruil erfcijnzen nr's 1110 en 1112

Partijen:

A. Albertus de Wael namens de Tafel van de H. Geest en handelend met toestemming van de provisoren van de Tafel

B. Johannes van Ghemert (zie nr. 1112)

van:

erfcijns van £ 5 en 3 kapoenen (zie nr. 1112)

erfcijns van £ 5 (zie nr. 1110)

A. krijgt nr. 1112

B. krijgt nr. 1110

1114.

1392, 28 mei

Erkenning erfpacht Blaarthem

Albertus de Wael erkent, dat de Tafel van de H. Geest slechts recht heeft op een erfpacht van 1 mud rogge Eindhovense maat en een erfcijns van 3 oude Franse groten tournoois

uit: een stuk land gend. DIE HEESDONCK in de parochie van Blaarthem- St. Lambertus

grenzend aan het erfgoed van het huis van Postel

bijz.: aan de Tafel vermaakt door Jacobus die Hoirde

Henricus z.v.w. Henricus Quaat Pant erkent dit schuldig te zijn

In tweevoud aanwezig

Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 150v.

1115.

1392, 16 juli (grosse)

1389, 27 maart (minuut)

Testament Jan Rover van Oss (volledig)

stichting altaar kerk Oss

stichting spynde

erfpacht Oss

Oorkonders:

Notaris Pieter Polslauwer van 's-Hertogenbosch, clericus Luik (minuut)

Notaris Jan Sceyvel van 's-Hertogenbosch , clericus Luik (grosse)

Jan Rover van Oss (ook: Jan Roverssoens van Oss) maakt zijn testament

hij is gezond van geest, maar ziek

eerst moeten alle schulden van hem en zijn vader betaald worden;

uitvaart: hij wil begraven worden in de St. Janskerk in het koortje van Onze Lieve Vrouw; de uitvaart mag 5 gulden kosten of zoveel als nodig is; tijdens de uitvaart moet zijn lichaam gekleed zijn in een nieuw, wit wollen laken als overkleed, dat na afloop aan een van de huisarmen moet worden gegeven

altaar Oss: Rover, zijn vader, stichtte een altaar in de kerk van Oss; dit moet nog door de bisschop en de korbisschop geconfirmeerd worden; er moet een misboek worden gekocht en een 'tafel' die op het altaar moet worden geplaatst; aan deze tafel [een retabel ?] mag 5 gulden worden besteed en hij moet voorzien zijn van afbeeldingen van God de Vader, de Zoon en de heilige Geest in het midden en verder aan de ene zijde St. Jan de Evangelist en St. Anthonius en aan de andere zijde St. Maria Magdalena en St. Barbara; dit zijn de patroons van het altaar;

aan de renten die dit altaar reeds heeft voegt hij nog een erfcijns van £ 1 oudgeld en nog wat toe, welke rente hij heeft gekocht van Gooswyn Goede Geerleks zoon en verder wat hij aan kleine cijzen in Berghem heft; verder begiftigt hij dit altaar nog met 3 schellingen payment die hij heeft overgehouden van de £ 3 die hij bewezen heeft op de rector van Oss, de kerkfabriek en de Tafel van de H. Geest aldaar; dit houdt verband met de [de hoofdsom van ?] 57 schellingen jaarlijks die zijn vader toegewezen had aan deze drie legatarissen en die gaan uit het erfgoed van Klaas van den Oever te Oss in de Peperstraat;

de passage over de aankleding van het altaar luidt als volgt:

'ende een tafel te costigen die men boven opten setten sal van vyf gulden of dair omtrent ende die tafel sal getekent in den midden metten vader, den soen en den heyligengeest ende aen deen side sente Jan ewangelist ende die heilige vader sente Anthonijs ende aen dander side sente Maria Magdaleen ende sente Barbair in welker eer dat autair voirscreven gefundeert ende gesticht is'

legaten

1. aan de St. Lambertuskerk 5 lichte schilden eens
2. aan deken en kapittel van de St. Janskerk een erfcijns van 10

- schellingen of 5 gulden eens, onder de last van een jaargetijde voor de zielen van hem en Liesbeth zijn echtgenote
3. aan de minderbroeders een halve gulden eens, op voorwaarde dat zij zijn naam op de rol zetten en een jaar lang bidden voor zijn ziel
  4. aan de predikheren een halve gulden eens (verder als 3.)
  5. aan het clarissenklooster een halve gulden eens (verder als 3.)
  6. aan Gysbert de kapelaan [van de St. Janskerk ?] een halve gulden eens (verder als 3.)
  7. aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof 12 plakken eens
  8. aan de arme zieken in het gasthuis bij de Gevangenpoort 12 plakken eens
  9. aan het Neynselfgasthuis 12 plakken eens
  10. aan het Anthoniusgasthuis 12 plakken eens
  11. aan de arme melaatsen op de Vughterdijk 12 plakken eens
  12. aan de kerkfabriek van Oss een erfcijns van 5 schellingen eens
  13. aan de pastoor van Oss een erfcijns van 5 schellingen eens mits hij zijn naam in het boek schrijft en elke zondag bidt voor zijn ziel
- 12 en 13 gaan uit de hofstad van Jan Robben zoon te Oss gelegen bij de kerk
14. aan de Tafel van de H. Geest te Oss een erfpacht van 1 mud rogge uit goederen te Nistelrode onder de last van een spynde
  15. aan het de Tafel van de H. Geest in 's-Hertogenbosch een erfpacht van 5 mud rogge onder de last van een spynde; de rente gaat uit zijn hoeve te Oss bestaande uit 'veltlant, broeclant, heye ende weyde ende metten rosmate' en met 5 morgen land 'in de Brede' te Geffen en een kamp gend. 's Kortens Kynder Campe; verder dienen als onderpand enkele lijfrenten
  16. aan Pieter Rovers, natuurlijke zoon van zijn vader een lijfrente van 1 mud rogge
  17. aan Heyne en Liesbeth Rovers, natuurlijke kinderen van zijn vader ieder een lijfrente van 1 mud rogge
  18. aan Stouken de moeder van voornde natuurlijke kinderen een legaat van zijn vader dat hij nog moest uitkeren en bestaande uit 45 lichte schilden en een bed; hij legt daar nog eens 20 lichte schilden bij voor door haar bewezen diensten, waarmee haar schapen betaald zullen zijn
  19. aan Kunegonde zijn natuurlijke dochter 1 mud rogge
  20. aan Jan zijn natuurlijke zoon 1 mud rogge
  21. aan Bele, zijn natuurlijke dochter 1 mud rogge
  22. aan Liesbeth zijn natuurlijke dochter 1 mud rogge
  23. aan Hendrik zijn broer zijn harnas ('harnasch') dat wil zeggen zijn beste pantser ('beste pansier'), een stormhoed ('huve') die zich bevindt bij Lemke de plaatmaker wonend bij de Lieve Vrouwepoort met een metalen bedekking van baard en kin ('barbier'), zijn beenbeschermers ('beengetuych') en een ijzeren hoed ('yseren huet')
  24. aan Roef zijn neef te Son een pantser dat hij geleend heeft van Geerlek Lucaszoon te Rode
  25. aan Liesbeth en Heyne een jaargeld (zie 17) dat zijn vader hen vermaakt had; het geld is afkomstig van het geld dat hun oom Heyne de

Hoppenbrouwer onder zich heeft; het betreft jaarlijks 10 gulden; zijn vader had 50 gulden gelegateerd

erfdeling: Volgt een nieuwe aanhef 'dit is de uiterste wil van Jan' en de volgende regeling over de verdeling van de erfenis:
Liesbeth zijn echtgenote enerzijds en Model, hun zwager, en Geertrui hun dochter anderzijds zullen na zijn dood een scheiding doorvoeren; Liesbeth zal het vruchtgebruik ('tuchte') hebben van alle goederen met inbegrip van het leengoed dat er in ligt gend. 'ter Zantvoirt bi den Emelaer'; Model moet beloven haar daarin niet te storen; Liesbeth krijgt ook de beemden en het land dat Jan in leen heeft gegeven (of: beleend heeft; 'beleent') heeft bij Geerlek Willemszoon voor 100 gouden Peters; Jan zal aan Liesbeth ook een kooi met schapen toewijzen ('een coey scape bewysen, desen coey bewyst hoir Jan tot Gerits Truwen tot Os gelike als hy se dair heet'); Model zal het goed te Zandvoort van Liesbeth in leen ontvangen dat wil zeggen de 3 bunder beemd in Belveren [onder Haaren] die van Hendrik van Son waren, en verder 2 mudzaad land 'in den Eckeren' bij de kerk van Haaren; Model zal dit leen gewinnen zoals de andere lenen die hij van Jan houdt, Liesbeth betaalt echter het heergewade en de kost;
Liesbeth krijgt het vruchtgebruik van de erfpacht van 5 mud rogge die geleverd wordt in Breugel; zo ook de bruidschat ('hylecsgoet') die zij gekregen heeft te weten jaarlijks £ 70 payment, de tijns die Jan Gieliszoon jaarlijks betaalt in Herlaar, de £ 3 payment die Dirk Baten zoon jaarlijks betaalt, jaarlijks £ 1 payment uit goederen te Beek, 22 lopen rogge jaarlijks die geleverd worden door Jan Luwe en 2/3 oude schild uit een stuk land in Orthen;
Liesbeth mag 10 voeder turf steken 'op Berken Venne';
Model zal de hoeve in Oss bezitten met alle toebehoren dat wil zeggen alle 'goet, erfgoed ende tynsgoet', met alle belastingen en andere lasten en onder de last van de bovengenoemde legaten; tot deze hoeve horen nog 5 morgen land in Kessel, 7 morgen gelegen bij 'die Rosmate', 5 morgen te Geffen 'int den Brede' en de vorsterij van Oss en omgeving; tenslotte na de dood van Hendrik zijn broer het schrijfbacht [het ambt van secretaris van de hertogelijke dorpen in het kwartier van Maasland]; vorsterij en schrijfbacht zijn lenen van de hertogin van Brabant; verder de Kreytewindmolen bij Udenhout en een erfpacht van 3 mud rogge te Oss 'uter Meer', de tyns van Jan te Oss en Berghem die vroeger van heer Ricoud was en zoals men die vinden zal 'in der Rullen' en een deel van het ven op 'Berkenvenne';
Model en Liesbeth zullen gezamenlijk heffen het geld van 'proest' dat wil zeggen 500 dubbele mottoenen;
Liesbeth krijgt ook alle vorderingen die Jan heeft uitstaan en ook alle schulden; de 250 dubbele mottoenen van Model en alle andere goederen die hem zijn toebedeeld zal hij bezitten als erfgoed, ook de haafgoederen op deze goederen zullen worden beschouwd als erfgoed; mocht zijn echtgenote Geertrui voor hem overlijden, dan heeft hij als langstlevende van deze goederen de tocht volgens het recht van de stad 's-Hertogenbosch ; na zijn dood gaat dit dan naar de familie vanwaar het vandaan is gekomen;
als Model gevangen wordt genomen of in nood komt en zich zou moeten

loskopen, dan mag hij deze goederen wel vervreemden, maar dan moet hij wel evenveel van zijn vaderlijk erfgoed verkopen;
dit is de erfdeling zoals Jan deze gewild heeft;
indien een van hen zich hier tegen verzet, dan wordt aan de hertogin een boete van 200 Brabantse dubbele mottoenen betaald en verliest hij of zij zijn erfdeel; dat deel gaat dan naar de erfgenamen; voorts wordt nog een boete van 200 dubbele mottoenen aan de bisschop van Luik betaald om zijn geweten gerust te stellen, moet een schuld van 27 gulden worden terugbetaald aan zijn broer Aart wegens een rente op diens altaar en zijn kosterschap;
indien Model de lijfrenten vermaakt aan de natuurlijke kinderen niet op tijd uitkeert, dat wil zeggen binnen 1 of 2 maanden, dan moet hij het dubbele betalen

Wat nu volgt is weer in het Latijn:

executele: Gerard van Valderacken en
Rover Boest, beiden poorters van 's-Hertogenbosch

plaats van de handeling:
woonhuis van de testator in 's-Hertogenbosch (oorspr.)
St. Janskerk (grosse)

getuigen van de handeling:
minuut: geen
grosse:
Jan van Mierde, priester en rector van de kerk van het Groot Begijnhof
Rover Boest, poorter van 's-Hertogenbosch

eed: Liesbeth en Model beloven zich onder ede hieraan te houden op een boete van 200 dubbele mottoenen voor ieder

vormgeving: het betreft een eigenhandig geschreven testament in het Middelnederlands dat bestaat uit zekere papieren 'cedulae' dat in aanwezigheid van getuigen en van de notaris wordt opengemaakt en voorgelezen; daarna maakt de notaris een aan de vormvereisten beantwoordende oorkonde; het eerste en het laatste deel van het stuk zijn geschreven in het Latijn; de grosse is opgemaakt in de St. Janskerk en wordt door de notaris betiteld als een 'transscriptum' dat overeenstemt met het oorspronkelijke stuk; het merkteken van de notaris ontbreekt echter

op de rug: testament van Gooswyn Model van der Donk in verband met Geertrui zijn echtgenote.

De tekst van het testament was door de testator zelf op papieren CEDULAE geschreven en werd door de notaris in aanwezigheid van getuigen op 27 maart 1389 voorgelezen en daarna door hem geauthentiseerd. De CEDULAE zijn gesteld in het Middelnederlands en letterlijk weergegeven

Op 16 juni 1392 vervaardigde de notaris hiervan een authentiek afschrift

Het merkteken van de notaris ontbreekt (sic)

Zie voor dit altaar: Bannenberg, *Oude dekenaten*, I, 75. waar een altaar genoemd wordt toegewijd aan St. Jan de Evangelist, de H. Geest en St. Anthonius met als eerste rector in 1421 Arnoldus Roveri (Aart Roversz.).

1116.

1392, 20 juni

Overdracht beemd BEERS

Ywanus Stierken z.v.w. Johannes Stierken draagt over aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest van: vijf zesde deel van een beemd in de parochie van BERZE op LUTTELAER op de AA lasten: op de gehele beemd 2 oude groten erfcijns aan N.N.

1117.

1392, 25 juni

Vestiging erfpacht goederen Rosmalen en Berlicum

Lambertus z.v.w. Jacobus van Enghelant vestigt t.b.v.: Henricus Buc, kanunnik in de St. Janskerk van: erfpacht 1½ mud rogge uit: een stuk land van 6 morgen deels beemd deels akkerland in Berlicum in DIE HASSELT, huis en hof in Rosmalen in ENGHELANT, 2 morgen land aldaar in DIE NUWE HEYE, ½ m land aldaar lasten: erfpacht van 2½ mud rogge aan Wynricus Screymaker.

--

1392, 10 augustus

Testament Nycholaus Rover

Dit testament werd geminuteerd op 10 augustus 1392 en gegrosseerd op 23 september 1409 (zie nr. 1473)

1118.

1392, 3 oktober

Vestiging erfpacht goederen Drunen

Lambertus z.v.w. Ghibo van der Heyden vestigt t.b.v. : Eustacius van Hedechusen van: erfpacht 1 mud rogge uit: 3 GHERDEN land in Drunen en de daarop staande gebouwen lasten: 2 schellingen erfcijns aan de kerk van Drunen en aan de priester van deze kerk; erfpacht 1 sester rogge aan de Tafel van de H. Geest van Drunen.

1119.

1392, 20 oktober

**Testament Aleydis geb. Sneysers (uittreksel)
erfcijns Rosmalen-Bruggen**

Notaris Marselius van Bakel, priester bisdom Luik, oorkondt (oorspronkelijk en uittreksel)

Aleydis d.v Wolterus Sneysers en echtgenote van Johannes natuurlijke z.v. Arnoldus Heymen maakt haar testament
[gezondheidstoestand niet vermeld]

betreft:

een legaat aan de Tafel van de H. Geest van een erfcijns van 3 groten en 2 hoenderen c.a. in BRUGGE (bij Rosmalen).

plaats van de handeling:

het woonhuis van de testatrix in de Orthenstraat in 's-Hertogenbosch.

getuigen van de handeling:

Aart van Beek;

Sibert van Heukelum en

Jan Scrage

1120.

1392, 31 oktober

Verkoop erfcijns Orthen-Vrijdom

Rutgerus Lube van Hedechusen, zijn zoons Theodericus en Johannes; Petrus Vrederics soen van Hoesden gehuwd met Elizabeth d.v. Rutgerus voornd. verkopen
aan: Laurencius z.v. Willelmus van den Broule van Orthen
van: erfcijns 20 schellingen payment (?)
uit: huis en hof en een hofstad in Orthen.
Slecht leesbaar.

1121.

1392, 18 november

Vestiging erfcijns Hinthamerstraat

Johannes van Hedel z.v.w. Johannes Mersman van Hedel vestigt
t.b.v.: Heylwigis Braems d.v.w. Johannes Braems
van: erfcijns £ 3½ payment
uit: huis c.a. in de Hinthamerstraat
lasten: hertogscijns en een erfcijns van £ 13 aan N.N.

1122.

1392, 28 november

Overdracht erfcijns landerijen Oss

Arnoldus van Enode met Heylwigis d.v.w. Walterus van Os, gewantsnijder, draagt over aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: erfcijns £ 4 payment

uit: 20 lopenzaad rogland in Oss bij de windmolen, strekkend van de weg van Oss naar St. Willibrordus en een stuk land van 6 lopenzaad

Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 38v- 39r.

1123.

1393, 15 januari

Testament Leria van Neynsel (uittreksel)

erfcijns Volkel

Oorkonders:

Jan Sceyvel van 's-Hertogenbosch, clericus Luik (uittreksel)

Adam van Mierde van 's-Hertogenbosch (oorspronkelijk)

jonkvrouwe Leria van Neynsel d.v. Wellen van Neynsel en poorteres van 's-Hertogenbosch, maakt haar testament

[gezondheidstoestand niet vermeld]

legaats:

aan de Tafel van de H. Geest een erfcijns van £ 25 payment uit de hoeve van Jan van Neynsel, priester en pastoor van Waalre en Valkenswaard; deze hoeve ligt in Volkel in de parochie van Uden en wordt thans bebouwd door Hubert z.v. Deliana van Volkel;

de rente wordt door de meester van de Tafel als volgt verdeeld:

@ aan de Tafel zelf £ 5

@ aan het altaar van SS. Petrus en Paulus tot vergroting van de inkomsten 50 schellingen

@ aan het altaar van St. Elisabeth weduwe 50 schellingen

@ aan Jacob z.v.w. Willem Koptiten £ 5

@ aan Gysbert z.v.w. Gerard Sceyvel 50 schellingen

@ aan deken en kapittel van de St. Janskerk 40 schellingen onder de last van een jaargetijde voor de zielen van haarzelf en van w. Godfried z.v. Gysbert Sceyvel voornd.

@ aan de Onze Lieve Vrouwebroederschap 10 schellingen

@ aan de Infirmierie van het Begijnhof 10 schellingen

@ aan de armen voorbij de Geerlingse Brug 5 schellingen [= blok van het Hinthamereinde]

@ aan de arme zieken in het gasthuis bij de Gevangenpoort 10 schellingen

@ aan het Anthoniusgasthuis 5 schellingen

@ aan het Neynselsgasthuis 10 schellingen

@ aan het gasthuis op de Vughterdyk van Aart Heym 5 schellingen

@ aan het gasthuis in de Orthenstraat 5 schellingen
mocht in de toekomst de opbrengst van £ 25 niet gehaald worden, dan past de Tafel het
ontbrekende bij

bijzonderheid:

het uittreksel wordt gemaakt op verzoek van de joffrouwen Johanna van Rungen en
Mechteld van der Werve, begijnen en handelend namens de Infirmierie van het Begijnhof.

plaats van de handeling:

onbekend (oorspr.)

St. Janskerk (uittreksel)

getuigen van de handeling:

Wouter van Oekel;

Willem Loyer en

[onleesbaar]

1124.

1393, 1 februari

Verkoop land Rosmalen

Adam gend. Deem van den Kerchove draagt na verkoop over
aan: Willelmus van Derentheren

van: een zesde van een kamp groot 3 morgen in Rosmalen in DIE BROECBEEMDE

lasten: een zesde deel van een erfcijns van 22 schellingen en [het onderhoud van] ½ roede
waterloop.

1125.

1393, 1 februari

Vestiging erfpacht goederen Berghem

Lambertus z.v.w. Johannes Bathen soen vestigt

t.b.v. Gerardus z.v. Johannes z.v.w. Johannes Bathen soen

van: erfpacht 1½ mud rogge

uit: 1½ morgen land in Berghem AEN D LAER en de erop staande gebouwen, een stuk land

gend. DEN CARSACKER groot 12 lopenzaad aldaar in DUER lasten: erfcijns 30 schellingen aan
N.N.

1126.

1393, 2 maart

Overdracht erfcijns kamer ZILE

Nycholaus Pylec, zijn kinderen Arnoldus en Aleydis draagt over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van: erfcijns 32 schellingen payment
uit: kamer met de grond op/in de ZILE achter het stenen huis van Arnoldus van Haenwyc
bijz.: door Arnoldus aan Arnoldus van Haenwyc in erfcijns gegeven tegen 32 schellingen en een erfcijns van 28 schellingen.

1127.

1393, 12 maart

Uitgifte erfpacht landerijen Tilburg

Mechtildis w.v. Walterus die Ryc, haar zonen Johannes en Walterus, Petrus Becker gehuwd met Jutta en Johannes van Vucht z.v.w. Theodericus van Vucht gehuwd met Mechtildis haar dochters geven uit

aan: Johannes Meynnart

van: een stuk land in Tilburg T EYNDHOVEN, een stuk land naast het HECKE genaamd DAT STEENVEKEN naast de natuurlijke kinderen van Godefridus van Hulsen, priester en nog de helft van een stuk land aldaar

voor: erfpacht van 20 lopen rogge en 1 steen vlas tot hekelens toe bereid te leveren aan Mechtildis en na haar dood aan haar kinderen

bijzonderheid: de pachter moet de hekken onderhouden en de verpachters behouden een erfcijns van 5 schellingen op het eerstgenoemde stuk land voor zich

1128.

1393, 8 mei

Verkoop beemd Erp

Henricus van Dicloe en Johannes van Dicloe zijn broeder dragen na verkoop over

aan: Petrus Hillen soen

van: 1 bunder beemd in Erp INT GOET strekkend tot aan DEN GERSCHEN BERCH

lasten: 6 penningen cijns [= herencijns] aan de heer van Helmond.

1129.

1393, 8 mei

Naasting beemd Erp

Johannes z.v. Lambertus gend. Albrechtssoen naast de beemd omschreven in nr. 1128.

1130.

1393, 8 juli

Testament Henricus die Man van Liempde erfcijns Haren-Belveren (authentiek uittreksel)

Notaris Theodericus Martini van Meghen oorkondt (oorspronkelijk en uittreksel)

Heinricus z.v.w. Heinricus die Man van Liemde maakt zijn testament

betreft:

een legaat van een bestaande erfcijns van 20 schellingen uit onderpanden in het dorp (VILLA) van BELVER aan de Tafel van de H. Geest door de meester als volgt te verdelen: een derde aan de deken en de kanunniken van de St. Janskerk, een derde aan het klooster van Berne en een derde aan de Tafel

bijzonderheden:

De Tafel bewaart in zijn archief ook de eigendomstitel van de erfcijns; dit uittreksel is gemaakt op verzoek van Albertus de Wael

plaats van de handeling:

(uittreksel) in de hof van het Minderbroedersklooster

getuigen van de handeling:

Lambertus Boc (?)

Johannes van den Colen (?)

Wegens verbleking niet helemaal leesbaar.

commentaar

1. vermoedelijk vergiste de notaris zich bij zijn datering: in plaats van indictienummer XIV schreef hij XV en in plaats van het vierde jaar van paus Bonifatius IX schreef hij het derde jaar
2. er staat alleen schellingen zonder nadere aanduiding, vermoedelijk betrof het payment.

1131.

1393, 1 september

Vestiging recht van weg 's-Hertogenbosch-Vrijdom

Partijen: Johannes Coninc, Arnoldus van der Hazeldonc, Ghevardus van Achel, Henricus zijn zoon, Johannes van Bladel en Albertus de Wael namens de Tafel van de H. Geest zij komen met elkaar overeen, dat zij over elkaars landerijen gelegen in de MAET mogen gaan en dat deze weg een breedte zal hebben van 21 voet.

--

1393, 3 september

Minuut van het testament gegrosseed op 30 mei 1414 (zie daar onder nr. 1564)

1132.

1393, 5 september

Betalingsbelofte na uitgifte land Oirschot-Best

Willelmus Sciet belooft te betalen
aan: Emondus Rover z.v.w. Johannes van Hellu
wegens: een stuk land gend. DIE EFERSTEN LANGHEACKER in Oirschot in Best en de helft van
de aangrenzende waterloop
voor: erfcijns van 1¼ oude groot en een erfpacht van 1 mud rogge

1133.

1393, 5 september

Betalingsbelofte na uitgifte land Oirschot-Best

Rodolphus gend. Roef z.v.w. Arnoldus van den Hoeve belooft te betalen
aan: Emondus Rover z.v.w. Johannes van Hellu
wegens: een stuk land gend. DEN ROELINCS HOF en een stuk beemd gend. DAT NEDER
RIELANT daaraan gelegen in Oirschot-Best
voor: erfcijns van 1 oude groot tournoois en een erfpacht van 1½ mud rogge
Slecht leesbaar.

1134.

1393, 5 september

Betalingsbelofte na uitgifte land Oirschot-Best

Nicholaus gend. Nicoel van der Straten van Vucht belooft te betalen
aan: Emondus Rover z.v.w. Johannes van Hellu wegens: een stuk land gend. DIE MORTEL
met daaraan grenzend een stukje land gend. EEN DRIESCHE in Oirschot-Best
voor: erfcijns van ½ oude groot tournoois en een erfpacht van 1 mud rogge

1135.

1393, 11 september

Betalingsbelofte na uitgifte land Oirschot-Best

Johannes z.v.w. Henricus van Jans belooft te betalen
aan: Emondus Rover z.v.w. Johannes van (of de) Hellu wegens: een stuk land gend. DEN
NUWENBEEMT in Oirschot-Best
voor: erfcijns van 1½ oude groot tournoois en een erfpacht van 2 mud rogge
voorw.: de beemd is belast met een recht van weg t.b.v. de bezitters van de erfgoederen
v.w. Arnoldus Rovere van den Lake gelegen achter deze beemd en door Emondus eveneens
uitgegeven
Op de rug: Mensa habet contrapignora (=de Tafel van de H. Geest bezit de onderpanden).
Uitgewonnen op 3 juni 1496 (zie nr. 3172).

1136.

1393, 2 oktober

Verkoop erfcijs gebouwen Markt

Mabelia w.v. Henricus z.v.w. Henricus van Uden, Henricus en Arnoldus Stamelart haar kinderen dragen na verkoop over

aan: Hubertus van Ghemert

van: erfcijs 3 oude schilden uit 10 oude schilden

uit: twee erfgoederen met drie gebouwen erop, breed ieder 9 voet en lang ieder 11 voet grenzend aan de POSITA gend. DER MINDERBRUEDEN STAPPE.

Slecht leesbaar.

1137.

1393, 4 oktober

Verkoop erfcijs Markt (nr. 1136)

Hubertus van Ghemert draagt na verkoop over

aan: Arnoldus van Beke z.v.w. Goeswinus van Beke

van: erfcijs 3 oude schilden uit 10 oude schilden

uit: twee erfgoederen met drie gebouwen erop, breed ieder 9 voet en lang ieder 11 voet grenzend aan de POSITA gend. DER MINDERBRUEDEN STAPPE.

1138.

1393, 4 oktober

Erkenning recht van naasting nr. 1137

door: de koper

t.b.v.: Johannes van Ghemert

1139.

1393, 4 oktober

Overdracht recht van naasting nr. 1137

door: Johannes van Ghemert

aan: de koper (zie verder nr. 1137)

1140.

1393, 8 november

Testament Johannes Koyt (aanvulling) hoeve Helvoirt

Notaris Nicholaus van den Water priester bisdom Luik oorkondt

Johannes Koyt z.v.w. Rodolphus Koyt poorter van 's-Hertogenbosch maakt zijn testament

betreft:

de testator voegt een legaat toe bestemd voor de Tafel van de H. Geest bestaande uit de helft van een hoeve in Helvoirt, op voorwaarde dat de weduwnaar van zijn zuster Agneta, Everhardus Rover van Mordrecht hiervan de tocht zal hebben: eveneens aan de Tafel alle andere goederen door hem geërfd van zijn zuster

plaats van de handeling:

in de St. Janskerk bij het altaar van St. Agatha.

getuigen van de handeling

mr. Tielman van Doorn en
Gijsrecht van Bakel
beide priesters van het bisdom Luik.

1141a

1393, 8 november

Overdracht erfpachten Boxtel, Erp, Oss, Son, Helmond

Wolterus van Oekel draagt over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van:

1. erfpacht van 4 mud rogge
2. erfpacht van 2 mud rogge
3. erfpacht van 10 mud rogge

uit:

1.

uit het goed van Johannes Proefst van Bucstel gend. LIJVENBERCH in Boxtel op LENNENSHOEVEL en de daarop staande gebouwen en de bijbehorende landerijen; uit een huis en een hof in Boxtel naast de brug van het kerkhof van de kerk aldaar en grenzend aan Willelmus van Bucstel, ridder; uit een beemd aldaar in HOGGENDONCK grenzend aan de Dommel uit een erfcijs van £ 3 uit een huis en hofstad in Boxtel op DIE BERCHACKER. uit een erfcijs van £ 10 uit 7 malderzaad land gend. SPEELDONCK in Oss

2.

uit DIE HEZEACKER in Erp OP HEZE grenzend aan de kinderen van Adam van Berchen, ridder

3.

uit een van de drie tienden van Son en uit het goed DEN WIEL toebehorend aan Johannes van Bruheze

voorwaarden:

de Tafel moet deze erfpachten aanwenden voor spynden, één op St. Severinus, één op zaterdag en één na zondag *Laetare* ter nagedachtenis van Coenradus van Driel, priester; elke spynde moet 8 mud rogge groot zijn.

bijzonderheid:

De oorspronkelijke oorkonde was in 1598 verloren gegaan. De schepenen staan dan op

verzoek van hun medeschepen tevens provisor van de Tafel van de H. Geest mr. Jacob van Balen, toe dat een 'littera secundaris ingrossata' wordt vervaardigd. Dit wordt toegestaan en de oorkonde wordt opnieuw vervaardigd met de oorspronkelijke datum en de zegels van de twee schepenen die in 1393 als getuige waren opgetreden. Verder is nog aanwezig een authentiek afschrift van deze opnieuw vervaardigde oorkonde en het rekest met in de kantlijn de beschikking van de schepenen (nr's 1141b en 1141c). Men heeft gezocht naar de constutieakte van de pacht van 3 mud rogge (Boxtel), maar deze niet kunnen vinden 'mits deselve constitutie soe out is, datter egheen prothocollen inde scrijfcamer affgevonden worden'. Dat is merkwaardig want de protocollen van de Bossche schepenbank zijn vanaf 1367 bewaard en moeten zich in 1598 op de schrijfkamer bevonden hebben.

1142.

1393, 18 december

Verkoop beemd Schijndel

Gerardus Monc, Johannes z.v.w. Henricus Alaertssoen, Petrus z.v.w. Lambertus Fabri en Rodolphus z.v.w. Henricus Alaertssoen, Henricus en Luytgardis kinderen van Rodolphus dragen na verkoop over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: de helft van een stuk beemd in Schijndel grenzend aan de Aa en de beemd gend. DAT

YMERKEN die jaarlijks wordt verdeeld tegen de andere helft

lasten: 3 obolen (=1½ penningen) aan N.N.

1143.

1394, 9 januari

Verkoop land Rosmalen

Ambrosius gend. Broes z.v. Johannes Bael van den Kayenberch draagt na verkoop over

aan: Johannes z.v.w. Nicholaus Daemssoen van den Kerchoeve

van: een derde deel van 1 lopenzaad rogland in Rosmalen

1144.

1394, 17 januari

Betalingsbelofte na uitgifte huis Vughterstraat

Henricus van Halle z.v.w. Johannes Koc, kleermaker en Nycholaus z.v. Johannes gend. Gheenkens soen beloven te betalen

aan: Henricus Buc, kanunnik in de St. Janskerk en Willelmus Coelnere (of Coelvere)

wegens: huis in de Vughterstraat

voor: erfcijns £ 4 payment

Op de rug: 40 schellingen voor het kapittel en 40 schellingen voor de Tafel van de H. Geest.

1145.

1394, 3 februari

Overdracht erfcijns huis Vughterdijk

Henricus z.v.w. Henricus z.v.w. Johannes Jordens soen draagt over
aan: zijn zuster Elisabeth
van: erfcijns 40 schellingen payment
uit: huis c.a.op de Vughterdijk.

1146.

1394, 13 februari

Vestiging erfpacht land Oss

Gerardus z.v.w. Johannes van Daer After vestigt
aan: Heilwigis d.v.w. Henricus Chysellen soen
van: erfpacht ½ mud rogge
uit: 1 morgen land is Oss op de RUSHOEVEL in de HEREN GODEVAERTS CAMP.

1170a.

1394, 14 februari

's-Hertogenbosch – Graafsedijk

Schepenen, gezworenen, rentmeesters, dekens van de ambachten, een deel van de goede knapen en de stad 's-Hertogenbosch maken bekend dat Otto Bruystens de hem in 1392 (zie nr. 1105a) gegeven gronden mag vervreemden en in erfcijns mag uitgeven, op voorwaarde dat de nieuwe bezitters gehouden zijn de dijk voor zover die langs hun erf loopt te onderhouden.

Alleen bewaard in een vidimus van nr. 1658a en in origineel aanwezig in het oudstadsarchief van 's-Hertogenbosch. Regestenlijst-Sassen nr. 266.

Taal: Middelnederlands.

1147.

1394, 24 februari

Overdracht recht van naasting ligging onbekend

Arnoldus gend. Meysensoen draagt over
aan: Arnoldus gend. Nolleken Gerongs, de koper
verkoper: Gerardus van Kessel z.v.w. Arnoldus van Hees
op: erfcijns 3 oude schilden
uit: onderpanden niet vermeld.

1148.

1394, 28 februari

Overdracht goederen ligging onbekend

Lambertus gend. Bathensoen draagt over
aan: Petrus z.v.w. Goessuinus van den Steenwege
uit: de helft van alle goederen die hij nu bezit
voorw.: Petrus mag deze goederen niet vervreemden of bezwaren.

1149.

1394, 28 februari

Belofte AUDE ERVE ligging onbekend

Lambertus gend. Bathensoen belooft aan Petrus z.v.w. Goessuinus van den Steenwege (zie nr. 1148) de goederen die hij na de dood van Cristina zijn echtgenote had verworven, niet te vervreemden noch te bezwaren. Deze goederen zullen AUDE ERVE blijven. (BONA STABUNT ET MANEBUNT IN LOCO HEREDITATUM ANTIQUARUM QUOD COMMUNITER AUDE ERVE EXPONENTUR).

1150

1394, 27 maart

Overdracht erfcijzen goederen Orthenstraat en Berghem

Elizabeth w.v. Jacobus z.v.w. Henricus van Uden draagt over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van:

1. erfcijns £ 3 en 6 schellingen payment
2. erfcijns 15 schellingen payment
3. erfcijns 40 schellingen payment
4. erfcijns 20 schellingen payment
5. erfcijns 20 schellingen payment

uit:

1. uit twee erfgoederen in de Orthenstraat
2. een huis c.a. in de Orthenstraat
3. een stuk land in de parochie van DUER OPTEN BAUWAERT
4. een huis c.a. in Berghem in DUER en een stuk land gend. DIE HEGHE ACKER groot 5 lopen gerstezaad
5. 8 hont land in Berghem in VOERLAER.

1151.

1394, 23 april

Overdracht landerijen Uden-Hengstheugel

Johannes van den Heynxthoevel draagt over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van:

1. een stuk akkerland en een stuk heiland daaraangelegen in Uden in de hoeve gend. DE HEYNXTHOEVEL toebehorend aan de Tafel aan weerszijden grenzend aan de THG
2. een stuk erfgoed deels weide deels heide aldaar IN DEN HEYNXTHOEVELSCHEN

BOSSCHE aan weerszijden grenzend aan de Tafel
lasten: $\frac{3}{4}$ van een cijnschoen en 1 penningen cijns aan de Tafel.

1151a.

1394, 28 april

Verkoop erfcijns goederen Boxtel en Oijen

Theodericus Rover z.v.w. Johannes Rover ridder verkoopt
aan: Vrouwe Katherina w.v. Henricus van Mordrecht ridder
van: een bestaande erfcijns van 50 Antwerpse schilden
uit: de tienden, molens, hoeven, cijnzen, renten en pachten in hun dorpen van Boxtel en Oijen en hun andere erfgoederen in de Meierij van 's-Hertogenbosch
Gevidimeerd (dus niet in originali aanwezig) in de oorkonde beschreven in regest nr. 1217.
Zie voor de vestiging van deze rente regest nr. 456b.
Ook afgeschreven in het cartularium nr. 737 f 168v.

1152.

1394, 14 mei

Overdracht tocht land Drunen

Amelius gend. Heynmans soen van Drunen draagt over
aan: zijn zoon Heynmannus en zijn dochters Ida en Cristina
van: de tocht op 3 GHERDEN land in Drunen strekkend TER SCOET TOE
In twee identieke exemplaren aanwezig (nr's 1152 en 1152 bis)

1153.

1394, 21 mei

Vestiging erfpacht land Drunen

Heynmannus (nr. 1152) draagt over
t.b.v.: Eustacius van Hedichuysen
van: erfpacht 1 mud rogge
uit: 3 GHERDEN land (zie nr. 1152) en $4\frac{1}{2}$ GHERDEN land met de daarop staande gebouwen
lasten: hertogscijns en een erfpacht van 2 mud rogge op de $4\frac{1}{2}$ GHERDE.

1154.

1394, 22 mei

Overdracht land Drunen

Petrus Claes soen van Baerle gehuwd met Yda en Johannes z.v. Gerardus Buys gehuwd met Cristina dochters van Amelius gend. Heynmans soen van Drunen dragen over
aan: Heynmannus hun zwager
van: twee derde deel van 3 GHERDEN land (zie nr. 1152)

1155.

1394, 2 juni

Overdracht erfpacht goederen Berghem

Gerardus z.v. Johannes z.v.w. Johannes Bathen soen draagt over

aan: Ghiselbertus zijn broeder pastoor (INVESTITUS) van de kerk van Esch

van: erfpacht ½ mud rogge

uit: 1½ morgen land in Berghem AEN D LAER met de daarop staande gebouwen en een stuk land gend. DEN GANSACKER groot 12 lopenzaad grenzend aan het erfgoed van Theodericus z.v.w. Godefridus van Os, ridder.

1156.

1394, 7 juni

Verkoop beemd Son

voor: Roef Huisman, Jan Willen [sic] soen, Jan Andreis [sic] soen, Didderic Belen soen, Jan van Verdelaer (?), Herbrecht Fyen soen, en Jhan Maes soen, schepenen van Son (ZONNE)

Maes z.v.w. Wouter gend. Wellen van den Hulze draagt na verkoop over

aan: Aleyt w.v. Jan Didden soen en haar kinderen

van: een beemd gend. VOER HOUTHUYS in Son grenzend aan het erfgoed van het St.

Catharinaältaar in de kerk van Eindhoven met een recht van uitweg breed 5 voet over een streep land

lasten: aan de Tafel van de H. Geest een erfpacht van 6 l. Sonse maat

Het schependomszegel is verdwenen

1157.

1394, 12 juni

Verkoop land Heesch

Nycholaus Grieten draagt na verkoop over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: 2 morgen land heide in de parochie van HEES in DEN NUWE HEYDE CAMP en een erfgoed gend. ANDERHALF GHESLACH aldaar in DIE AUDE BLEKEN

lasten: erfcijns van 2¼ penningen aan N.N.

1158.

1394, 19 juni

Openbare verkoop land ligging onbekend

voor: schepenen van 's-Hertogenbosch

Theodericus Berwout verkoopt in het openbaar

aan: Godefridus zoon van Theodericus voornd.

van: 3 morgen land in de BYESHAER naast DIE GALGHEBERCH
voormalige bezitter Godefridus Posteel
wegens: een achterstallige erfpacht (niet gespecificeerd).

1159.

1394, 15 juli

Overdracht erfcijns erfgoed Crullartstraat

Walterus z.v.w. Walterus van Osse, gewantsnijder draagt over
aan: Henricus Buc, kanunnik in de St. Janskerk, t.b.v. hem en t.b.v. Wynricus Screymaker
van: erfcijns 40 schellingen payment
uit: een stukje erfgoed van 24½ voet breed in de straat van de GRUMMELATORES (= brakers
van vlas)

lasten: hertogscijns

Op de rug: Crullertstraat of Colperstraat

Commentaar:

Volgens het *Lexicon Minus* van Niermeyer is GRAMMULAERE = het braken (van vlas); het is niet zeker dat het GRUMMELLATOR in de tekst van de oorkonde gelijk gesteld mag worden aan GRAMMULATOR, hoewel het vaker voorkomt, dat men de klinkers in 's-Hertogenbosch anders schrijft dan volgens de woordenboeken van Niermeyer en Blaise. Mocht CRUMMELLATOR toch braker van vlas zijn, dat kan dit wijzen op een concentratie van beoefenaars van dit beroep in deze omgeving. Wellicht is "Crullart" afgeleid uit dit GRUMMELATOR. De vlas, die volgens de pachtcontracten gesloten met de pachters van de hoeven van de Tafel van de H. Geest en het Groot Gasthuis geleverd moest worden, moest altijd 'tot hekelens toe bereid zijn', hetgeen inhoudt, dat het daaraan voorafgaande braken op de boerderij diende te gebeuren. Mocht dit een algemeen gebruik zijn, dan is het onwaarschijnlijk dat er brakers in 's-Hertogenbosch hebben gewoond. Er kan overigens ook GRAMMELATORES staan.

1160.

1394, 31 juli

Uitgifte erfpacht goederen Kempenland c.a. Strijp

Jacobus z.v.w. Cristianus gend. Ludekens soen van Zeelst geeft uit
aan: Ludekinus zijn broeder
van: een derde van alle erfgoederen, cijnzen en pachten geërfd van zijn ouders gelegen in de VILLICATIO (=Meierij) van KEMPENLANT en in Eindhoven met uitzondering van een erfpacht van 3 mud rogge uit 4½ mud rogge Strijpse maat uit het goed OP SLIFFOERT in Strijp

voor: 4 mud rogge Eindhovense maat te leveren in Zeelst

lasten: de lasten gend. ONRAET komen voor rekening van de erfpachter

extra onderpand: een derde deel dat Ludekinus zelf heeft geërfd en een derde deel dat hij van zijn zuster in erfpacht heeft gekregen.

--

1394, 1 augustus

Vestiging van een erfpacht van 4 mud rogge uit onderpanden in Zeelst, vermeld maar niet weergegeven in de oorkonde van 7 september 1512 (nr. 3377)

--

1394, 7 september

Testament Emond Buys

Origineel van het testament van Emondus Buys pastoor van Macharen op deze dag verleden. Er is alleen een authentiek afschrift d.d. 23 september 1399 aanwezig. (zie nr. 1255a)

1161a

1394, 15 september

Verlof oprichting windmolen – stichting spynde

Johanna hertogin van Brabant oorkondt dat zij de meester en de provisoren van de Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch toestemming heeft gegeven een windmolen op te richten op grond die eigendom is van deze Tafel en die gelegen is binnen of buiten de stad. Als tegenprestatie zal de Tafel jaarlijks 6 mud rogge koren verspynden onder de armen voor de zielerust van de hertogin, haar voorouders en haar nakomelingen.

Met het zegel van de hertogin in gele was.

Zie ook nr. 4197 (6 juli 1596) met vergunning de molen te verplaatsen naar de stadswal onder de last van de spynde van 6 mud rogge die moet blijven bestaan.

1162.

1394, 25 september

Gemeijnte Oisterwijk en Haaren

Schepenen en gezworenen van 's-Hertogenbosch doen een uitspraak in het geschil tussen die van de vrijheid van Oisterwijk en die van Haren en Belveren over de zeggenschap en de inkomsten uit de gemeijnte die deze plaatsen bezitten. Die van Haren c.s. zullen voortaan een derde, die van Oisterwijk twee derde van de geheven boete ontvangen. De gemeijnte zal beheerd worden door drie gezworenen, waarvan één uit Haren c.s. en twee uit Oisterwijk afkomstig zullen zijn.

De oorkonde is kennelijk nooit bezegeld geweest; in het eschatocol wordt ook geen zegel aangekondigd

Deze oorkonde ontbreekt in de publicatie van Enklaar over de Gemene gronden in Noord-Brabant (Serie Oud Vaderlands Rechtsbronnen; 1941).

1163.

1394, 26 september

Overdracht erfcijnzen huizen Windmolenberg

inbewaringgeving

Albertus de Wael meester van de Tafel van de H. Geest handelend met toestemming van provisors van de Tafel draagt over

aan: Gerardus van Derenborch t.b.v. hemzelf en t.b.v. Elisabeth zijn echtgenote d.v.w.

Johannes gend. Kemerlinc gedurende hun leven; na beider dood keren deze erfciijnzen terug naar de Tafel

van:

1. erfciijns van 30 schellingen payment
2. erfciijns van 10 schellingen payment

uit:

1. een huis c.a. op de Windmolenberg
2. een huis op de Windmolenberg op de hoek van het straatje, dat loopt naar de Hinthamerstraat

voorwaarden:

1. Pas na de dood van de langstlevende keren deze goederen terug naar de Tafel
2. Wanneer Gerardus de oorkonden betreffende deze erfciijnzen nodig heeft om te manen tot betaling, krijgt hij ze van Albertus om ze na gedane zaken weer terug te geven.

1164.

1394, 24 oktober

Overdracht erfpacht landerijen Valkenswaard

Lucas van den Kelre draagt over

aan: Nycholaus z.v.w. Hubertus van Ghemert z.v.w. Johannes Zweveldensoen

van: erfpacht 1 mud rogge

uit: een huis c.a. en een akker gend. DIE GROETACKER in WEDART, een akker gend. DIE HILLENACKER, een akker gend. DEN BERGHACKER en een stuk land gend. DAT DOERNKENSLOET.

1165.

1394, 30 oktober

Overdracht erfciijns en erfpacht goederen Rosmalen-Bruggen

Johannes Pylyseren draagt over

aan: Albertus (de) ketellapper (CACABARIUS)

van: erfciijns van 3 kleine zwarte penningen tournoois en een erfpacht van 11 sester rogge

uit: erfgoederen in Rosmalen in BRUGGEN en een stuk land gend. DIE HOGHE, een hof, een BRUEXKEN en een stuk land gend. DIE BEIRCT naast CATTENBOSSCHE.

1166.

1394, 10 november

Testament Godschalk van Megen (volledig)

goederen Loon op Zand en Engelen, Markt Broodhuis

Notaris Marcelis van Bakel oorkondt

Godschalk van Megen en Aleid d.v. Rutger Peerkens maken hun testament

Godschalk is poorter van 's-Hertogenbosch

zijzijn gezond van lichaam en geest

legaten:

1. aan de St. Lambertuskerk van Luik 8 Vlaamse plakken eens
2. aan de St. Janskerk 2 kwarten olie, zijnde een erfpacht uit een huis Achter de Tolbrug
3. aan de Tafel van de H. Geest een erfpacht van 1½ mud rogge uit land in Loon op Zand onder de last van een spynde
4. aan de Tafel voornd. een erfcijns van 5 schellingen uit Des Heren Kempke achter het dorp Engelen
5. aan de arme zieken in het gasthuis bij de Gevangenpoort een erfcijns van 5 schellingen uit een huis Achter de Tolbrug
6. aan zijn zoon Albert, monnik in Porta Coeli, en aan hun kinderen Rutger en Liesbeth ieder een erfcijns van 20 schellingen uit een kamer gelegen onder het Broodhuis

bijzonderheden:

De langstlevende houdt het onder legaat 2 genoemde huis met een hoeve gend. 'op Loenre Meer' In Loon op Zand met 3 bunder moer en 2½ bunder beemd 'aen die Cromvoertsche Camp' en 'des Heren Kempken', verder de kamer onder het Broodhuis en alle andere goederen zowel de onroerende, de roerende als de gereede; de langstlevende is bevoegd zelf een testament te maken

plaats van de handeling:

in de St. Janskerk

getuigen van de handeling:

Gysbert van Bakel, dienstdoend priester in de St. Janskerk, en
Aart Snoek, priester, en
Michiel Pietersz., clericus

Analyse

De gang van zaken rond dit testament was als volgt:

1394, 10 november: Godschalk en Aleid maken een eerste testament

1398, 14 januari: de officiaal komt tussenbeide in verband met gerezen problemen

1400, 14 augustus: Godschalk, inmiddels weduwnaar, maakt een tweede testament

1400, 13 oktober: van dit testament wordt op basis van het notariële protocol een authentiek afschrift gemaakt.

Zie ook nr's 1232a en 1283

1167.

1394, 27 december

Vestiging erfcijns Udenhout en Haren

Walterus, Henricus en Willelmus k.v.w. Johannes van Haren vestigen

t.b.v.: Jacobus van Berze van der Horst

van: erfcijns 12 oude schilden

uit: twee hoeves in Haren die aan elkaar grenzen en één hoeve in Udenhout afkomstig van Johannes van Haren nu tussen de drie broeders voornd. verdeeld

lasten: de herencijnzen: twee erfpachten van elk 2 mud rogge rogge op twee van de drie hoeves

1168.

1395, 23 januari

Overdracht erfcijnzen huizen Kerkstraat en Schrijnwerkersstraat

Hubertus van Ghemert draagt over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: 1. erfcijns 9 schellingen payment
2. erfcijns 20 schellingen payment
3. erfcijns 10 schellingen payment

uit:

1. huis c.a. in de Kerkstraat
2. huis c.a. in de Schrijnwerkersstraat
3. huis c.a. in de Schrijnwerkersstraat

voorwaarden:

door de Tafel te besteden aan laarzen en schoenen voor de armen; deze goederen zijn bestemd voor het zieleheil van Mabelia van Ghemert w.v. Gerardus Vos, met wier geld ze zijn gekocht.

1169.

1395, 23 januari

Overdracht erfcijnzen Orthen, Lithoijen, Orthenstraat, Empel

Hubertus van Ghemert draagt over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: 1. erfcijns 30 schellingen payment
2. erfcijns 24 schellingen payment
3. erfcijns 40 schellingen payment
4. erfcijns £ 6 payment
5. erfcijns £ 4 payment
6. erfcijns £ 11½ payment

uit:

1. goederen te Orthen (zie nr. 281)
2. huis en hof in Lithoijen
3. huis c.a. in de Orthenstraat en ½ morgen land in Empel OP DIE HAER, ½

- morgen land OP DIE RULLEN
4. 13 hont land in een kamp gend. DIE ACHT MARGHEN in de heerlijkheid Empel. 1½ morgen land aldaar OP DEN HOEVEL en 4½ hont land aldaar
  5. 13 hont land gelegen als onder 4.
  6. een huis c.a. in de Orthenstraat naast Johannes gend. Matheus soen de witleerbereider (PARATOR ALBI COREI) met een weg en een poort ernaast behalve 1 voet grond voor de dakdrup (STILLICIDIUM) door Hubertus in erfcijs uitgegeven voor deze £ 11½ en een cijns van 11 penningen aan de hertog

voorw.: als in nr. 1168

Analyse

In totaal kocht Hubert van Gemert ter uitvoering van het testament van wijlen Mabeia van Gemert voor £ 28 en 3 schellingen Bosch' payment aan renten.

1170.

1395, 3 februari

Ruil land Empel-Meerwijk en Nuland

Partijen:

A: heer Johannes van Dusel PROCURATOR van het huis der Leprozen gend. EYEDONC bij 's-Hertogenbosch met toestemming van de PROVISORES van dit huis

B: Willelmus z.v.w. Willelmus Loyer jr.

A: ontvangt 6 morgen land in Nuland zich uitstreckend van de HOEFDYIC tot aan de WOLFSDYIC

B: ontvangt 4 morgen land in de heerlijkheid Meerwijk IN DIE HOEVE.

1171.

1395, 3 april

Verkoop landerijen Rosmalen en Berlicum (of: Vrijdom)

Johannes z.v.w. Johannes z.v.w. Johannes Kersmeker draagt na verkoop over aan: Henricus Abensoen van der Loefvert

van:

de 10de kamp op de LOEFOERT groot 10 morgen aan hem verkocht door de stad 's-Hertogenbosch; 1 sesterzaad rogland in Rosmalen in DIE LOEFOERTSCHE HOEVE 1 sesterzaad rogland als boven gelegen

lasten: de cijnzen en een erfpacht van 1 mud rogge verschuldigd aan Hadewigis d.v.w.

Andreas Louwer

Op de rug: 1 mud rogge rogge uit goederen in Rosmalen.

1171a.

1395, 17 april

Verkoop erfpacht Geffen

Ida weduwe v. Boudewijn van Zeeland en Jan, Rudolf en Liesbeth kinderen van haar en Boudewijn dragen na verkoop een erfpacht van 1 mud rogge (zie voor de vestiging oorkonde van 15 augustus 1381, nr. 864) uit een hofstad in Geffen over aan Jan 'Gherijs'. Als garantie geven zij als onderpand het huis en erf van wijlen Marcelis van 'Puppel' in de straat die loopt van de Colperstraat naar de Peperstraat.

Ligging: tussen Jan Snoek en Lambert 'metten Crodenwagen'.

Ingevoegd in de oorkonde van 3 maart 1520 (nr. 3483), over een procedure aangaande deze erfpacht.

1172.

1395, 13 mei

Overdracht erfpacht goederen Vught

Henricus, Johannes, Godescalcus, Weyndelmoedis k.v.w. Johannes z.v.w. Henricus Becker; Theodericus Clynghe gehuwd met Elizabeth en Nycholaus Wychmans soen, mesmaker (CULTELLIFEX) en gehuwd met Agneta, beide dochters v.w. Johannes z.v.w. Henricus Becker dragen over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: erfpacht ½ mud rogge

uit: 3 lopenzaad land in de parochie van Vught-St. Lambertus en een huis en hof aldaar.

--

1395, 21 mei

Geminuteerd maar op deze datum niet gegrosseerd testament van **Eeffa d.v.w. Henricus van Leeuwen** gehuwd met Albertus de Wael, poorter van 's-Hertogenbosch.

Gegrosseerd op 7 oktober 1406 (zie daar)

1173.

1395, 21 mei

Verkoop erfcijnzen landerijen Empel en Berlicum-Middelrode

meester Jacobus gend. Groy z.v.w. Willelmus Loyer en Yda verkoopt

aan: zijn broeder Godefridus DE THALAMIS (=?) kanunnik van de St. Maartenskerk te Luik
van:

1. erfcijns £ 10 uit £ 20 payment
2. erfcijns £ 4 payment

uit:

1. 8 morgen land in Empel grenzend aan DAT POLSBROEC
2. uit een stuk land in Middelrode op de AA

bijzonderheid: nadat zijn moeder van de tocht is afgegaan.

1174.

1395, 30 juni

Overdracht landerijen Uden-Hengstheuvcl

Arnoldus en Aleydis k.v.w. Jacobus van Houthusen dragen over
aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van: een streep land en een stuk heiland aan elkaar grenzend en aan beide zijden grenzend
aan de HEYNXTHOEVEL in Uden
lasten: de ONRAET

1175.

1395, 30 juni

Overdracht erfcijns huis Markt

Marcelius natuurlijke zoon van heer Franco Gasteldonc draagt over
aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van: de helft van een erfcijns van 20 schellingen
uit: een huis aan de Markt
bijz.: de andere helft van de erfcijns behoort al aan de Tafel.

1176.

1395, 14 augustus

Vestiging erfpacht molen Rosmalen

Rutgherus (de) Cort en Henricus zijn zoon vestigt
t.b.v.: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van: erfpacht 4 mud rogge
uit: hun windmolen gend. GHEYTENMOLEN met zijn grond in Rosmalen gelegen tussen
Rosmalen en Berlicum met zijn toebehorende rechten

1177.

1395, 14 oktober

Overdracht erfpacht land Oss

Symon z.v.w. Engbertus Ebke z.v.w. Everardus Ebken soen draagt over
aan: Petrus gend. Keyet natuurlijke zoon v. Ghibo Keyet (of Keyoc; zie nr. 1184)
van: erfpacht ½ mud rogge
uit: 1 morgen land in Oss in RUSHOEVEL in HEREN GODEVARTS CAMP

1178.

1395, 17 oktober

Betalingsbelofte erfcijns hofstad Achter de Tolbrug

Johannes Vleminc, steenhouwer (LAPICIDA) belooft te betalen
aan: Theodericus Rover z.v.w. Johannes Rover, ridder

wegens: een hofstad van 48 voet breed Achter de Tolbrug in het erfgoed van Johannes Rover, strekkend vanaf de straat die 22 voet breed is tot aan een ander erfgoed; tevens wegens het recht om samen met de andere lieden van deze straat te gebruiken voor: 2 oude groten munt van de koning van Frankrijk en een erfcijs van 40 schellingen payment.

N.B.: niet duidelijk is welke cijns van de twee nieuw is en welke reeds bestaand.

1179.

1395, 2 november

Overdracht erfcijs huis St. Jorisstraat

Enghelbertus Ludinc z.v.w. Jacobus van Uden gehuwd met Mechtildis d.v.w. Johannes Steen, ketellapper draagt over

aan: Johannes Scrage

van: erfcijs van 2 oude schilden

uit: huis c.a. in de straat die loopt van het woonhuis van Walterus van Oerle naar de
CONINCS CUPERS BRUGGE

Op de rug: bij St. Jorys Capelle; van het erf van Dirc van Keppel gelegen tegen 'der scutten capelle'.

1180.

1395, 4 november

Overdracht recht van naasting beemd Erp

Johannes z.v. Lambertus Aelbrechts soen draagt over

aan: Albertus de Wael t.b.v. de Tafel H. Geest

van: het recht van naasting op 1 bunder beemd in Erp INT GOER grenzend aan de
GOERSCHEN BERCH

bijz.: verkocht door Henricus en Johannes van Dicloe aan Petrus Hillen soen, die het recht van Johannes voornd. heeft erkend;

1181.

1395, 11 december

Uitgifte erfpacht land Oirschot-Best

Emondus Rover z.v.w. Johannes de Hellu geeft uit

aan: Willelmus Sciet

van: een stuk land gend. DIE LANGACKER in Oirschot in BEST grenzend aan de BROECACKER
voor: erfpacht 1 mud rogge

1182.

1395, 11 december

Betalingsbelofte wegens nr. 1181

Contra-acte van nr. 1181.

1183.

1395, 29 december

Overdracht tocht huis St. Janskerkhof

Bela w.v. Arnoldus gend. Nolleken z.v.w. Gerongius, handschoenmaker, draagt over
aan: Hermannus natuurlijke zoon v.w. Gerongius voornd.

van: de tocht op een huis c.a. tegenover het St. Janskerkhof met de dakdrup (STILLICIDIA)
aan weerszijden.

1184.

1396, 20 januari

Overdracht erfpacht nr. 1177 Oss

Petrus Keyot [of: Keyoc] natuurlijke z.v. Ghibo Keyot draagt over

aan: Arnoldus Groetaert

van: erfpacht ½ mud rogge

uit: zie nr. 1177.

1185.

1396, 31 januari

Overdracht tocht windmolen en erfcijnzen 's-Hertogenbosch - Vrijdom

Gertrudis w.v. Johannes z.v. Arnoldus Ennekens draagt over

aan: Rutgerus van Audenhoven, haar schoonzoon

van: haar tocht op 1 morgen land in het Vrijdom op EYNDHOUTS, de daarop staande
windmolen en de helft van een erfcijns van £ 3 daaruit.

1186.

1396, 4 februari

Overdracht windmolen en erfcijns 's-Hertogenbosch-Vrijdom

Rutgerus van Audenhoven gehuwd met Elizabeth d.v.w. Johannes z.v. Arnoldus Ennekens
draagt over

aan: Henricus van den Cloot t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: de in nr. 1185 genoemde windmolen en erfcijns.

1186a

1396, 10 februari

Overdracht tocht goederen nr. 1186b

Gerardus Scade z.v.w. Henricus van Os draagt over
aan: zijn zoon Henricus Osse
N.B.: geborgen in paarse snoeptrommel in kast 218 E 2.

1186b

1396, 11 februari

Overdracht land 's-Hertogenbosch-Vrijdom

Henricus Osse z.v. Gerardus Scade z.v.w. Henricus van Os draagt over
aan: Jacobus Stevens soen, Johannes Matheus soen en Nycholaus z.v.w. Henricus van Os,
mede t.b.v. Henricus van Engelen
van: 1 morgen land in DIE VLIEDERT in de PEPER.
N.B.: geborgen in paarse snoeptrommel in kast 218 E 2.

1187.

1396, 12 februari

Vestiging erfpacht hoeve Heeswijk – op de Zoomgraaf

Egidius van Gheel en zijn broeder Goeswinus k.v.w. Ywanus van Vauderic t.b.v. Godefridus
Sceyvel vestigen
van: erfpacht 5 mud rogge
uit: een hoeve op DEN ZOEMGRAVE en een hoeve naast de brug genaamd DIE VEEBRUGGE
in WEELDENBERCH in Heeswijk
lasten: de herencijnzen [zonder nadere aanduiding], een erfcijns van 4 oude schilden op de
tweede hoeve en een erfcijns van £ 20 payment op de eerstgenoemde hoeve.

1188.

1396, 5 april

Verkoop huis Hinthamerstraat

Bertholdus Voegt z.v.w. Johannes Voegt z.v.w. Bertoldus van Hoesden draagt na verkoop
over
aan: Henricus van den Cloot t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van: huis met de grond en erfgoederen in de Hinthamerstraat tussen de MANSIO van de
Tafel van de H. Geest en een straat, zich uitstrekkend van de Hinthamerstraat tot aan het
water en het recht op deze weg te bouwen
lasten: 1 oude groot aan hertogscijns.

1189.

1396, 5 april

Overdracht rechten op huis nr. 1188

Egidius z.v. Arnoldus van den Velde draagt over
aan: Henricus van der Cloot t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van: al zijn rechten op het huis vermeld in nr. 1188
bijz.: Egidius zal nooit meer rechten doen gelden op deze goederen, noch voor de
wereldlijke noch voor de geestelijke rechter.

1190.

1396, 8 april

Verkoop erfpacht hofstad Geffen

Yda w.v. Boudewinus van Zelant en haar kinderen Johannes, Rodolphus en Elisabet dragen
na verkoop over
aan: Johannes Gerys
van: erfpacht 1 mud rogge
uit: een hofstad in Geffen
extra onderpand: een huis c.a. in 's-Hertogenbosch in de straat die loopt van de Colperstraat
naar de Peperstraat.

1191.

1396, 3-8 april (Post festum Pasche)

Overdracht goederen Udenhout, Maren en Tilburg

Arnoldus Houtappel z.v.w. Ghiselbertus Houtappel draagt over
aan: Bertholdus Voecht z.v.w. Johannes Voecht z.v.w. Bertoldus van Authoesden
van: 40 mud rogge jaarlijks te heffen uit hoeven in Udenhout IN DEN MORTEL en alle andere
erfgoederen van Bertoldus gelegen in Tilburg; 25 morgen land in Maren op verschillende
plaatsen; 500 gulden gerekend in oude schilden
bijz.: deze goederen waren door Bertholdus van Authoesden met toestemming van zijn
zoon Marcellus als bruidsschat gegeven aan zijn zoon Johannes Voecht bij diens huwelijk
met Aleydis van Strien d.v. Willelmus van Strien. Arnoldus Houtappel had deze goederen
verworven van Bertholdus Voecht
De oorkonde is beschadigd, vandaar de onvolledige datering

1192.

1396, 14 april

Overdracht land 's-Hertogenbosch-Vrijdom

Rutgherus van Audenhoven z.v.w. Willelmus van Audenhoven draagt over
aan: Henricus van den Cloot t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van: een stukje erfgoed op EYNDHOUTS

1192a

1396, 6 mei

Verkoop erfcijnzen goederen Heeswijk

Gerardus van den Wiel z.v.w. Jacobus van den Wiel z.v.w. Henricus van den Wiel verkoopt aan: Johannes Scrage

van: 1. erfcijns van 40 schellingen payment
2. erfcijns van £ 8 payment
3. erfcijns van £ 3 payment

uit:

1. de helft van 24 morgen land INDEN HOEVEN naast DIE RYSHOEVE naast EEN GHEER
2. de helft van een hoeve die was van Johannes Vogels Hoeve in Heeswijk
3. zie nr. 809a

Alleen afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium, nr. 737, f 56r-57r

1193.

1396, 10 mei

Verkoop hof Nuenen

Arnoldus z.v.w. Rutgherus de Ouden, ridder, draagt na verkoop over

aan: Christianus z.v. Arnoldus Hermanssoen t.b.v. zijn vader

van: een hof gend. CUYLENBORCH in Nuenen zoals deze is afgepaald

lasten: 3 cijnsboenderen aan Willelmus de Ouden en Johannes zijn broeder k.v. Rutgherus voornoemd

1194.

1396, 29 mei

Betalingsbelofte erfpacht goederen Blaarthem

Petrus z.v.w. Walterus van Broecheven belooft te betalen

aan: jonkvrouwe Margareta van Gouberdingen

van: erfpacht van 3 mud rogge

bijz.: de pachter zal een zesde deel van deze erfpacht betalen aan de fabriek van de St.

Janskerk; Margareta en haar goederen zullen daarvan geen schade ondervinden

uit: de erfgoederen v.w. Walterus Coman in de parochie van Blaarthem- St. Severinus

1195.

1396, 29 mei

Betalingsbelofte erfpacht Blaarthem

Petrus z.v.w. Walterus van Broecheven belooft te betalen

aan: Henricus Maechelini

van: erfpacht 3 mud rogge

bijz.: als nr. 1194

1196.

1396, 26 juli

Vestiging erfcijs huis Colperstraat (Verwerstraat)

Godefridus Sceynckel vestigt

t.b.v.: Johannes van Uden z.v.w. Lambertus Rijn

van: erfcijs £ 5 payment

uit: een stenen huis c.a. en erfgoederen in de Colperstraat aan de overzijde van het water
en een bijbehorende weg

lasten: erfcijs van 30 schellingen en £ 9

Op de rug: Colperstraat of Verwerstraat (begin 17de eeuws schrift)

Zie nr. 1669 voor het vervolg.

1197.

1396, 27 juli

Uitgifte erfpacht beemd Oirschot

Theodericus Rover, ridder geeft uit

aan: Willelmus z.v.w. Henricus Maes soen

wegens: een derde van een beemd van 2½ bu en 61 roeden in de parochie van ENSCHIT INT
GHOER

voor: erfpacht 28,33 lopen rogge

extra onderpand: een stuk beemd aldaar

bijz.: Johannes van Herlaer, heer van Meerwijk is de schoonzoon van Theodericus.

1198.

1396, 16 augustus

Uitgifte erfpacht landerijen Tilburg en Enschoot

Bertoldus Voecht z.v.w. Johannes die Voecht geeft uit

aan: Johannes Meynnart van Tylborch

wegens:

1. een stuk land in Tilburg op T HEYNTHOVEN
2. een stuk land aldaar
3. een stuk land INDEN PASSCHE aldaar
4. een stuk land grenzend aan DIE DONCKERSTRAET
5. een stuk land aldaar
6. een stuk land aldaar in T DORDEEL VENNE
7. een stuk land aldaar AEN T STEENVEKEN
8. een stuk land in de parochie van ENSCHIT
9. een stuk land aldaar grenzend aan DAT KEKEVEEKEN
10. een stuk land aldaar
11. een stuk land aldaar grenzend aan dat van de THG

voor: erfpacht 3 ¾ mud rogge

voorwaarde: bij een overgave van deze goederen aan derden (RESIGNATIO of DIMISSIO) moet een dubbele erfpacht en alle achterstallen betaald worden
bijz.: afkomstig door erfenis van jonkvrouwe Jutta d.v.w. Bertoldus Papensoen, tante van vaderzijde (MATERERA) van Bertoldus voornd.

1199.

1396, 30 augustus

Afstand rechten op huis Hinthamerstraat

Hubertus van Ghemert doet afstand

t.b.v.: de koper van een huis gelegen tussen het huis v.w. Geerlacus deken van St. Oedenrode, thans van Johannes van Ghemert, en een weg, die behoort aan Hubertus voornd.; de Tafel van de H. Geest is koper van dit huis (zie nr's 1188 en 1189)
bijz.: Hubertus behoudt de weg

1200.

1396, 25 september

Testament Willelmus Tielkini (uittreksel) erfpachten Woensel

Notaris Willelmus Voet van Boxtel, priester bisdom Luik, oorkondt (oorspr. en uittreksel)

Wilhelmus z.v.w. Arnoldus Tielkini, poorter van 's-Hertogenbosch en gehuwd met Elisabeth d.v.w. Johannes Veerdoncs maakt zijn testament

legaten:

1.

aan zijn nicht Hille d.v. Tielman en e.v. Willem van Laarven een erfcijns van 6 pond oudgeld te aanvaarden na hun beider dood op voorwaarde dat indien zij zonder wettig nageslacht overlijdt, deze erfcijns zal toekomen aan de Onze Lieve Vrouwebroederschap om daarvan jaarlijks een uitdeling van brood te doen onder de armenen

2.

aan Hille voornoemd de helft van een erfpacht van 5 mud rogge Eindhovense maat, en nog eens 1½ vat en 8 vat rogge uit de andere helft, te betalen door enige personen in Woensel. Als zij kinderloos overlijdt gaat deze erfpacht naar de Tafel. Indien de PROVISORES gedogen dat zijn erfgenamen of anderen deze erfpacht tot zich nemen, dan vervallen ze aan het kapittel van de St. Janskerk als aanvulling op de prebenden van de kannuniken.

plaats van de handeling:

in het voorhuis van het woonhuis van de testator naast het ATRIUM van de St. Janskerk

getuigen van de handeling:

Wouter Mostart deken van het kapittel,
Arnoldus YWANI pastoor van Lommel,
beide priesters

Arnoldus HACKE clericus en
Jacobus z.v.w. Arnoldus Ghenezoon van Den Dungen.

1201.

1396, 5 oktober

Verkoop beemd Helvoirt - Noordbroek

Walterus z.v.w. Johannes van Haren draagt na verkoop over
aan: Johannes Swartinc t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van: 1 bunder beemd in een beemd van 4 bunder in Helvoirt in het NORTBROEC grenzend
aan de heer van Duffel met een recht van weg over de rest van deze beemd

1202.

1396, 20 oktober

Vestiging erfpacht goederen Waalwijk

Ywanus die Hollander vestigt
t.b.v.: Mychaelis van Breda
van: erfpacht 2 mud rogge
uit: 4 GHERDEN land in Waalwijk tussen de Oude Maas en DIE MEERDYC met uitzondering
van een hofstad gend. DIE VELTHOFSTAT
lasten: 3½ penningen cijns aan de heer van de grond [welke niet is aangeduid] en een
erfpacht van 1 mud rogge

1203.

1396, 26 oktober

Betalingsbelofte erfpacht huis Schijndel-Elde

Theodericus Zuelec belooft te betalen
aan: Antonius van Doorne
wegens: huis en hof in Schijndel in EILDE in DIE SMEETS BRAKE grenzend aan DEN VULEN en
strekking tot aan de straat van LUTTEL EYNDE en tot aan DEN DOERNE.

1204.

1396, 2 november

Vestiging erfcijns huis Peperstraat

Nycholaus z.v.w. Johannes Gyntaessoen van Eyndoven vestigt
t.b.v.: Johannes Pauwelssoen van Geffen, bakker
van: erfcijns 40 schellingen payment
uit: huis c.a. in de Peperstraat.

1205.

1396, 8 november

Erfdeling landerijen 's-Hertogenbosch-Vrijdom en Empel

Partijen:

A: Arnoldus Stamelart van den Spanct gehuwd met Heylwigis d.v.w. Goeswinus Cnode z.v.w.
Heylwigis uten Werde

B: Henricus van den Cloot meester van de Tafel van de H. Geest

Gedeeld wordt 9 morgen en 26 roeden land in DIE ASSMYT, geheel omgracht. De Tafel ontvangt de ene helft van de sloot die het afscheidt van het andere deel

Er is niet aangegeven onder welke parochie of jurisdictie dit land valt.

1206.

1396, 9 november

Vestiging erfpacht goederen Haaren-Belveren

Walterus Priem z.v.w. Johannes Priem vestigt

t.b.v.: Johannes z.v. Johannes Heester

van: erfpacht ½ mud rogge

uit: huis en hof in Haren in BEILVER grenzend aan het klooster Tongerlo en uit ½ bu
broekland daar

lasten: erfpacht ½ mud rogge

1206a

1396, 2 december

Overdracht land 's-Hertogenbosch-Vrijdom

Nycholaus van Kessel draagt over

aan: Johannes Matheus soen t.b.v. Thomas z.v.w. Willelmus gend. Veren Ghisenraden soen

van: de helft van 1 morgen en 22½ roeden INDEN VLIEDERT in de kamp van Godefridus
Zebrechts en zijn gezellen

Zie nr's 946a en 1186a.

geborgen in paarse snoeptrommel in kast 218 E 2.

1206a

1396, 1 december

Verkoop rente door stad 's-Hertogenbosch

De stad verkoopt aan Hendrik z.v.w. Hendrik Mattheus een erfcijns van 30 schellingen
payment. De stad ontvangt deze uit de tweede kamp bij de Oeterse Donk.

Alleen afgeschreven in het cartularium nr. 737 f 5r.

De frasering is: 'dertich scillingen gemeyn payments'

Door deze rechtshandeling gaat de cijns te niet.

1207.

1396, 4 december

Verkoop erfcijs land 's-Hertogenbosch-Vrijdom

Schepenen, gezworenen etc. handelend namens de stad 's-Hertogenbosch dragen na verkoop over

aan: Godevart Mostart

van: de helft van een erfcijs van £ 10 payment

uit: 10½ morgen en ½ hont land VOER DIE HOUTART IN DIE BYESHARE ALDER NAEST DER GEMEYNRE STRATEN strekkende van de gemeijnte van Vlijmen

bijzonderheid: deze kamp is eertijds van de stad gekocht door Art van Haenwyc tegen deze erfcijs; bij wanbetaling zal er uitgepand worden door een van de 'knapen' van de stad

Op de rug: een brief over een cijns van £ 28 bewezen door Mechteld van Coppelmans t.b.v. de vergroting van het altaar van St. Antonius en de vier DOCTORES en £ 2 voor de INVESTITUS.

Taal: Middelnederlands

Het groot zegel van de stad is verdwenen

1208.

1396, 4 december

Verkoop erfcijszen 's-Hertogenbosch-Vrijdom

Schepenen, gezworenen etc. handelend namens de stad 's-Hertogenbosch dragen na verkoop over

aan: Goidscalc van Megen

van: de helft van een erfcijs van 12 schellingen en 4 penningen payment; de helft van een erfcijs van 16 schellingen en 10 penningen payment

uit:

1.

een derde van de vijfde kamp groot in totaal 6 morgen en 1 hont gelegen VOIR VLIMEN BOVEN DIE STRAET TEN CROMVOIRTSCHEN BEEMDEN, destijds door Gielis van den Doren gekocht van de stad

2.

een derde van de derde kamp totaal groot 8 morgen, 2 hont en 60 roeden gelegen aldaar, gekocht door Gielis voornd. van de stad

Taal: Middelnederlands

Het grootzegel van de stad is verdwenen.

Op de rug: van zekeren erfenissen onder die cameran

1208a

1396, 4 december

Verkoop erfcijs 's-Hertogenbosch-Vrijdom-Deuteren

Schepenen, gezworenen etc. handelend namens de stad 's-Hertogenbosch dragen na

verkoop over
aan: Henrick z.v.w. Henrick Matheus
van: erfcijns 30 schellingen payment
uit: de ANDERE (= tweede) CAMP BIJ DIE OETERSSCHE DONCK
Alleen afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 5r

Commentaar:

In dit nr. en in de nr's 1207 en 1208 verkoopt de stad de erfcijns die was ontstaan bij de uitgifte van deze kampen, waardoor deze door vermenging teniet ging. De stad had dit geld vermoedelijk nodig voor de nieuwbouw van de St. Janskerk. Zie hiervoor soortgelijke oorkonden in het archief van deze kerk.

1209.

zaterdag (rest onleesbaar)

Overdracht recht van naasting erfpacht ligging onbekend

Arnoldus Hoernken (de naaster) draagt over
aan: Nycholaus z.v.w. Henricus van Os, z.v. Gerardus Scilder
van: erfpacht 1 mud rogge
uit: ligging onderpanden is niet vermeld
verkoper: Arnoldus z.v.w. Tielmannus Mathys soen.

1210.

3 mei óf 14 september

Openbare verkoop landerijen Rosmalen-Bruggen

(datum deels onleesbaar; 'crucis' gevolgd door jaartal)

voor: schepenen van 's-Hertogenbosch

Henricus natuurlijke z.v.w. heer Marcellius de vleeshouwer verkoopt

aan: Johannes die Beer (?) den pasteybecker

van: 1. een stuk land gend. DIE BERCHOF in Rosmalen in BRUGGEN

2. een stuk land gend. DIE HOGHE, een hof en een BROEXKEN, een stuk land gend.

DIE BOIRCT bij CATTENBOSSCHE

voormalige bezitter: (vermoedelijk) Nycholaus van den Wuwer

wegens: achterstallige erfpachten van 5 sester rogge uit 1. en 11 sester rogge uit 2.

1211.

1397, 10 januari

Overdracht erfpacht goederen Loon op Zand en Udenhout

Willelmus van den Arennest z.v.w. Nycholaus en echtgenote van Agneta d.v.w. Arnoldus Schout draagt over

aan: Theodericus Schout

van: de helft van een erfpacht van 1 mud rogge

uit: de hoeve van Walterus Backe van Lemersvelt in Loon op Zand en een beemd van deze in

Udenhout

1212.

1397, 27 januari

Verkoop kamp Empel

Hubertus Wolf, Rutgherus en Petrus k.v.w. Henricus Wolf, Johannes Adelissen soen gehuwd met Hadewigis d.v.w. Henricus Wolf voornd. Elizabet d.v.w. Henricus voornd. Johannes en Petrus k.v. Godefridus die Olyslagher, Mechtildis d.v.w. Goeswinus Ankoys en Aleydis natuurlijke d.v. Goeswinus Ruttensoen van Zegeworp; zij allen dragen na verkoop over aan: Henricus van den Cloot t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: 5 hont in een kamp van 15 hont in de jurisdictie van Empel grenzend aan de

LUCHTERCAMP

lasten: (op de gehele kamp) hertogscijns; erfcijns van 10 schellingen aan de Infirmierie van het Groot Begijnhof en een erfcijns van 2 schellingen aan de kerk van Orthen

bijzonderheid:

de overige 10 hont van deze kamp is als volgt verdeeld: 5 hont aan Engelberna d.v.w.

Henricus Wolfs; 2½ hont aan Engelberna en Elizabet voornd. tesamen; 2½ hont aan de Tafel

aan deze instelling vermaakt door w. Henricus Wolf met toestemming van zijn echtgenote

Aleydis

Op de rug: van het land op REYS.

1213.

1397, 27 januari

Vidimussen en inbewaringgeving van oorkonden

1. Vidimussen door schepenen van 's-Hertogenbosch van de oorkonden vermeld onder de nr's 580, 615a, 622, 963 en 1000

2. Inbewaringgeving

door: Engelberna d.v.w. Henricus Wolf

aan: Henricus van den Cloot namens de Tafel van de H. Geest

van: bovengenoemde oorkonden.

1214.

1397, 29 januari

Testament Thomas van Hintham (volledig)

erfpacht ligging onbekend

Notaris Jan Sceyvel van 's-Hertogenbosch, clericus bisdom Luik, oorkondt

Thomas van Hintham z.v.w. Pieter van Hintham, poorter van 's-Hertogenbosch, maakt zijn testament

gezond van geest, maar ziek van lichaam

[hij is gehuwd met Oede]

legaten:

1. aan de St. Lambertuskerk van Luik een erfcijns van 1 gulden ingaand na de dood van Oede, zijn huidige echtgenote, en te betalen uit de erfgoederen die hij van zijn vader heeft geërfd
2. aan de Tafel van de H. Geest een erfpacht van 6 mud rogge voor het heil van de zielen van hemzelf en zijn ouders
3. aan deken en kapittel van de St. Janskerk een erfcijns van 40 schellingen
4. aan de minderbroeders een erfcijns van 40 schellingen
5. aan de predikheren een erfcijns van 40 schellingen

De legaten 3-5 gaan uit de goederen die hij heeft geërfd van zijn vader; eraan verbonden is de last van een jaargetijde voor de zielen van hemzelf en zijn ouders

6. aan Pieter van Hintham zijn natuurlijke broer een erfcijns van £ 26 uit de onder 3-5 vermelde goederen
7. aan broeder Pieter van Wooswyk ('Wosewijc'), monnik in Porta Coeli alle overige erfgoederen die van zijn vader afkomstig zijn
8. aan Willem, Hendrik en Hille k.v. Willem z.v. Aart Tielkensch. de hoeve Te Loo in Hilvarenbeek die hij geërfd heeft van Jan Stiers

Voorwaarde is dat de legaten pas uitgekeerd worden na de dood van Oede zijn huidige echtgenote

bijzonderheid: Oede voornd. mag vrijelijk beschikken over de roerende en de gerede goederen

plaats van de handeling:

de nederkamer van het woonhuis van de testator in 's-Hertogenbosch

getuigen van de handeling:

Jan Borggrave Willemsz. en

Johanna d.v. Jan van Nuland en weduwe v. Hendrik van der Daasdonk

+

Vindplaats: 100 Bossche testamenten inv. nr. 43, regest nr. 33

1406 november 13.

het negende uur (eerste deel) en

het derde uur na de middag (tweede deel van de oorkonde)

Conflict over uitvoering testament Thomas van Hintham legataris (klooster) contra Jan van der Dussen

Een niet bij name genoemde notaris oorkondt dat in het geschil tussen prior en convent van het klooster Porta Coeli buiten de stad 's-Hertogenbosch en Johannes van der Dussen anderzijds. Het gaat over de goederen van wijlen Thomas van Hyntham, vermaakt in zijn testament aan wijlen Petrus de Woeswijc, monnik in dit klooster, voorzover deze cijnsgoed en allodiaal zijn. Na een scheidsrechterlijke uitspraak van Gosewinus Steenwech, Jordanus Arnolduszn Tielkinuszn, Egidius de Gheel en (onleesbaar) Roesmont, door de ene partij gekozen, en Johannes de Ghemert, Henricus Dicbier Godefriduszn, Bartholomeus Spyerinc en

Jacobus de Vladeracken, door de andere partij gekozen, komen partijen nu het volgende overeen.

Johannes van der Dussen draagt deze goederen over aan het klooster met uitzondering van de leengoederen die afhangen van de leenheer, de heer van Wesemale. Ingevoegde worden de oorkonden van 8 december 1405 (regist nr. 28), 6 februari 1406 (regist. nr. 29) en 6 februari 1406 (regist nr. 30).

Dit gedaan zijnde begeben partijen en getuigen zich (met de boot of met de kar? 'navigantes') naar de boerenhoeve (domus mansionis) met de cijns- en allodiale goederen, gelegen in Hintham en bewoond door de pachtboer (colonus). Daar is Johannes van der Dussen ter bevestiging en grotere zekerheid het huis binnengetreden en heeft gevraagd aan Johannes de Ghemert, onderschout van de stad, om in naam van de hertogin van Brabant en de hertog van Limburg in zijn plaats de conventualen in het bezit te stellen van deze goederen, met inachtneming van de restrictie aangaande het feodale goed.

Getuigen bij de rechtshandeling 's morgens:

Johannes de Ghemert,
Ywanus Stierken,
Henricus Dicbier Godefriduszn,
Goeswinus Steenwech,
Jordanus Arnolduszn Tielkini,
Arnoldus Stamelart de Uden,
Bartholomeus Spyerinc en
Jacobus de Vladeracken;

Getuigen bij de rechtshandeling 's middags tevens:

Franco de Mirabello,
Walterus Gruyter en
Walterus de Best.

Plaatsen van de handeling:

in het klooster in de kruisgang vóór de kamer van de prior (eerste deel) en
in het voornoemde huis in Hintham (tweede deel)

Zonder handmerk van de notaris: minuut of eenvoudige, gelijktijdige kopie op perkament. Op de rug: Testamentum Thome de Hyntham, in gelijktijdig handschrift, Inv. no. 43.

1215.

1397, 26 februari

Overdracht goederen Tilburg en Enschoot

Bertoldus Voecht (zie nr. 1198) draagt over
aan: Henricus van den Cloot
van: erfpacht 3 mud rogge en 6 s.
uit:

1. een stuk land in Tilburg op T HEYNTHOVEN
2. een stuk land aldaar

3. een stuk land INDEN PASSCHE aldaar
  4. een stuk land grenzend aan DIE DONCKERSTRAET
  5. een stuk land aldaar
  6. een stuk land aldaar in T DORDEEL VENNE
  7. een stuk land aldaar AEN T STEENVEKEN
  8. een stuk land in de parochie van ENSCHIT
  9. een stuk land aldaar grenzend aan DAT KEKEVEEKEN
  10. een stuk land aldaar
  11. een stuk land aldaar grenzend aan dat van de THG
- Zie nr. 1198.

1216.

1397, 2 maart

Verkoop erfcijnzen goederen Schijndel

Arnoldus Ay, Johannes, Georgius en Margareta k.v.w. Johannes Rike, koopman van Helmont, Arnoldus Wauder z.v.w. Boudewinus Lysmoeden soen en gehuwd met Cristina, Johannes van den Bossche jr. gehuwd met Goeswina, beide dochters v.w. Johannes Rike dragen na verkoop over

aan: Willelmus van Vucht z.v.w. Willelmus Telders

- van:
1. erfcijns 40 schellingen payment
  2. erfcijns 30 schellingen payment

uit:

1. huis en hof in Schijndel in DIE HAUTART
2. de helft van de hoeve van Elisabeth v.w. Johannes van der Hautart van Scynle

Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 90 r/v.

1217.

1397, 9 maart

Vidimussen en inbewaringgeving van oorkonden

1. Vidimussen van de oorkonden vermeld onder de nr's 456a, en 1151a
2. Inbewaringgeving van deze twee oorkonden

De Tafel van de H. Geest geeft in bewaring

aan: Katherina w.v. Henricus van Moordrecht, ridder

Op de rug: de Tafel heeft van deze 50 Antwerpse schilden er 10

Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 168r-169r.

Zie voor de monetaire frasering regist nr. 456a.

1218.

1397, 9 maart

Overdracht erfcijns vermeld in nr. 1217

Vrouwe Katherina w.v. Henricus van Mordrecht, ridder, draagt over

aan: Henricus van den Cloot t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van: erfcijns 10 Antwerpse schilden uit 50 Antwerpse schilden (zie nr's 456b, 1151a en 1217)
Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 169v-170r.

1219.

1397, 16 maart

Vesting erfcijns goed Vrijdom-'s-Hertogenbosch

Henricus van den Put vestigt

t.b.v.: Nycholaus den Rover

van: erfcijns £ 4 payment

uit: een erfgoed gend. DAT VORSTENLOECT groot 5 morgen en 2 h. in het Vrijdom T GOET TE PETTELAER.

1220.

1397, 28 maart

Verkoop erfcijns goederen Oisterwijk

Hubertus z.v.w. meester Hubertus van Harwinen draagt na verkoop over

aan: Walterus Delyen soen

van: de helft van een erfcijns van £ 20

uit: de goederen v.w. jonkvrouwe Elizabeth Comans in Oisterwijk op GROETLAER

Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 177r/v.

1221.

1397, 5 april

Overdracht tiend St. Michielsgestel

Heylwigis w.v. Willelmus Posteel, Henricus Bac, Willelmus, Godefridus en Matheus kinderen van Heylwigis voornd. dragen over

aan: Henricus van den Cloot t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: erfpacht 5 mud rogge

uit: de korentiend van Willelmus van der Aa, ridder, in St. Michielsgestel in THEDE.

Zie nr. 2968 (23 september 1482) voor een vonnis in een civiele procedure voor schepenen van 's-Hertogenbosch .

1222.

1397, 13 april

Verkoop erfcijnzen goederen Heeswijk

Gerardus van den Wiel z.v.w. Jacobus van den Wiel z.v.w. Henricus van den Wiel draagt na verkoop over

aan: Johannes Scrage

van: 1. erfcijns 40 schellingen payment
2. erfcijns £ 8 payment
3. erfcijns £ 3 payment

uit: 1-3 onderpanden vermeld in nr. 1192a.

Ook afgeschreven in het cartularium nr. 737 f 56r.

1223.

1397, 30 april

Belofte ten aanzien van onderpand erfcijns Orthenstraat

Henricus Hazart gehuwd met Margareta d.v.w. Johannes Hedel belooft aan Walterus van Oekel dat hij een erfcijns van £ 8 uit een huis c.a. in de Orthenstraat zal betalen na een zesde deel van dat huis aan Walterus te hebben verkocht. Het huis was hem in erfcijns uitgegeven.

1224.

1397, 14 mei

Overdracht erfcijns St. Oedenrode Te Perdelaeer

Willelmus van Langhelaer gehuwd met Aleydis d.v.w. Arnoldus Rover, ridder en hun kinderen Arnoldus Rover en Margareta mede namens Sophia en Gerardus eveneens kinderen van Willelmus voornd. dragen over
aan: Hendrik van der Cloot ('Henrico de Globo') ten behoeve van de Tafel van de H. Geest
van: erfcijns 7 oude schilden

uit:

een beemd gend. DIE COPPEL en een stuk land daaraan gelegen in St. Oedenrode aan de Dommel grenzend aan het erfgoed van de kerk van Oirschot en deel uitmakend van het goed TE PERDELAER

Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 108r-109r.

1225.

1397, 18 mei

Vestiging erfpacht land Oisterwijk

Willelmus van den Eynde z.v. Arnoldus Cleynsel vestigt

t.b.v.: Arnoldus Hoernken

van: erfpacht $\frac{1}{2}$ mud rogge

uit: 4 lopenzaad land gend. DEN DOERNACKER in Oisterwijk

Dit stuk is ca 1530 heruitgevaardigd ; derhalve zestiende-eeuws schrift en een tekst overeenkomend met die van de oorspronkelijke oorkonde uit 1397.

1226.

1397, 20 juli

Openbare verkoop huis voorbij de Visbrug

voor: schepenen van 's-Hertogenbosch

Gerardus z.v.w. Martinus Monic en Aleydis, met medewerking van Adam van Mierd,
verkopen

aan: Arnoldus Goby z.v.w. Arnoldus Monic

voormalige bezitter: niet vermeld

van: huis c.a. voorbij (ULTRA) de Visbrug

wegens: een achterstallige erfcijns (niet gespecificeerd).

1227.

1397, 14 augustus

Testament Hendrik Loyt (volledig)

erfcijns huis Hinthamerstraat

notaris Adam van Mierde van 's-Hertogenbosch oorkondt

Hendrik Loyt, kanunnik van de kerk van St. Martinus in Rutten [nabij Tongeren in Belgisch-Limburg) in het bisdom Luik, oorkondt

hij is gezond van geest, maar ziek van lichaam

legaten:

1. aan de St. Lambertuskerk in Luik 1 oud schild eens
2. aan de Lieve Vrouwebroederschap een erfcijns van 30 schellingen uit een huis aan de Orthenstraat buiten de poort in de hoek aan de kant van het Muntelke en een erfcijns van 10 schellingen uit een huis c.a. in de Orthenstraat buiten de poort
3. aan de Tafel van de H. Geest een erfcijns van £ 7 uit een stenen huis in de Hinthamerstraat; de bezitters van dit huis, zijn bloedverwanten, mogen deze rente aflossen met 10 Hollandse gulden per pond; het geld van de aflossing moet door de Tafel weer in andere renten belegd worden
4. aan heer Gysbert z.v.w. Rutger van Vlijmen en zijn kinderen het huis vermeld onder 3; zij wonen al in dit huis en moeten alle erop rustende lasten betalen; Ida d.v.w. Lodewijk van Bladel krijgt het huisje achter dit huis
5. aan zijn broer Gerard van Heesch alle erfgoederen in Heesch en een huis c.a. in de straat die loopt van de Hinthamerstraat naar de Bazeldonkse Brug en de erfgoederen van Koenraad Writers in Rosmalen
6. aan Gerard voornd. een erfpacht van 2 mud gerst uit huis en hof in Lithoyen en ½ morgen land aldaar 'op den Enghe' en een erfpacht van 1 mud gerst uit huis en hof en 3½ lopenzaad aangelegen land in Alem en 2½ hont aldaar gend. 'Daspen' en een eiland aldaar gend. 'die Wert van Alem' ; na de dood van Gerard gaan deze goederen naar diens kinderen
7. aan Gerard voornd. 32 gouden Peters en 5 gulden, zijnde vorderingen van de testator op Hendrik van Zuilichem
8. aan Gerard voornd. 17½ dubbele mottoenen Hollands geld, zijnde een vordering op

- Antonie van Weteringen en diens mede-debiteur
9. aan Gerard natuurlijke z.v.w. Gerard Snelle, zijn broer, 2 huizen in de straat die loopt van de Hinthamerstraat naar de Bazeldonkse Brug
  10. aan de natuurlijke k.v.w. Jan van Heesch, wijlen zijn broer, het huis c.a. van w. Gerard van Heesch, zijn vader, op het Hinthamereinde naast de Zwengelbrug
  11. aan Rutger z.v.w. Rutger van Vlijmen, zijn bloedverwant, al zijn beesten en vee in het huis van Jan van Engeland en alle vorderingen die hij heeft op Jan van Engeland
  12. aan Hendrik van Heesch, de plattijnmaker, een erfcijns van 1 gulden uit een hofstad met de gebouwen erop in St. Michielsgestel gelegen tegenover de kerk aldaar en grenzend aan het erfgoed van het altaar van Onze Lieve Vrouw in de kerk aldaar en aan de achterzijde grenzend aan 'dat Rot'
  13. aan Aleid zijn natuurlijke dr. en haar kinderen 2¼ morgen land in de Duizend Morgen gelegen achter het slot ('claustrum') van Porta Coeli naast de Merendonk en grenzend aan het erfgoed van Willem van den Bossche en aan de gemeynte; verder een erfcijns van 44 schellingen uit dit land en een erfcijns van 12 schellingen die oorspronkelijk verschuldigd was aan de stad 's-Hertogenbosch en die door de testator is verworven
  14. aan Aleid voornd. een erfcijns van £ 3 en 6 schellingen uit 'd Wassellaar' in Eerde in de parochie van St. Oedenrode; na de dood van Aleid gaan de onder 13 en 14 vermelde goederen naar haar kinderen
  15. aan de armen op het Hinthamereinde een erfgoed in Rosmalen achter Hintham naast de vijver gend. 'Vonderput'
  16. aan deken en kapittel van de St. Martinuskerk in Rutten de helft van het jaar van gratie dat hem uit zijn kanonikaat toekomt
  17. aan zijn de executeurs de andere helft van het jaar voornd. bestemd voor de kosten van de uitvaart
  18. aan Aart Rover Boest een zilveren lepel en een 'catinum' van zilver gend. een 'scale'

bijzonderheid:

de executeurs moeten een minnelijke schikking ('amicabilis compositio') treffen met zijn bloedverwant gend. Bitsken over enkele problemen ('queremonia');

competentiekwestie geestelijke - wereldlijke rechters

Mocht het voorkomen dat de vest van enige goederen, cijzen, pachten en erfgoederen, die gelegateerd zijn, op bezwaren stuit, dan wil de testator dat deze legataris aan wie een dergelijke vest is gemaakt, deze goederen opdraagt en afstaat aan hem of hen, aan wie dit boven is gelegateerd. In de stad 's-Hertogenbosch gebeurt het immers vaak dat de schepenen al sedert vele jaren weigeren aanwezig te zijn bij de vest van erfgoederen en andere goederen die verworven zijn door priesters, clerici en andere geestelijke personen. De legataris die weigert te doen wat voorschreven is verbeurt zijn legaat [een voor mij niet geheel duidelijke passage]

executele:

Gerard van Heesch;

Gysbert z.v.w. Rutger van Vlijmen en

Aart Rover Boest

mocht er na de verdeling van de boedel nog iets overschieten, dan moeten zij dit aanwenden voor zijn zieleheil

plaats van de handeling:

een stenen huis in de Hinthamerstraat

getuigen van de handeling:

Wouter Meelman, kanunnik;

Aart van den Kloot en

Jan Vlymmink, goudsmid, beiden clerici

Commentaar:

Rutten is een dorp gelegen ten zuiden van Tongeren (Belgisch-Limburg) en was in de middeleeuwen samen met het nabijgelegen Paifve en Neerhem Brabants gebied. Er bestond in Rutten een kerk met een kapittel.

N.B.: in twee vrijwel identieke exemplaren aanwezig, één met en één zonder het merkteken van de notaris.

1228.

1397, 20 augustus

Vestiging erfpacht landerijen Veghel

Denkinus z.v.w. Ancelmus Nennen soen vestigt

t.b.v.: Arnoldus z.v. Henricus van den Perre

van: erfpacht 1 mud rogge

uit: een stuk land gend. INT AKART en een stuk land gend. IN GHEEN LAER beide in Veghel.

1229.

1397, 4 oktober

Overdracht erfcijns huis voorbij de Visbrug

Willelmus Scilder draagt over

aan: Arnoldus Goby z.v.w. Arnoldus Monic

van: erfcijns £ 4

uit: huis c.a. voorbij de Visbrug en nog een huis aldaar

1230.

1397, 30 september (minuut)

1397, 10 oktober (aanvulling)

Testament Zoete weduwe v. Jan Sceyvel (volledig)

Notaris Jan van Best, clericus Luik, oorkondt

Zoete weduwe v. Jan Sceyvel maakt haar testament

zij is gezond van geest, maar ziek van lichaam

legaten:

1. aan de St. Lambertuskerk van Luik 1 Hollandse gulden eens
2. aan deken en kapittel van de St. Janskerk 12 Hollandse gulden om een rente te kopen die bestemd is voor een jaargetijde voor de zielen van haarzelf en haar echtgenoot
3. aan de minderbroeders 1 Hollandse gulden eens
4. aan de predikheren 1 Hollandse gulden eens
5. aan de arme zieken in het gasthuis bij de Gevangenpoort 1 Hollandse gulden eens
6. aan de Infirmierie [vermoedelijk van het Groot begijnhof] 1 Hollandse gulden eens
7. aan Liesbeth haar zuster een erfcijs van £ 10 payment uit een kamer onder de Koopmanskameren
8. aan Liesbeth voornd. een erfcijs van £ 9 payment uit de hoeve van Klaas Spierink in 'Loon' [= waarschijnlijk Loon op Zand]; mocht Liesbeth overlijden en Zoete de dochter van Zoete de testatrix leeft nog, dan krijgt zij de onder 7 en 8 vermelde goederen
9. aan Zoete haar dochter alle erfgoederen, haafgoederen, gerede goederen, sieraden, werktuigen en vorderingen.

Voogdij dochter:

De executeurs zullen de onder 9 genoemde goederen beheren totdat zij twaalf jaar oud is; zij mag de goederen niet zonder toestemming van de executeurs vervreemden of bezwaren voordat zij zestien jaar is, tenzij zij inmiddels gehuwd is; als zij trouwt, dan heeft haar echtgenoot als enige het beheer over deze goederen; testatrix wil en wenst dat Liesbeth haar dochter opvoedt en onder haar hoede houdt ('moribus instruet') totdat zij de jaren van volwassenheid ('pubertas') heeft bereikt; indien Liesbeth overlijdt dan nemen de executeurs deze taak over

Vererving:

Indien Zoete overlijdt voordat zij zestien jaar wordt en indien zij dan nog niet getrouwd is, dan wordt de volgende regeling van kracht:

- @ haar goederen gaan dan naar haar naaste erfgenamen;
- @ Elias, broer van de testatrix, zal in dat geval het stenen huis krijgen, waarin zij thans woont, op voorwaarde dat hij dan aan Gerard van den Wiel, diens broer of diens erfgenamen, een erfcijs betaalt van £ 6½ payment en aan Liesbeth een erfcijs uitkeert van £ 6½ payment; beide rente rusten op het stenen huis; Elias keert verder nog uit aan Jacob z.v. Gerard van den Wiel een erfpacht van ½ mud gerstemout, 1 sester oliezaad en een rente van 24 hoenderen; laatstgenoemde renten had Jan Sceyvel verworven van Hendrik Dicbier, heer van Mierlo;
- @ Jan natuurlijke z.v.w. Jacob van den Wiel krijgt dan 1 morgen land in Rosmalen;
- @ de naaste erfgenamen van w. Jan Sceyvel ontvangen dan een erfcijs van £ 5 en 12 schelling en 1½ penning oudgeld ('antiqua pecunia') die door Jan Sceyvel zijn verworven van Hendrik Dicbier voornd..

Indien Godschalk z.v. Jan Sceyvel overlijdt zonder wettig nageslacht na te laten, dan gaan alle aan hem door zijn vader gegeven goederen naar Zoete jr.; als hij ze voor anderen bestemt, dan gaat de erfcijs van £ 5-12-1½ naar de naaste erfgenamen van testatrix; indien Zoete overlijdt voordat zij 16 jaar wordt en indien zij dan nog niet getrouwd is, dan geldt verder nog het volgende:

- @ Elsbene d.v.w. Christina zuster van de testatrix krijgt dan een erfcijs van £ 3 payment zolang zij leeft; na haar dood gaat deze rente naar haar kinderen; de rente

wordt gevestigd op alle goederen van de testatrix; Pieter van den Steenwege e.v. Elsbene heeft hierover niets te vertellen; indien hij dit toch probeert, dan zijn de onderpanden vrij [sic]; Elsbene moet dit persoonlijk in ontvangst nemen Ten aanzien van de vererving wordt verder bepaald dat als een van de legatarissen uitgewonnen wordt uit zijn legaat of 'de jure stare non poterit', dan krijgt deze een erfcijns van 60 oude schilden die Zoete lang geleden heeft verworven van haar broer Elias en een erfcijns van 60 oude schilden die zij heeft verworven van Liesbeth haar zuster. Indien Zoete jr. overlijdt zonder wettige kinderen na te laten en mochten de aan haar vermaakte goederen dan nog niet vervreemd zijn, dan gaan deze naar de naaste erfgenamen, terwijl de echtgenote van Zoete het vruchtgebruik krijgt mét het recht ze te vervreemden.

executele:

Jan van Vessem, kanunnik van de St. Janskerk;
Elias van den Wiel;
Jacob z.v. Gerard van den Wiel en
Godfried Sceyvel

plaats van de handeling:

woonhuis van de testatrix in 's-Hertogenbosch

getuigen van de handeling:

Jan van Vladeracken;
Hendrik Potter;
Jan van Best;
Jan Nerink en
Paul van Vessem, poorters van 's-Hertogenbosch, en
Aleid van Berchem, begijn

Aanvulling

Op 10 oktober bepaalde zij nog dat haar zuster Liesbeth al haar kleren, sieraden, kledingstukken met bont gevoerd, een kleenood gend. 'cralen pater noster', een zilveren gordel en andere versieringen gend. 'ransten en dueken' die tot haar lijf behoren zou krijgen en dat zij bestemd waren voor Zoete jr. wanneer zij 12 jaar oud zal zijn; mocht Zoete eerder overlijden dan zijn zij voor Liesbeth alleen; Liesbeth krijgt echter al meteen een stuk bont onder haar groene hemd; Elsbene krijgt terstond na haar dood een zwart hemd 'cum suo bario dicto bont'

getuigen van de handeling:

Philips van Macharen, kleermaker;
Gerard z.v.w. Gerard Smedeken en
Aleid van Berchem, begijn.

1231.

1397, 15 november

Betalingsbelofte na uitgifte hofstad erfpacht Vught

Petrus van Wetten belooft te betalen
aan: Hadewigis d.v.w. Andreas des Wechters
wegens: hofstad en hof in de parochie van Vught-St. Lambertus
voor: erfpacht 3 sester rogge
voorw.: Petrus zal er binnen één jaar een huis op bouwen, dat 29 nieuwe gulden Gelders
geld waard is
lasten: erfcijns 16 schellingen.
Uitgewonnen op 18 april 1519 (zie nrs. 3467 en 3488)

1232.

1397, 30 november

Uitgifte land Waalwijk erfpacht

voor: schepenen (2) van de vrijheid Waalwijk
Roeloef Lambrechts soen, Lambrecht, Claus en Mechtelt kinderen van deze Roeloef geven
uit
aan: Peter Haghen
van: een akker met gebouwen grenzend aan de NAESTE ZANDONC breed één GHERDE,
gelegen INDEN HOEFLACH tussen DER HAVWN STEGHEN en een derde van 4 GHERDEN
LANDS DEYLINGER DAER AF strekkend van de Maas tot aan de MERDYK, gemeen liggend
met Kerstine echtgenote van Heyn Gheenen soen en anderen
voor: een erfpacht van ½ mud rogge te leveren TEN BOESCH TOT SENTE PETERS MISSE
INDEN ZULLE (= 22 februari)
De goederen worden eerst opgedragen aan de schepenen van Waalwijk en daarna door hen
weer worden uitgegeven aan Peter Haghen.
Taal: Middelnederlands.

1232c

1397, 14 december

het negende uur

Testament Godefridus Proper (uittreksel) erfcijns huis Maren

Ntaris Johannes Pauweter, priester bisdom Luik oorkondt (oorspronkelijk en uittreksel)

Godefridus Proper priester van het bisdom Luik maakt zijn testament

betreft:

een legaat aan zijn natuurlijke dochter Heilwigis van een erfcijns van £ 3 payment uit een
huis in Maren in LUTTEL MAREN

voorw.: indien zij kinderloos sterft, gaat de erfcijns naar de Tafel van de H. Geest

plaats van de handeling:

woonhuis van mr. Gerlacus van Ghemert, kanunnik van de kerk van St. Oedenrode

(uittreksel)

getuigen van de handeling:

Wouter Mostart deken en Willem Voet kanunnik van de St. Janskerk

Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 18r- 19r; tevens opgenomen in de Collectie 100 Bossche testamenten nr. 7 (regist nr. 20), maar hier geplaatst, omdat het stuk behoort tot het archief van de Tafel van de H. Geest.

1232a

1398, 14 januari

Bevel officiaal Luik

De officiaal van het bisdom Luik heeft naar aanleiding van een verzoekschrift aan notaris Paulus Borchardi van Zulichem, priester van het bisdom Luik, opgedragen om op verzoek van belanghebbenden grossen te maken van die oorkonden die door notarissen wijlen Petrus Polslauwer en wijlen Marselinus van Bakel in hun protocollen zijn geminuteerd. Ingevoegd in de oorkonden d.d. 13 oktober 1400 (nr. 1282), 5 april 1411 (nr. 1510) en 7 september 1413 (nr. 1548)

1233.

1398, 15 februari

Overdracht erfpachten Rosmalen - Bruggen

Johannes die Beer die posteybecker draagt over aan: Albertus Ketellere en Elisabeth zijn dochter van: erfpachten van 5 sester en 11 sester rogge.

uit:

1. een stuk land gend. DIE BERCHOF in Rosmalen in BRUGGEN
2. een stuk land gend. DIE HOGHE, een hof en een BROEXKEN, een stuk land gend. DIE BOIRCT bij CATTENBOSSCHE

1234.

1398, 5 maart

Vestiging erfpacht land Vught-Cromvoirt

Johannes z.v.w. Petrus die Zegher van Cromvoirt vestigt t.b.v.: Henricus die Wise [= Wijse]

van: erfpacht ½ mud rogge

uit: een stuk land in de parochie van Vught-St. Lambertus in Cromvoirt

lasten: hertogscijs.

1235.

1398, 30 maart

Overdracht erfcijns beemd Nuenen

Petrus z.v.w. Goeswinus Moedel van den Steenwege draagt over

aan: Henricus van den Cloot

van: erfcijns £ 3 payment

uit: de helft van een beemd gend. DIE KOKER in Nuenen grenzend aan de gemeijnte van het dorp Nuenen

extra onderpand: een erfpacht van 1 mud rogge uit een stuk land in Nuenen in WETTEN in DIE ELSACKER en een stuk land gend. DRIEHOERNINC(of: DRIEHOERNIC) aldaar

Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 147r/v.

1235a

1398, 15 april

Verkoop erfpachten/-cijzen goederen Oirschot -Best

Emondus Rover z.v.w. Johannes de Hellu verkoopt

aan: Henricus van den Cloot

van: 1. erfpacht 1 mud rogge

2. erfcijns 1¼ oude groot tournoois en een erfpacht van 1 mud rogge

3. erfcijns ½ oude groot tournoois en een erfpacht van 1 mud rogge

4. erfcijns 2½ oude groot tournoois en 1 penning [niet nader aangeduid] en een erfpacht van 2 mud en 6 sester rogge

5. erfcijns 1½ oude groot tournoois en een erfpacht van 2 mud rogge

6. erfcijns 1 oude groot tournoois en een erfpacht van 1½ mud rogge

uit: 1. een stuk land gend. DIE LANGHEACKER in Oirschot in Best

2. een stuk land gend. DIE AFTERSTE LANGHEACKER aldaar en de helft van de WATERLAET daaraan grenzend

3. een stuk land gend. DIE MORTEL met een DRIESCHE daaraan gelegen met een weg aldaar

4. een beemd gend. DAT ZELROT grenzend aan DAT SUNDEREN aldaar

5. een beemd gend. DEN NUWENBEEMT aldaar

6. een stuk land gend. DEN ROELINCS HOF en een stuk beemd gend. DAT NEDER RIELANT aldaar.

1236.

1398, 19 april

Vidimus en inbewaringgeving

1. Vidimus door schepenen van 's-Hertogenbosch van de oorkonde vermeld onder nr. 374a

2. Inbewaringgeving

Ludolphus van Boemel en de kinderen v.w. Hubertus Steenwech en Cristina d.v.w.

Goeswinus van den Steen geven in bewaring

aan: Heynricus de Bye z.v. Johannes de Bye van Zondert

van: de oorkonde vermeld onder 1
Op de rug: £ 5 uit de Jodenpoort.

1237.

1398, 19 april

Overdracht land Herpen (heerlijkheid)

Lambertus z.v.w. Johannes Bathen soen en Petrus van den Steenweghe gehuwd met
Elsbena d.v. Lambertus dragen over
aan: Henricus van den Cloot t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van: 4 hont land in de heerlijkheid Herpen in DIE AUDEHOEVE grenzend aan land van de
Tafel.

1238.

1398, 19 april

Overdracht erfcijns land Herpen

door: als nr. 1237

aan: als nr. 1237

van: erfcijns 21 schellingen en 4 penningen payment

uit: zie nr. 1237.

1239.

1398, 24 april

Betalingsbelofte erfpacht goederen Vught-Cromvoirt

Henricus z.v.w. Johannes van Huesden van Crumvoert belooft te betalen
aan: Zegherus z.v.w. Zegherus Reyners soen
van: erfpacht ½ mud rogge
uit: huis, hof en aangelegen land in de parochie van Vught-St. Lambertus in Cromvoirt.

1240.

1398, 30 mei

Betalingsbelofte erfpacht hofstad Vught-Cromvoirt

Henricus Leuve z.v.w. Gerardus Bathen soen belooft te betalen
aan: Arnoldus Ghisensoen van Vucht
van: erfpacht 10 lopen rogge
uit: een hofstad in de parochie van Vught-St. Lambertus

1241.

1398, 20 juli

Testament Jan van Neynsel (uittreksel)
erfpacht ligging onbekend

Notaris Arnoldus Ywani, clericus bisdom Luik, maakt zijn testament
(oorspronkelijken uittreksel)

Johannes van Neynsel, poorter 's-Hertogenbosch, maakt zijn testament

betreft:

een legaat van een erfpacht van 6 mud rogge aan de Tafel van de H. Geest uit al zijn goederen bestemd voor een jaarlijkse spynde op de vooravond van Kerstmis bestaande uit broden

executele:

de deken en het kapittel van de St. Janskerk
de meester van de Tafel van de H. Geest
Goeswinus van den Steenwege,
Wilhelmus z.v. Arnoldus Tielmanni en
Wilhelmus Scilder

bijzonderheid:

De testator is weliswaar COMPOS, maar LICET QUADAM INFIRMITATIE QUE APOPLEXIA NUNCUPATA EST ALIQUOTIES DETENTUS REPUTATUR [vertaling: ofschoon men zegt dat hij enige malen werd gehinderd door een zekere zwakheid die 'apoplexia', vermoedelijk een beroerte, wordt genoemd]

plaats van de handeling:

in 's-Hertogenbosch in het woonhuis van de testator in de omgeving van de Markt
(oorspronkelijk)

getuigen van de handeling

Wyskinus .....
en nog een persoon (onleesbaar)
poorters van 's-Hertogenbosch

Slecht leesbaar.

1242.

1398, 20 juli

Vestiging erfpacht landerijen Berlicum

Godefridus Robben soen van Berlikem vestigt
t.b.v.: Gerardus Heernken jr. z.v.w. Godefridus Heernken
van: erfpacht 1 mud rogge

uit: 1 bu beemd in Berlicum in LENCSEBROEC grenzend aan de VOSHOEVE en de gemeijnte
gend DIE WERFT en uit een stuk land van 4½ lopenzaad i in DOCKERS VENNE

lasten: 2½ oude groot uit de beemd aan Johannes van Dijk en de herencijns uit het land
Op de rug: via het testament van Hilleke van den Hovel aangekomen aan de Tafel van de H.
Geest.

1243.

1398, 28 september

Verkoop land Nuland

Arnoldus van Nuwelant z.v.w. Henricus van Nuwelant, ridder, draagt na verkoop over
aan: Jacobus van den Hoevel

van: 2 morgen land in een kamp van 4 morgen in Nuland in de CORTHOEVEN

lasten: de ZEGEDIKEN en de waterlaten (i.e. het onderhoud van)

1243a.

1399, 29 januari (indien Kerststijl)

1400, 28 januari (indien Paasstijl)

Overdracht land Haaren en Helvoirt

voor: schepenen van Oisterwijk

door: Engbert van den Nieuwenhuis z.v.w. Engbert van den Nieuwehuis;

Matheus en Wouter zonen van de vorige uit diens eerste huwelijk met Hillegond

aan: Katryn d.v. Jan de Leeuw, de tweede echtgenote van Engbert voornd. mede t.b.v. de
kinderen uit dit huwelijk reeds geboren en nog te verwekken

van: een erfgoed in Belveren bij Haaren en twee stukken beemd in het NOERTBROEC

Taal: Middelnederlands.

1244.

1399, 3 januari

Overdracht erfpacht land Enschoot

Willelmus van Nuwelant z.v.w. Henricus van Nuwelant, ridder, draagt over

aan: Henricus van den Cloot

van: erfpacht 1 mud rogge met de achterstallen

uit: 1 mudzaad. land in Enschoot afkomstig van de grootvader van Henricus, Arnoldus Dicbier
bijz.: ter uitvoering van een legaat vervat in het testament van Henricus voornd.

1245.

1399, 8 januari

Betalingsbelofte na uitgifte erfpacht kamp Schijndel-Elde

Paulus z.v.w. Theodericus van Dormalen belooft te betalen

aan: Henricus van Zulikem

van: erfpacht 1 mud rogge

uit: een kamp in Schijndel in EYLDE
lasten: 3 oude groten cijns aan de hertog.

1246.

1399, 4 februari

Uitgifte erfcijns kameren Oude Dieze

Henricus Ghisel gehuwd met Jutta natuurlijke d.v.w. Johannes Huls, priester, geeft uit
aan: Godefridus van Berchem, priester
wegens: twee kameren met de grond in de straat die loopt van het straatje gend. DIE AUDE
DYESSE naast w. Petrus van Berze in de richting van (de) TRINITEIT met ertussen een weg
van 4 voet breed, aan de achterzijde grenzend aan zekere palen die daar gesteld zijn
voor: erfcijns van 40 schellingen payment gedurende het leven van de verpachter
voorwaarde: Henricus van den Cloot meester van de Tafel van de H. Geest handelend met
toestemming van de provisoren van de Tafel belooft namens deze instelling, dat deze
overeenkomst zal worden nageleefd zolang Godefridus leeft; mocht Jutta overlijden zonder
wettig nageslacht na te laten, dan zal de Tafel het geld voortvloeiend uit deze uitgifte
mogen innen totdat Godefridus overlijdt.

1247.

1399, 28 februari

Overdracht erfpacht huis Schijndel-Elde

Antonius van Doerne draagt over
aan: Johannes Berwout z.v. Theodericus Berwout
van: erfpacht 1 mud rogge
uit: huis en hof in Schijndel in EILDE in DIE SMEETS BRAKE grenzend aan DEN VULEN DYKE
en aan de straat van LUTTEL EYNDE gend. AEN DEN DOERNE.

1248.

1399, 28 februari

Overdracht lijfrente

Willelmus Donc z.v.w. Willelmus Donc draagt over
aan: Henricus van den Cloot t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van: een lijfrente van 1 mud rogge
uit: verschuldigd door de Tafel krachtens het testament van Hilla d.v.w. Goeswinus van
Zonne alias Neven Volders (?) (FULLONIS).

1249.

1399, 9 maart of

1398, 9 maart

Verkoop beemd Schijndel

voor: (7) schepenen van Schijndel
Katherina w.v. Jan Ryckarts soen, Jan Wytvenne gehuwd met Agnees zuster van Katherina en Arnt van den Woude haar zwager verkopen
aan: <onleesbaar> Cupers
van: een beemd IN DIE WEYDE CAMPEN in Schijndel
lasten: £ 1 oudgeld erfcijns aan Arnd van Schynle, priester en 1/6 mud rogge erfpacht aan een onbekende
Met het geschonden schependomszegel van Schijndel.
Slecht leesbaar.

1250.

1399, 15 maart

Verkoop erfcijns kamp Schijndel-Elde

Leonius z.v.w. Godefridus van Erpe draagt na verkoop over
aan: Johannes Coptiten z.v.w. Gerardus van Vladeracken
van: erfcijns £ 12 payment
uit: de helft van DIE AFTERSTE CAMP in Schijndel in Elde met een recht van weg over de beide andere kampen naar de gemeijnte aldaar
Ook afgeschreven in het zestiende-eeuwse cartularium nr. 737, f 83r- 84r

1250a

1399, 13 april

**Testament Rycoldus Borchgreve (uittreksel)
erfpacht Oisterwijk**

Notaris Paulus Borchardi van Zulichem oorkondt (oorspronkelijk en uittreksel)

Rycoldus Borchgreve, poorter van 's-Hertogenbosch en thans gehuwd met Heylwigis d.v.w. Johannes van Nulant en eerder gehuwd met w. Hilla d.v. Rodolphus Sorghen en met w. Catharina d.v. Gerardus Boc maakt zijn testament

betreft:

een legaat van een erfpacht van 1 mud rogge uit goederen in Oisterwijk verschuldigd door Gerlacus z.v. Wellinus SCRIPTOR; dit ter vergroting van een spynde van 3 mud rogge jaarlijks uit te delen op het feest van H. Catharina; deze spynde is gesticht door hem en w. zijn echtgenote Catharina en is tot nu toe georganiseerd door hem en Henricus Buc, kanunnik in de St. Janskerk; na zijn dood is Henricus Buc hiermee belast en na diens dood door hen, aan wie dit door hem zal worden toevertrouwd.

plaats van de handeling:

woonhuis van de testator in de bovenkamer in 's-Hertogenbosch

getuigen van de handeling:

Johannes z.v. Wilhelmus Borchgreve
Johannes Borchgreve z.v. Theodericus z.v. Ludovicus
Alardus van den Berghen, clericus
Theodericus Storm poorter van 's-Hertogenbosch
Johanna wed. v. Johannes van der Daesdonc

Op de rug:

Roey 3 m.; Oisterwijk 1 m.; 'hic deficiunt littere trium modiorum et testamentum primum'
[= hier ontbreken drie brieven over de 3 mud en het oorspronkelijke testament]

Oorspronkelijk opgenomen in de Collectie 100 Bossche testamenten, nr. 15; thans in deze lijst opgenomen, omdat het stuk behoort tot het archief van de Tafel van de H. Geest; zie ook regest nr. 1405.

--

1399, 14 april

Datum van het oorspronkelijke testament van Mechtildis Bynnen op 18 augustus 1440 nogmaals uitgevaardigd door notaris Rutgerus van Arkel (zie daar)

Opgenomen in de collectie 100 Bossche testamenten inv. nr. 37; hier eveneens opgenomen om dezelfde reden als vermeld onder nr. 1250a.

1251.

1399, 17 april

Vestiging erfpacht goederen Drunen

Lambertus z.v.w. Ghibo van der Heyden vestigt

t.b.v.: Eustacius van Hedichusen

van: erfpacht ½ mud rogge

uit: 3 GHERDEN land in Drunen met de gebouwen erop staande

lasten: erfcijns van 2 schellingen aan de kerk van Drunen en aan de priester van deze kerk;

erfpacht van 1 sester rogge aan de Tafel van de Heilige Geest van Drunen en van 1 mud

rogge aan de verkoper.

Er staat alleen schellingen zodat niet duidelijk is welke valuta bedoeld wordt.

1252.

1399, 3 juni

Verkoop erfcijns kameren Beurdestraat

Gerardus van den Wyel z.v.w. Jacobus van den Wyel draagt na verkoop over

aan: Johannes Scrage

van: erfcijns van £ 4

uit: twee kameren met de grond in BOERDE.

1253.

1399, 2 juli

Overdracht hofstad Drongelen (bij Heusden)

voor: Brijen van Wijc en Jan van Beynen Jans soen, schepenen van Heusden
Gheraet van den Hoevel z.v. Gheraet van den Hoevel van Drongelen en Marie zijn dochter
dragen over

aan: Didderic van den Hoevel z.v. Maesman van Drongelen

van: hofstad met de gebouwen erop staande in de BAN van DRONGHELEN strekkend van de
straat TEN LANGHEN CAMPE TOE

Met de twee gave zegels van de schepenen

Taal: Middelnederlands.

1254.

1399, 31 juli

Vestiging erfpacht goederen Vught

Erardus gend. Erijc z.v. Rodolphus Truden soen van Wargartshuysen vestigt

t.b.v.: Jacobus z.v.w. Henricus van den Steenhuyse

van: erfpacht ½ mud rogge

uit: huis en hof in de parochie van Vught-St. Lambertus en 1 sz. rogland gend. DIE
VRIESBRAKE

lasten: erfcijns 20 schellingen 2 hoenderen en 1 oude groot aan N.N.

1255.

1399, 19 september

Betalingsbelofte na uitgifte erfcijns hofstad Vught-Vughterdijk

Johannes Bulle z.v.w. Walterus Bulle belooft te betalen

t.b.v.: Arnoldus z.v.w. Petrus Reyners soen

van: erfcijns 40 schellingen

uit: hofstad en hof in de parochie van Vught-St. Lambertus op het einde van de Vughterdijk
strekking vanaf de straat achterwaarts naar een gracht.

1255a

1399, 23 september (auth. afschrift)

1394, 7 september (oorspr.)

**Testament Emond Buis, vicaris van Macharen (volledig)
stichting gasthuis Macharen**

Oorkonders:

Marcelis van Bakel, priester Luik (oorspr.)

Jan van Mierde van 's-Hertogenbosch, bisdom Luik (afschrift)

Emond Buis, eeuwig vicaris van de kerk van Macharen, maakt zijn testament
[geen melding van gezondheidstoestand]

legaten:

1. aan de St. Lambertuskerk van Luik 5 gulden eens
2. aan de fabriek van de St. Janskerk .. gulden eens
3. aan [vermoedelijk de eeuwig vicaris van Macharen] een erfcijns van 5 schellingen uit land 'op die Woert'
4. aan Reinier van Lith 10 gulden eens
5. aan Hendrik, [onleesbaar] zijn bloedverwanten
6. aan broeder Emond, zijn zoon en monnik in Porta Coeli een erfpacht van 7 ? en ½ mud rogge als lijfrente; deze rente heeft iets van doen met een erfpacht van 7½ mud rogge uit goederen op Spoordonk in Oirschot; Emond moet er zijn moeder Gonda van onderhouden; na zijn dood gaan de 7½ mud naar de armen in 's-Hertogenbosch
7. aan Gonda, zijn dienstbode voornd., een lijfrente van 6 Hollandse gulden uit al zijn goederen
8. aan Gonda als beloning voor haar zeer vele diensten de kamer van het huis, waar hij p lacht te slapen, samen met de hof en de boomgaard daaraangelegen, zolang zij leeft
9. aan de armen van Macharen en aan die van 's-Hertogenbosch al zijn andere goederen, dat wil zeggen eigenlijk voor de armen van Macharen alleen, maar zodra vast komt te staan dat ze niet voor dat doel gebruikt worden of dat de beheerders ze vervreemden, dan gaan ze naar de armen van 's-Hertogenbosch
10. aan de meester van de armen van 's-Hertogenbosch een erfcijns van £ 1 om in Macharen te betalen als hij daar komt [vermoedelijk om toezicht te houden]
11. aan de armen van Macharen zijn huis, erf, hof en toebehoren om dat in te richten als gasthuis op de wijze als vastgelegd in de oorkonde van Jan, heer van Megen en Haps ('ad unum hospitale exinde in modum et formam contentam Johannis domini de Meghen et de Hoeps faciendum')

bijzonderheden:

het uittreksel is gemaakt op verzoek van Lambert van Hooft, kanunnik van de St. Janskerk; de arenga, met de overweging waarom dit testament is gemaakt, is opvallend lang; het stuk is zwaarbeschadigd en daardoor niet helemaal leesbaar; wie van de erfgenamen of legatarissen zich verzet tegen de bepalingen in dit testament wordt uitgesloten van zijn erfdeel of legaat

executele:

Jan Buis, priester,
Wouter Buis, zijn broer,
broeder Emond Buis, zijn zoon,
meester Godfried chirurgijn ('fysicus'),
Reinier van Lith en in het bijzonder de H. Geestmeesters in Macharen en 's-Hertogenbosch

plaats van de handeling:

huis van Jan Kamp in 's-Hertogenbosch bij de Markt (oorspr.)
huis van de notaris in de Peperstraat (afschrift)

getuigen van de handeling:

Jacob de Wrede en

Thomas Valant, beiden poorters van 's-Hertogenbosch (oorspr.)

Hendrik de Rode, priester, en

Pieter ..[onleesbaar], clericus (afschrift)

Slecht leesbaar.

1256.

1399, 10 november

Betalingsbelofte na uitgifte erfpacht goederen Schijndel

Nycholaus van den Broecke z.v.w. Andreas van Eirde belooft te betalen

aan: Erenbertus z.v.w. Henricus Erenbrechts soen

wegens: een stuk beemd in Schijndel in SCRIVERS HOEVE met de weg, een hofstad en een stuk land daaraan gelegen

voor: erfpacht 1 mud rogge te leveren op genoemde hofstad

lasten: erfcijns van 3 oude groten aan N.N.

1257.

1399, 27 november

Overdracht tocht op erfpacht land Boxtel

Mechtildis Vynnen draagt over

aan: Henricus van den Cloot t.b.v. de Tafel van de H. Geest

van: haar recht van vruchtgebruik haar vermaakt door Sophya van Lyt, begijn op een erfpacht van 1 mud rogge

uit: een stuk land in Boxtel in LEEMPUTTEN grenzend aan Willelmus van Bucstel, ridder

1258.

1399, 27 november

Overdracht huis Korenbrug

Arnoldus Rover Boest draagt over

aan: Denkinus en Johannes k.v.w. Johannes van der Bolst

van: huis c.a. voorbij (ULTRA) de Korenbrug

1259.

1399, 29 december (indien Paasstijl of Jaardagstijl)

1398, 30 december (indien Kerststijl)

Int jaar Ons Heren dusent driehondert tnegentuch ende neghen des maendaghs na des heylighe Kerstdagh

Verkoop erfpacht landerijen Oisterwijk

voor: Hendrik Boef en Aert Walraven schepenen van Oisterwijk
Hubrecht Pigghe gehuwd met Arkenrade draagt na verkoop over
aan: Laureyns (of Vannyn) z.v.w. Henric Toyts z.v.w. Peter D/Vannyn
van: erfpacht 22 lopen rogge
uit: twee stukken land namelijk INDEREN [sic] ACKEREN TUSSCHEN OESTERWYC ENDE
HAREN grenzend aan de pastoor van Oisterwijk en strekkend tot aan de WATERLAET en
INDEREN ACKEREN AFTER OESTERWYC grenzend aan de straat.

1260.

13 ? 30 juni (1368-1380)

Uitgifte huis Janskerkhof

meester Gerardus van Hevel chirurgijn (CYRURGICUS) geeft uit
aan: Theodericus z.v.w. Ywanus van den Grave t.b.v. de Tafel van de H. Geest
van: helft van een huis voorbij (ULTRA) het St. Janskerkhof
voor: erfcijns 30 schellingen payment
lasten: hertogscijns en erfcijnzen van 10 schellingen aan diverse personen
N.B.: zo sterk verbleekt, dat de datum niet meer te lezen is.

INDEX OP GEOGRAFISCHE NAMEN
STAD 'S-HERTOGENBOSCH

Geïndiceerd zijn de namen van straten binnen de muren van de stad 's-Hertogenbosch.
Enkele belangrijke gebouwen of andere grote objecten zijn geplaatst onder de naam van de straat, waar ze gelegen waren

Naam straat	nummer regist
Achter de Tolbrug	1178
St. Anthoniestraat	
- Baseldonksebrug	1067
Beurdsestraat	1252 (BOERDE)
Brede Haven	zie: Vismarkt
Colperstraat (Verwerstraat)	1069, 1159, 1196
Crullartstraatje	1020, 1159
Dravelgas	Suppl. 429a
Grote Hekel (+omgeving)	
- brug van Gerardus metten Koyen	1035, 1064, 1072
Hinthamereind	1027, 1028, 1047, 1099
Hinthamerstraat	1110, 1113, 1121, 1188, 1189, 1199, 1227, Suppl. 33a
St. Jacobskerkhof	1047
St. Janskerkhof	1183, 1260
Jodenpoort	zie: Vughterstraat
St. Jorisstraat	1179
Kerkstraat	1063, 1168
Korenbrug	1258
Korenmarkt	1083
Markt	1136-1139, 1175
- nabij de Markt	1241, 1255a, Suppl. 19a
- Broodhuis	1166
- Koopmanskameren	1048, 1106
- Lakenhal (=Gewandhuis)	Suppl. 19a
- DER MINDERBRUEDER STAPPE	1136
Minderbroeders, nabij de	Suppl. 19a, 31a
Orthenstraat	1012, 1085, 1119, 1150, 1169, 1223
Oude Dieze	1246
Oude Hulst	1097, 1100, Suppl. 52a, 60a
Peperstraat	1204, 1255a
Postelstraat (vermoedelijk)	887a
Schrijnwerkersstraat	1168
TRINITEIT	1246
Verwerstraat	1196
Vismarkt (= voorbij de Visbrug)	1010, 1044, 1226, 1229

Volderstraat	1072
Vughterdijk	1057, 1088, 1145
Vughterstraat	999, 1079-1082, 1105, 1144, Suppl. 429a
- Jodenpoort	Suppl. 374a
WEVERHULS	Suppl. 379a
Windmolenberg en omgeving	998, 1040, 1041, 1163
Zile (Achter het Stadhuis?)	999, 1079-1082, 1126, 1236

BUITEN DE STAD 'S-HERTOGENBOSCH

Geïndiceerd zijn de namen van de parochies d.w.z. die plaatsen, die ca 1550 een zelfstandige parochiekerk hadden. Hieraan zijn nog toegevoegd: Udenhout, Vinkel en Hintham, ofschoon deze plaatsen pas veel later een parochiekerk kregen. De parochienamen zijn geordend volgens de gemeentegrenzen van december 1981 (met uitzondering van de namen Gemonde, Vinkel en Hintham die resp. onder de G en de V en de H. staan). Strijp staat dus onder Eindhoven, Empel onder 's-Hertogenbosch.

naam parochie	nummer regist
Berghem	1002, 1009, 1029, 1068a, 1125, 1150, 1155 Suppl. 451a
- Duurseind (DUER)	1029, 1125, 1150
Berkel c.a.	
- Berkel	1007, Suppl. 46b, 272a
- Enschoot	1197, 1215, 1244
Berlicum	1033, 1039, 1176, 1242, Suppl. 244a
- Hasselt	1117 Suppl. 201a
- Looffaart	1024, 1108, 1171
- Middelrode	1173
BERZE (Oost of Middelbeers)	1073, 1116
Best	1004, 1132, 1133, 1134, 1135, 1181-1182, 1235a
Boxtel	996, 1006, 1011, 1078, 1257, Suppl. 444a
- heerlijkheid Boxtel	456a, 1151a, 1217
- Elde	997
- Halle	1092
- Lemnisheuvel	1141a
Deurne	
- goed Te Papenvenne	1101
Drunen	1118, 1152, 1152bis, 1153, 1154, 1251
Den <u>D</u> ungen	1021-1023, 1032, 1055
Eethen	
- Drongelen	1253
Eindhoven	1156
- Blaarthem, par. St. Lambertus	1114
- idem , par. St. Severinus	1194-1195
- Strijp	1160
- Woensel	1200
Erp	1065, 1128, 1141a, 1180
- het Hofgoed	1093
Esch	1058, 1155

Geffen	1069, 1190
GHESTEL (welk ?)	Suppl. 272a
Haren	1030, 1063, 1162, 1167, Suppl. 388a
- Belveren	1025, 1130, 1206
HEES/HEZE (= Hezereind onder Rosmalen of	
- Heesch bij Oss; Heeze bij	
- Geldrop is onwaarschijnlijk	1157
Heeswijk c.a.	
- Heeswijk	1192a, 1222
- Heeswijk, hoeve op de Zoomgraaf	1187
- Dinther	1051, 1052, 1053, 1054, 1090, Suppl. 357a
Helmond	1101
- goed Ten Wiel	1141a
- heerlijkheid	Suppl. 425a
Helvoirt	1006, 1030, 1062, 1140
- Noordbroek	1201
's-Hertogenbosch	
- Vrijdom	zie ook: Rosmalen, Hynen
- Empel	995, 1000, 1169, 1173, 1205 (?) 1212, 1213
- Meerwijk	1103, 1170
- Polsbroek	1086
- Engelen	1166
- Deuteren	1004, 1016, 1019, 1066, 1091a, 1208a
- Eindhouts	1045, 1185-1186, 1192
- Hynen	Suppl. 393a
- Hintham	zie <u>H</u> intham
- Maalstrem	1038
- Orthen	1120, 1169, 1212
- goed Te Pettelaer	1219
- (de) Peper(s)	1019, 1186a-b
- (de) Slagen	1016, 1019
- (de) Vliert	1003, 1018, 1186a-b, 1206a, Suppl. 279a, 422a
- Vrijdom diverse plaatsen	1016, 1017, 1019, 1034a, 1071, 1131, 1158, 1161a, 1205, 1207, 1208
Hintham	1012, 1084
Kempenland, kwartier van	1160
Lith	1013, 1014, 1015, 1077, 1091
- Kessel	1077
- Lithoijen	1169
- Maren	1191, 1232c
- Oijen, heerlijkheid van	1151a, 1217, Suppl. 456a
Loon op Zand	1166, 1211, Suppl. 297a
Megen	

- Macharen	1255a
St. Michielsgestel	1026, 1221
- Elde	1074
Moergestel	Suppl. 51a, 53a
Nistelrode	1058
- Vostenbos	Suppl. 101b
-	
Nuenen	1193, 1235, Suppl. 661a
- Gerwen	1076, 1087, Suppl. 354a, 574a
Nuland	1036, 1170, 1243
St. Oedenrode	1199, 1232c
- goed Te Perdelaer	1224
- Tartwyck	Suppl. 244a
- Vressel	1060
Oirschot	
- Aarle	1094
- Boterwijk	1070
- Spoordonk	1073, 1255a
Oisterwijk	1073, 1162, 1225, 1250a, 1259, Suppl. 51a
- Kerkhoven	1030
- Groot Laar	1220
- ter Nedervonderen	1089
Oost-, West-, en Middelbeers	zie BERZE
Oss	1115, 1122, 1141a, 1146, 1177, 1184
Ravenstein	1238
- Herpen, heerlijkheid van	Suppl. 162a
Rosmalen	1012, 1109, 1107, 1117, 1124, 1143, 1171, 1176, Suppl. 38a, 69a
- Bruggen	1119, 1165, 1210, 1233
Rutten (bij Tongeren, Belg. Limburg)	1227
Schijndel	1042, 1043, 1059, 1096, 1098, 1099, 1142, 1249
- Elde	1046, 1075, 1203, 1245, 1247, 1250
- Hautaart	1031, 1216, Suppl. 424a
- Schrijvershoeve	1256
Son	1141a, 1156
Tilburg	1127, 1191, 1198, 1215, Suppl. 397a
Uden	1058
- Hengstheuvel	1151, 1174
- Volkel	1123
Udenhout	1050, 1112, 1113, 1167, 1191, 1211, Suppl. 162b
- Groot Laar	1095
- goed Ten Beerschot	Suppl. 341a

Valkenswaard	1123, 1164
Veghel	1001, 1228, Suppl. 101b, 507a, 647a
Veldhoven	
- Oerle ter Berkt	Suppl. 416a
- Zeelst	1160
Vinkel	1068
Vlijmen	1071, 1208
Vught	
a. "Vucht"	Suppl. 89a, 103a
b. parochie St. Lambertus	1102, 1172, 1231, 1254
- Vughterdijk	1255
- Cromvoirt	1234, 1239, 1240
Waalre	1037, 1123
Waalwijk	1202, 1232
- Meerdijk	1202, 1232

INDEX VAN ZAKEN

ACKEREN, de, tussen Oisterwijk en Haren	1259
Altaar, stichting van	1115
APOPOLEXIA (ziekte)	1241
ASSIGNATIO (= het aanwijzen van onder- - panden met renten)	1110, Suppl. 31a, 425a
AUDE ERVE (mogen niet vervreemd worden)	1149
Bazeldonk, klooster van	zie: Porta Coeli
Bedevaart	1069
Begijnhof, Groot	1069, 1123
- meesteressen van het	1044, (?), 1123, (?)
- altaar van St. Antonius en de 4	
- doctoren in de kerk van het	1207
Begijnhof, klein	1006
beperking verhandelbaarheid gronden	
- (gemeijnte van 's-Hertogenbosch)	1073, Suppl. 279a
Berne, abdij van	1130
Boomgaard	1108
Burcht van hertog Anton, 's-Hertogenbosch	1067
Chirurgijn	1260
Cijnslieden	Suppl. 38a, 51a
Deken van kapittel St. Oedenrode	1199
Dries	1134, 1235a
Dijklasten	1077, 1243, Suppl. 38a
Echternach, abdij van	1037, 1101
Erfpacht, dubbele	1198
Gasthuis	
- St. Antoniusgasthuis	1036
- te Hintham	1012
- te Marcharen	1255a
Gebuurcijns	1036 (Nuland)
Gemeijnte	
- van: bij Berlicum	1242
- 's-Hertogenbosch	1003, 1016-1019, 1066, Suppl. 279a, 383a, 422a
- Nuenen	1235
- St. Oedenrode	1060
- Oisterwijk-Haren	1073, 1162
- Schijndel	1046
- Vlijmen	1207
- Vught	1102

Gewincijns	Suppl. 162b
Gezellen in Oisterwijk	1030
Gezwoenen (als beheerders van de - gemeijnte)	1073, 1162
GESLACH (soort recht op de gemeijnte)	1157 (Heesch)
Grensscheiding	1073
Groten (muntsoort)	1119, Suppl. 272a
- oude 1050, 1090, 1114, 1116, 1132- 1135, 1178, 1188, 1235a, 1242, 1245, 1254, 1256;	
- groten, oude (verv.)	Suppl. 69a, 89a, 101b, 103a, 162a, 201a,
- Vlaamse	Suppl. 416a
- zwarte	1165, Suppl. 46b
Gulden, Hollandse	1227
- Gelderse	1231
Heer	
- van: Boxtel	Suppl. 444a, 456a
- Duffel	1201
- Helmond	1090, 1101, 1128, Suppl. 425a
- HONTFORDE (?)	Suppl. 661a
- Meerwijk	1197
- Parweys en Cranendonk	Suppl. 341a
Heerlijkheid	
- van: Boxtel	1151a, 1217, Suppl. 456a
- Helmond	Suppl. 425a
- Oijen (bij Lith)	1151a, 1217, Suppl. 456a
Heideveld	1174, Suppl. 354a
Herbezegeling	1071, 1141a, 1225
Hertogin van Brabant	
- (uitvaardiger van oorkonden)	1161a
Huisarmen	1037
Inbewaringgeving van oorkonden	1213, 1217, 1236
Infirmerie van het Gr. Begijnhof	1044, 1123, 1212
St. Janskerk	
- als plaats van oorkonden	1100, 1123, 1230
- altaar St. Agatha	1030, 1105, 1115, 1123, 1140, 1166
- fabriek van de	1140
- rentmeester van de	1194
- St. Nicolaaskoor	Suppl. 244a
	1105
St. Joriskapel in 's-Hertogenbosch	
Kapittel	1179
- van: de St. Janskerk	1030, 1130, 1144, 1200, 1241
- St. Oedenrode	1232°
- St. Martinus in Rutten	1227
- rentmeester van de pastoor en	

- priesters van de St. Janskerk	Suppl. 244a
Kerk	
- van: Boxtel	1141a
- Drunen	1118, 1251
- Eindhoven (altaar St. Catharina)	1156
- Luik, St. Dyonisius	1065
- Luik, St. Martinus	1173, Suppl. 19a
- St. Oedenrode	1232°
- Oirschot	1224
- Orthen	1212
- Rosmalen	1012
Kerkhof, kerk van Boxtel	1141a
Kluizenares	1069
Knaap (schildknaap)	Suppl. 244a
Landmeters	Suppl. 422a
Leproserie bij Hintham	1170
LEUCA (=mijl)	Suppl. 425a
Lijfrente	1056, 1246, (?), 1248, Suppl. 297a
MANSIO	
- van: Ludingus van Dijk	1079
- bij de Jodenpoort	Suppl. 374a
Minderbroedersklooster	1006, 1130
- kerk van het	1006
H. Mis, stichting van	1006
NOBILIS VIR	Suppl. 51a, 53a
Officiaal, oorkonden van	1232a
O.L. Vrouwebroederschap 's-Hertogenbosch	1200, 1227
idem, Oisterwijk	1030
ONRAET (= algemene term voor lasten	
- van heerlijke of fiscale aard of	
- ook wel waterschapslasten)	1015, 1174
Oudgeld	1044, 1050, 1098, 1103, 1249
PANNITONSORII (=werktuigen om lakens	
- te scheren ?)	1035, 1072
Pastoor	
- van: Erp	995, 1065
- Esch	1155
- Groot Begijnhof	1207
- Heeswijk	1052
- Macharen	1255a
- Oisterwijk	1259
- Veghel	1001
- Waalre-Valkenswaard	1123

PLACMEEUWEN (=soort munt)	1005
Porta Coeli, klooster van	1103, 1166, 1255a
- prior van	Suppl. 244a
Postel, abdij van	1114
Postel, huis van te 's-Hertogenbosch	Suppl. 887a
Priester	1004, 1030, 1065, 1097, 1100, 1105, 1107, 1108, 1117, 1118, 1119, 1127, 1140, 1144, 1159, 1200, 1227, 1230, 1232°, 1232a, 1246, 1250a, 1251, Suppl. 69a
Reaal, oude	1036
Recht van dakdrup	1169, 1183
Recht van weg	1046, 1131, 1135, 1156, 1178, 1201, 1250
Ridder	1112, 1141a, 1151a, 1155, 1178, 1193, 1197, 1217, 1221, 1224, 1243, 1244, 1257; Suppl. 38a, 341a, 424a, 425a, 456a, 661a
Roerende goederen in testamenten	1004, 1115, Suppl. 887a
Schaar (=weiderecht in een gemeijnte)	1086
Schepenen	
- van: Boxtel	1078
- Eindhoven	Suppl. 354a
- Heusden	1253
- St. Michielsgestel	1026
- Nuenen	1087
- Oss	1029
- Schijndel	1249
- Son	1156
- Waalwijk	1232
Oude Schilden (muntsoort)	1013-1015, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1060, 1077, 1109, 1136-1139, 1147, 1167, 1179, 1187, 1191, 1224
Schilden, Antwerpse	1151a, 1217, Suppl. 456a
Schoenen	1004, 1168, Suppl. 244a
SERVITIUM (=dienst)	1101, Suppl. 38a
Spynde (= uitdeling van goederen en - geld onder de armen)	1004, 1006, 1069, 1115, 1141a, 1161a, 1166, 1241, 1250a, Suppl. 887a
Stadsgracht	Suppl. 31a
Stenen huis	1105, 1110, 1126, 1196, 1227
Tafel van de H. Geest	
- van: 's-Hertogenbosch	passim
- Drunen	1118, 1251
- Haren	1030
- Helvoirt	1030
- Macharen	1255a
- Oisterwijk	1030
Tienden	1098 (Lith), 1141a (Son), 1221 (St. Michielsgestel)
Tongerloo, abdij van	1206

VARENDE GOET (=veestapel)	1076
VEKE (= hek om vee tegen te houden)	1026, 1127
Verpachting van een hoeve	1076
Vest (=transport van onroerend goed)	Suppl. 38a, 101b, 162a
Visvijver	1027
Vlas	1076, 1127
VOEGTSCAP (= voogdij over klooster)	1101
Voogdij over een minderjarige	1230
Vondelingenhuis	999
Watermolen	996
Windmolen	1089, 1122, 1161a, 1176, 1185, 1186, Suppl. 51a